

2008. évi XL. törvény

a földgázellátásról

Az Országgyűlés a hatékonyan működő földgáz-versenypiac kialakítása, az energiahatékonyság, és az energiatakarékosság elvének a fenntartható fejlődés érdekében történő érvényesítése, a felhasználók biztonságos, zavartalan, megfelelő minőségű és átlátható költségszerkezetű földgázellátása, a magyar gázpiacnak az Európai Közösség egységesülő gázenergia piacaiba történő integrációja, és a mindezek megvalósítását biztosító objektív, átlátható és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő szabályozás kialakítása érdekében, az európai közösségi jogi követelményekre figyelemmel a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja

- a) a földgázigények és a számításba vehető földgázforrások összhangjának megteremtése, a felhasználók biztonságos, zavartalan, megfelelő minőségű és átlátható költségszerkezetű földgázellátásának biztosítása,
- b) a gazdaság versenyképességének segítése a hatékonyan működő földgáz-versenypiac kialakításán keresztül,
- c) a fenntartható fejlődés érdekében az energiahatékonyság, az ésszerű energiatakarékosság és a legkisebb költség elvének érvényesítése,
- d) az együttműködő földgázrendszerhez objektív, átlátható és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő hozzáférés biztosítása,
- e) a felhasználók érdekeinek hatékony védelme,
- f) a földgáz versenypiacra új szereplőként belépők - beleértve a hazai termelésű földgázforrásokat is - hatékony piaci megjelenésének elősegítése,
- g) a vezetékes gázellátásra vonatkozó európai közösségi jog átültetése és végrehajtása a magyar földgázpiacnak az Európai Közösség egységesülő földgázpiacaiba történő integrációjának elősegítése,
- h) új hazai és nemzetközi szállító, elosztó és tárolókapacitások létesítésének, fejlesztésének elősegítése, az együttműködő földgázrendszer hatékony és gazdaságos üzemeltetésének biztosítása,
- i) a földgázrendszer kapacitásainak kiegyensúlyozott és átlátható működtetési, felosztási, szolgáltatási, valamint fenntarthatósági szabályainak meghatározása.

A törvény alkalmazási köre

2. § (1) E törvény alkalmazási köre kiterjed

- a) a földgáz vezetéken történő szállítására, elosztására, tárolására, kereskedelmére, fogyasztására,
- b) az együttműködő földgázrendszer rendszerirányítására,
- c) a telephelyi szolgáltatásra,
- d) a célvezeték létesítésére, üzemeltetésére,
- e) az infrastruktúrafejlesztésre,
- f) az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték üzemeltetésére,
- g) a vezetékes PB-gáz szolgáltatásra,
- h) a PB-gáz tartályban vagy palackban történő forgalmazására és hatósági felügyeletére,
- i) az engedélyköteles tevékenységeket végzőkre, az e törvény szerint engedélyköteles tevékenység egy részét kiszervezés alapján végzőkre, az engedélyhez kötött földgázipari tevékenység iránti kérelmet benyújtókra a kérelem elbírálásáig, az integrált földgázipari vállalkozásokra, a felhasználókra, ahol e törvény rendelkezést tartalmaz a földgáz termelőire, továbbá az e törvény hatálya alá eső személyek közötti jogviszonyokra.

(2) A földgáztermelőre és a földgázrendszer tulajdonosára vonatkozó rendelkezéseket a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Bt.) rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

(3) Az együttműködő földgázrendszer részét nem képező elszigetelt rendszert alkotó, termelővezetékéről ellátott elosztói rendszerre az együttműködő földgázrendszerre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. **Alapvető eszköz:** a működési engedélyben felsorolt azon eszközök és vagyoni értékű jogok összessége, amelyek a földgázipari vállalkozás alaptevékenységének folytatását biztosítják.

2. **Célvezeték:** a földgáztermelőhöz, határon túli földgázrendszerhez, a szállító-, elosztóvezetékhez vagy a tárolóhoz közvetlenül csatlakozó olyan földgázvezeték, amely kizárólag egy felhasználó egy felhasználási helyének ellátására szolgál és nem része az együttműködő földgázrendszernek.

3. **Csatlakozási szerződés:** a földgázszállító vagy földgázelosztó és a leendő rendszerhasználók között létrejött szerződés, amely biztosítja a rendszerhasználók szállító- vagy elosztóvezetékre való csatlakozási jogát, valamint rögzíti a csatlakozás műszaki-gazdasági feltételeit.

4. **Csatlakozóvezeték:** a felhasználási hely telekhatárától a fogyasztói főcsapig terjedő vezeték.

5. **Egyablakos kapacitásértékesítő:** az a földgázipari vállalkozás, amely az egyablakos kiszolgálású nemzetközi földgázszállító-vezeték kapacitását értékesíti.

6. **Egyablakos kiszolgálású nemzetközi földgázszállító-vezeték:** a Magyar Köztársaság és rajta kívül egy vagy több ország területét érintő - a hazai együttműködő földgázrendszernek részét nem képező - földgázszállító-vezeték, amelynek egy vagy több országot érintő szakaszára vonatkozóan egyetlen ügylettel lehet kapacitást lekötni.

7. **Egybefüggő telephely:** a gázfelhasználó(k) tulajdonában, kezelésében vagy használatában lévő egybefüggő ingatlan, vagy bérlemény, ahol a gázfelhasználók felhasználói berendezése(i), és a gázfogyasztást szolgáló nyomásszabályozó(k), a gázmérőhely(ek) vagy a fogyasztói főcsap van. Egy telephely több felhasználási helyet is tartalmazhat.

8. **Egyetemes szolgáltatás:** a jogosult felhasználók földgázellátására vonatkozó, e törvényben és külön jogszabályban meghatározott szolgáltatások értékesítése.

9. **Egyetemes Szolgáltató:** az az engedélyes, aki az egyetlen szolgáltatás végzésére engedélyt kapott.

10. **Együttműködő földgázrendszer:** az egymással összekapcsolt szállítóvezeték, a szállítóvezetékhez közvetlenül kapcsolódó elosztóvezeték, valamint a földgáztároló.

11. **Ellátás biztonsági szint:** meteorológiai viszonyok jogszabályban meghatározott előfordulási valószínűsége, amely feltételek mellett a felhasználók földgázellátása még biztosítható.

12. **Elosztóvezeték:** az a csővezeték tartozékaival együtt, amelyen keresztül a földgáz elosztása történik, és amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság államhatára, a gázátadó állomások kilépő pontja, a földalatti gáztároló vagy a földgáztermelő üzem betáplálási pontja, végpontja pedig a Magyar Köztársaság államhatára vagy a felhasználási hely telekhatára.

13. **Előre fizető mérő:** olyan fogyasztásmérő berendezés, amely a földgáz ellenértékének előzetes megfizetését követően biztosítja a földgáz vételezését.

14. **Elszámolási mérés:** a földgázforgalomnak az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerint kialakított, a földgázszállító, a földgázelosztó vagy földgáztároló (a továbbiakban együtt: rendszerüzemeltető) által működtetett, a mérésügyi jogszabályok szerint mérésre alkalmas fogyasztásmérő berendezésekkel történő meghatározása.

15. **Engedélyes:** aki e törvény szerint engedélyköteles tevékenység végzésére a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által kiadott érvényes engedéllyel rendelkezik.

16. **Felhasználási hely:** a felhasználó tulajdonában vagy használatában lévő ingatlan, ahol a felhasználói berendezés, a gázfogyasztást szolgáló nyomásszabályozó, a gázmérőhely vagy a fogyasztói főcsap van.

17. **Felhasználó:** az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli társaság, aki (amely) földgázt vagy vezetéken keresztül PB-gázt saját felhasználás céljára vásárol.

18. **Felhasználói berendezés:** a fogyasztói vezeték, a gázfogyasztó készülék és a gázfelhasználó technológiák, valamint az azok rendeltetésszerű és biztonságos használatához szükséges tartozékok összessége.

19. **Fogyasztói főcsap:** a gázmérőnél lévő, ennek hiányában a csatlakozóvezeték és a fogyasztói vezeték közé beépített elzáró szerelvény, amely a csatlakozóvezeték tartozéka.

20. *Fogyasztói főelzáró*: a telekhatáron vagy annak közelében létesített elzáró szerelvény, amely az elosztóvezeték tartozéka.

21. *Fogyasztói vezeték*: az a vezetékszakaszz tartozékaival együtt, amely a gázmérőtől - ennek hiányában a fogyasztói főcsaptól - a gázfogyasztó készülékig terjed.

22. *Fogyatékkal élő fogyasztó*: e törvény alkalmazásában a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény szerinti fogyatékosági támogatásban részesülő személy, a vakok személyi járadékában részesülő személy, továbbá az a személy, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója a családok támogatásáról szóló törvény szerint magasabb összegű családi pótlékban részesül.

23. *Földgáz*: olyan természetes éghető gáz, amely a földkéregben keletkezett, bányászati tevékenység során kerül a felszínre, valamint bármely, az e törvény szerint alkalmazott berendezésben környezetvédelmi és műszaki biztonsági szempontból megfelelő módon, biztonságosan felhasználható, ideértve a 28. pont szerinti gázfajtákat is.

24. *Földgázelosztás*: a földgáznak elosztóvezetéken történő továbbítása a felhasználóhoz.

25. *Földgáz-kereskedelem*: a földgáz üzletszerű, ellenérték fejében, nem saját felhasználási célra történő vásárlása és értékesítése.

26. *Földgáz minőségű biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták*: olyan mesterségesen előállított gázok, amelyek külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett, környezetvédelmi és műszaki-biztonsági szempontból megfelelő módon az együttműködő földgázrendszerbe juttathatók (szállíthatók, eloszthatók és tárolhatók), a földgázzal keverhetők, és ez a keverék a földgázrendszerbe juttatáskor megfelel a földgáz szabványban meghatározott minőségi követelményeknek.

27. *Földgáz-nagykereskedelem*: e törvény III. Fejezete vonatkozásában az a tevékenység, amelynek során a földgázkereskedő a földgázt viszonteladónak, és nem közvetlenül a felhasználónak értékesíti.

28. *Földgáz-kiskereskedelem*: e törvény III. Fejezete vonatkozásában az a tevékenység, amelynek során a földgázkereskedő a földgázt közvetlenül a felhasználónak adja el.

29. *Földgázipari tevékenység*: e törvényben szabályozott engedélyköteles tevékenység.

30. *Földgázipari vállalkozás*: olyan gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont], vagy az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe, amely létesítő okiratában meghatározott tevékenységként e törvény alapján engedélyköteles földgázipari tevékenységek közül legalább egyet folytat.

31. *Földgáztárolás*: a földgáz engedély alapján végzett tárolása.

32. *Földgáztároló*: az a besajtoló és kitermelő technológiai létesítménnyel ellátott földalatti természetes földtani szerkezet, mesterségesen kialakított földalatti üreg, vagy a földfelszínen létesített építmény, amely földgáz tárolására alkalmas.

33. *Földgáztermelő*: az a gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § c) pont], amely a Magyar Köztársaság területén földgázbányászati tevékenységet végez, vagy biogáz és biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták előállítását üzletszerűen végzi.

34. *Földgázszállítás*: a földgáznak szállítóvezetéken történő továbbítása.

35. *Gázátadó állomás*: a szállítóvezeték alkotórészét képező létesítmény a szállítóvezeték kilépési pontján, ahol a szállítóvezetékéről a gáz átadása, mérése és a földgázelosztáshoz szükséges nyomáscsökkentés történik.

36. *Gázév*: a tárgyév július 1-jei gáznap kezdetétől a következő év június 30-ai gáznap végéig terjedő időszak.

37. *Gázfogyasztó készülék*: földgázzal, valamint propán- vagy butángázzal és ezek elegyeivel üzemeltetett készülék.

38. *Gáznap*: az adott nap reggel 06:00-tól a következő nap reggel 06:00-ig tartó időszak.

39. *Határkeresztező gázvezeték*: azon szállító- vagy elosztóvezeték, amely a Magyar Köztársaság államhatárát keresztezi, és földgáz mérőállomással rendelkezik.

40. *Hidraulikai egyensúly*: az együttműködő földgázrendszer azon állapota, amikor minden ponton biztosított az előírt nyomásérték.

41. *Integrált földgázipari vállalkozás*:

a) *Vertikálisan integrált vállalkozás*: a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott földgázipari vállalkozás vagy vállalkozások csoportja, ahol az érintett vállalkozás (vállalkozáscsoport) a földgázszállítás, a rendszerirányítás, a földgázelosztás vagy a földgáztárolás közül legalább az egyik tevékenységet, továbbá a földgáztermelés és a földgáz-kereskedelem közül is legalább az egyik tevékenységet végzi.

b) **Horizontálisan integrált vállalkozás:** olyan vállalkozás, amely a földgáztermelést, vagy az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységek közül legalább az egyik tevékenységet végzi, valamint egyéb nem földgázipari tevékenységet is folytat.

42. **Kapacitás:** adott szállító- és elosztóvezeték, valamint földgáztároló időegységre vonatkoztatott teljesítő képessége.

43. **Kapacitáslekötési szerződés:** az a földgázszállítási, földgázelosztási, földgáztárolási szerződés, amelyben a rendszerhasználó adott időszakra a szállító- és elosztóvezeték vagy a tároló kapacitását leköti.

44. **Kereskedelmi egyensúly:** az az egyensúlyi állapot, amikor adott gáznapon a rendszerhasználó által az együttműködő földgázrendszerbe betáplált és onnan vételezett földgáz mennyisége megegyezik.

45. **Kiegyensúlyozó földgáz:** adott gáznapon a rendszerhasználók által az együttműködő földgázrendszerbe beadott és a ténylegesen vételezett földgázmennyiségek közötti különbség kiegyenlítésére a földgázszállító által felhasznált földgázmennyiség.

46. **Korlátozás:** földgázellátási zavar esetén az egyes korlátozási kategóriákba besorolt felhasználók gázfogyasztásának csökkentése vagy megszüntetése annak érdekében, hogy az együttműködő földgázrendszeren vagy annak egy részén a hidraulikai egyensúly helyreálljon és fenntartható legyen.

47. **Lakossági fogyasztó:** az a felhasználó, aki saját háztartása - egy felhasználási helyet képező, lakás céljára használt lakóépület, lakás, üdülő vagy hétvégi ház, továbbá lakossági célra használt garázs - fogyasztása céljára vásárol földgázt földgáz vételezésére megkötött szerződés alapján, és az így vásárolt földgázzal nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet.

48. **Legkisebb költség:** az engedélyezett tevékenység gyakorlásához az engedélyesnél, illetve nemzetgazdasági szinten szükséges és indokoltan felmerülő ráfordítás.

49. **Lekötött kapacitás:** a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a földgáztároló értékesíthető kapacitásának az a része, amelyet adott időszakra a rendszerhasználók kapacitáslekötési szerződéssel lekötnek.

50. **Nominálás:** a rendszerhasználó által a betáplálási és kiadási pontokra - az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint - igénybe venni tervezett kapacitás, valamint a szállítási, elosztási, tárolási feladat gáznapra történő megadása.

51. **Rendszerhasználó:** aki a szállító- vagy az elosztóvezetékbe, valamint a földgáztárolóba kapacitáslekötési szerződés alapján földgázt betáplál, valamint abból földgázt vételez.

52. **Rendszerirányítás:** az együttműködő földgázrendszer e törvényben meghatározott irányítási és koordinációs feladatainak ellátása.

53. **Szabad kapacitás:** a szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a földgáztárolók rendelkezésre álló műszaki kapacitásának kapacitáslekötési szerződéssel le nem kötött, a rendszerhasználók részére rendelkezésre álló része.

54. **Szállítóvezeték:** az a csővezeték tartozékaival együtt, amelyen keresztül a földgázt továbbítják, és amelynek kezdőpontja a Magyar Köztársaság államhatára, a termelés betáplálási pontjai, a földgáz tároló be- és kitáplálási pontja, végpontja pedig a Magyar Köztársaság államhatára, a gázátadó állomások kilépő pontjai - illetve az engedélyben foglaltak szerint a felhasználó telekhatára -, vagy a földgáz tároló be- és kitáplálási pontja.

55. **Szervezett földgázpiac:** speciális árutőzsde, ahol a földgáz-kereskedelem szabványosított ügyletek formájában folyik.

56. **Telephelyi felhasználó:** a telephelyi vezetéken földgázt vételező, a telephelyi szolgáltató által földgázzal ellátott felhasználó.

57. **Telephelyi szolgáltatás:** a telephelyi vezeték üzemeltetése és a vezetékhez kapcsolódó telephelyi felhasználók ellátásának biztosítása.

58. **Telephelyi vezeték:** az egybefüggő telephelyen belül lévő telephelyi felhasználók földgázellátását szolgáló vezeték.

59. **Település:** a Központi Statisztikai Hivatal által évente kiadott, „A Magyar Köztársaság Helységnévtára” (a továbbiakban: helységnévtár) kiadványban meghatározott központi belterületi egység az adott településnél nevesített egyéb belterület, és a nevesített külterület kivételével.

60. **Településrész:** a helységnévtárban nevesített egyéb belterület és külterület.

61. **Teljesítmény:** a felhasználók időegységre eső gázfogyasztása.

62. **Terület:** a helységnévtárban külön nem nevesített, önálló helyrajzi számmal, számokkal azonosított földrészlet.

63. **Újranominálás:** a gáznapra vonatkozó nominálásnak az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban rögzített eljárási rend szerint történő módosítása.

64. *Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat*: az együttműködő földgázrendszer technikai működésére, valamint a kereskedelmi folyamatra vonatkozó főbb szabályokat tartalmazó, a Hivatal által jóváhagyott szabályzat.

65. *Üzemzavar*: minden olyan a földgáz termelését, tárolását, szállítását, elosztását korlátozó vagy megszüntető esemény, amelynek oka az együttműködő földgázrendszer normál üzemmenettől eltérő olyan működése, amelynek következménye veszélyeztetés vagy földgázellátási zavar, és amely egy vagy több felhasználó földgázellátásának szünetelését okozza.

66. *Üzletszabályzat*: az engedélyesek, felhasználók és más szerződéses partnereik közötti jogviszonyt rendező szabályzat.

67. *Vásárolt kapacitás*: a földgáz átadás-átvételi ponton a felhasználó rendelkezésére álló kapacitás, amelyet fejlesztési megállapodás alapján, hálózatfejlesztési hozzájárulással vagy csatlakozási díj megfizetésével a felhasználó megvásárolt, vagy egyéb igazolt módon megszerzett.

68. *Védendő fogyasztó*: a lakossági fogyasztók azon köre, akik (jogszabályban meghatározott szociális helyzetük, vagy valamely egyéb tulajdonságuk alapján) a földgázellátásban megkülönböztetett feltételek szerint vehetnek részt.

69. *Végső menedékes szolgáltatás*: ideiglenes földgáz ellátás, amelyet a Hivatal által kijelölt földgázkereskedő vagy az egyetemes szolgáltató biztosít azon felhasználók részére, akiket kereskedőjük vagy egyetemes szolgáltatójuk valamilyen okból nem képes ellátni.

70. *Vezetékes PB-gáz szolgáltatás*: a felhasználók részére propán-, butángázok és ezek elegyeiből álló gázok csővezetéken keresztül történő elosztása és értékesítése.

II. Fejezet

FÖLDGÁZIPARI TEVÉKENYSÉGEK

Rendszerirányítás

4. § A Hivatal a földgázszállítók közül egy engedélyest kijelöl, és működési engedélyében feljogosít és kötelez a Magyar Köztársaság államhatárán belüli együttműködő földgázrendszer rendszerirányítói feladatainak ellátására. A rendszerirányító kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

5. § A rendszerirányítási tevékenység gyakorlásához a rendszerirányítónak olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel kell rendelkeznie, amely biztosítja a szervezett földgázpiaccal való együttműködést. Az adatforgalmi és informatikai rendszert az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint úgy kell kialakítani, hogy adatcserére alkalmas legyen a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel.

6. § A rendszerirányító együttműködő földgázrendszerre kiterjedő irányítási és koordinációs feladatai a következők:

a) az együttműködő földgázrendszer szükséges fejlesztéseinek összehangolása és a fejlesztési tervek Hivatalhoz történő beterjesztése,

b) az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat elkészítése és az elkészített tervezet Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,

c) az együttműködő földgázrendszer együttműködő képességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtervezése, a földgázszállító és a földgázelosztó javaslata alapján a korlátozási besorolás összeállítása és a Hivatalhoz jóváhagyásra történő beterjesztése,

d) földgázellátási zavar vagy földgázellátási válsághelyzet esetén az együttműködő földgázrendszeren a szükséges korlátozás irányítása,

e) közreműködés az együttműködő földgázrendszer fejlesztése céljából meghatározott pályázat előkészítésében,

f) a nemzetközi földgázrendszerek és az együttműködő földgázrendszer működésével összefüggő feladatok összehangolása.

7. § (1) A rendszerirányító képviseli az együttműködő földgázrendszert a nemzetközi szervezetekben.

Ennek keretében:

a) jogosult részt venni a regionális vagy európai szinten szervezett és koordinált földgázszállítási kapacitáshiány-kezelési eljárásokban,

b) figyelembe veszi a határkeresztező kapacitások rendelkezésre bocsátása, valamint a határkeresztező gázvezetéken jelentkező kapacitáshiány kezelése során mind a hazai, mind a csatlakozó európai szállítóvezeték állapotát és műszaki sajátosságait,

c) tájékoztatja a rendszerüzemeltetőket az európai gázhálózatok műszaki előírásainak változásairól, annak érdekében, hogy a szállítóvezeték, valamint a szállítóvezetékhez kapcsolódó elosztóvezeték tervezése, fejlesztése és rendszerirányítása az európai gázhálózatok műszaki előírásaival és a regionális, illetve az egységes európai gázpiac működésével összhangban történjen.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott képviselő keretében a rendszerirányító a regionális vagy európai rendszerszinten szervezett és koordinált határkeresztező gázvezetéseken megjelenő kapacitáshiány-kezelési eljárásokat, valamint a szállító- és elosztóvezeték, valamint a tároló együttműködő képességét alapvetően befolyásoló megállapodásokat a Hivatal előzetes hozzájárulásával jogosult megkötöni. A megkötött megállapodásokról a rendszerirányító az energiapolitikáért felelős minisztert (a továbbiakban: miniszter) és a Hivatalt tájékoztatja.

Földgázszállítás

8. § (1) A földgázszállítási tevékenység gyakorlásához a földgázszállítónak rendelkeznie kell az általa üzemeltetett szállítóvezeték többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a földgázszállító által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A földgázszállítónak rendelkeznie kell továbbá mérő és adatátviteli eszközökkel, saját szervezetén belül mindezek folyamatos üzemeltetését, felügyeletét ellátó, valamint a karbantartást és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel, valamint a csatlakozó rendszerüzemeltetőkkel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálattal.

(3) A földgázszállító és a szállítóvezeték - (1) bekezdés szerinti tulajdonosától különböző - tulajdonosa az üzemeltetni kívánt vezeték szakaszok működtetésére, karbantartására vonatkozóan üzemeltetési szerződést köt. Az üzemeltetési szerződés tartalmi elemeit külön jogszabály tartalmazza.

9. § A földgázszállító a napi egyensúlyozási feladatait, a rendszerhasználók által a nominálás során rendelkezésére bocsátott források, a szervezett földgázpiacról a rendszerhasználók részére allokáltan átvett gázmenyiségek, valamint a saját rendelkezésében lévő, külön jogszabályban meghatározott egyensúlyozó eszközök felhasználásával végzi. A földgázszállító köteles biztosítani a földgázkereskedők számára a gáznapon belüli kiegyensúlyozó kereskedelem lehetőségét.

10. § A földgázszállító kiegyensúlyozó földgáz biztosításával kapcsolatos tevékenysége nem minősül e törvény szerinti földgáz-kereskedelemnek. A földgázszállító által, a rendszerhasználók részére biztosított kiegyensúlyozó földgáz ára üzleti nyereséget nem tartalmazhat. A földgázszállító jogosult a kiegyensúlyozó gáz biztosításához közvetlenül kapcsolódó igazolt költségeket és a külön rendeletben meghatározott pótdíjat felszámolni, és köteles a külön jogszabályban meghatározott nyilvántartást vezetni, amely biztosítja a kiegyensúlyozás bevételeinek és kiadásainak átláthatóságát és ellenőrizhetőségét.

11. § A földgázszállító olyan informatikai rendszert működtet, amely internet alapon, valós idejű adatokkal biztosítja az együttműködő földgázrendszer hidraulikai egyensúlyának fenntartásához, valamint a nominálás és az elszámolások lebonyolításához szükséges adatforgalmat.

12. § A földgázszállító egyensúlyozási tevékenységéhez kapcsolódóan a külön jogszabály alapján beszedett pótdíjak nem minősülnek az engedélyes saját bevételeinek, azokat a jogszabályban meghatározott előírásoknak megfelelően köteles kezelni.

13. § A földgázszállító az általa - feladata ellátása érdekében - használt földgázt átlátható, megkülönböztetés-mentes és piaci alapú eljárások szerint szerzi be.

Földgázelosztás

14. § (1) A földgázelosztási tevékenység gyakorlásához az engedélyesnek rendelkeznie kell az általa üzemeltetett elosztóvezeték többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a földgázelosztó által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A földgázelosztónak rendelkeznie kell továbbá mérő és adatátviteli eszközökkel, a saját vagy a Hivatal jóváhagyásával kiszervezett tevékenységet végző személy szervezetén belül mindezek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó szervezettel, valamint a saját szervezetén belül karbantartást és az üzemzavar elhárítást

irányító szervezetekkel, továbbá a csatlakozó rendszerüzemeltetővel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálattal.

(3) A földgázelosztó és az elosztóvezeték - (1) bekezdés szerinti tulajdonosától különböző - tulajdonosa az üzemeltetni kívánt vezeték szakaszok működtetésére, karbantartására vonatkozóan üzemeltetési szerződést köt. Az üzemeltetési szerződés tartalmi elemeit külön jogszabály tartalmazza.

15. § A földgázelosztó az együttműködő földgázrendszer fejlesztésének és üzemeltetésének biztosítása érdekében köteles a csatlakozó rendszerüzemeltetővel, a telephelyi szolgáltatókkal, a rendszerirányítóval, és a rendszerhasználókkal folyamatosan együttműködni.

16. § (1) A földgázelosztó a felhasználó bekapcsolását, a földgázelosztási szolgáltatás megkezdését, vagy a földgázelosztási szolgáltatás folytatását megtagadhatja, ha:

a) a felhasználó a csatlakozóvezetékét, a felhasználói berendezést az életre, a testi épségre, az egészségre vagy a vagyónbiztonságra veszélyes módon használja,

b) a felhasználó a nyomás alatti szállító- és elosztóvezetékét vagy a csatlakozóvezetékét megbontja, továbbá, amennyiben a felhasználó vagy a megbízásából eljáró, gázszerelőnek nem minősülő személy a fogyasztói vezetékét megbontja,

c) a felhasználó a csatlakozási vagy kapacitáslekötési szerződésben megállapított lényeges kötelezettségének a földgázelosztó vagy a földgázkereskedő írásbeli felszólítása ellenére nem tett eleget, különösen, ha

ca) a nyomásszabályozó vagy a gázmérő működését befolyásolja,

cb) a nyomásszabályozó vagy a gázmérő ellenőrzését, illetve a mérő leolvasását a földgázelosztó vagy megbízottja részére nem teszi lehetővé,

cc) a szerződésben meghatározott felhasználási helyen kívüli területre vezet át földgázt,

cd) a gázmérő nélküli fogyasztás - üzletszabályzatban meghatározott - feltételeit megszegte,

ce) a fogyasztáskorlátozási - illetve megszakítható felhasználó esetén a megszakítási - rendelkezéseknek nem tett eleget,

d) a felhasználót ellátó földgázkereskedő a földgázelosztónál - a külön jogszabályban meghatározott esetekben, az üzletszabályzatban meghatározott módon - kezdeményezi a földgázelosztás szüneteltetését,

e) a felhasználó a gázmérőt szándékosan vagy gondatlanul megrongálja, a gázmérőn, a gázmérő ki- és belépő pontján, a kerülővezeték elzáróján, vagy a csatlakozóvezeték egyéb pontjain elhelyezett zárópecsétet (plombát) eltávolítja, illetőleg ezek sérülését, hiányát a földgázelosztónak vagy a kereskedőnek nem jelenti be,

f) ha a rendszerhasználó nem rendelkezik érvényes szerződéssel.

(2) A szolgáltatás nyújtása csak a kizárás alapjául szolgáló helyzet fennállásáig tagadható meg, annak megszűnését követően a felhasználó részére a földgázelosztási szolgáltatást haladéktalanul, de legkésőbb 2 munkanapon belül biztosítani kell.

(3) A földgázelosztó a felhasználási helyre való bejutás érdekében az illetékes jegyzőhöz fordulhat, amennyiben a felhasználó megtagadja:

a) a gázmérő leolvasását, ellenőrzését,

b) szerződésszegés vagy szabálytalan vételezés esetén a földgázelosztási szolgáltatásból történő kikapcsolást,

c) a felhasználói berendezés ellenőrzését.

(4) A jegyző a határozatát a Ket. 101. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.

17. § (1) A földgázelosztó a külön jogszabályban meghatározottak szerint nyilvántartja az elosztóvezetésekről vételező felhasználási helyeket, valamint azok jellemző és előírt adatait. Ezen adatokat a felhasználási helyen vételező felhasználó vagy az őt ellátó földgázkereskedő kérésére köteles átadni.

(2) A felhasználó személyében történő változás esetén az elosztó köteles a gázmérő állapotáról jegyzőkönyvet készíteni, és ennek másolatát a felhasználót ellátó kereskedő részére megküldeni.

18. § Ha a felhasználó közvetlenül a szállító vezetékre csatlakozik, részére a földgázelosztói feladatokat a földgázszállító biztosítja.

19. § A földgázelosztói szolgáltatással kapcsolatos részletes előírásokat külön jogszabály és a földgázelosztási szabályzat határozza meg.

Telephelyi szolgáltatás

20. § (1) A telephelyi szolgáltatási tevékenység keretében földgázt értékesítő gazdálkodó szervezetek jogosultak a Hivatalhoz az általuk 2005. augusztus 1-jét megelőzően létesített vagy üzemeltetett telephelyi vezeték működtetésére vonatkozó engedély iránti kérelmet benyújtani. Ha az érintett gazdálkodó szervezetek

nem élnek e jogosultságukkal, a Hivatal a telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező felhasználók kérelmére, vagy hivatalból telephelyi szolgáltatói engedély megkérésére kötelezheti a telephelyi vezeték tulajdonosát.

(2) A telephelyi szolgáltató a tevékenységét a telephelyi felhasználók részére végzi.

(3) A telephelyi szolgáltatási tevékenység keretében a telephelyi szolgáltató a telephelyi felhasználók részére köteles az általa üzemeltetett telephelyi vezetékhez való hozzáférést biztosítani, vezetékes szolgáltatást nyújtani, valamint a telephelyi felhasználó igénye esetén a vele kötött szerződés alapján földgázt értékesíteni.

(4) A telephelyi vezetéken keresztül földgázt vételező felhasználók jogosultak a szállító- vagy az elosztóvezetékhez történő csatlakozást kérni. Ebben az esetben a telephelyi vezeték üzemeltetője a csatlakozásig köteles a telephelyi vezetékhez való hozzáférést változatlan feltételekkel biztosítani, valamint a csatlakozás érdekében a földgázszállítóval vagy a földgázelosztóval együttműködni.

(5) A telephelyi szolgáltató köteles:

a) az általa üzemeltetett vezetéket biztonságosan, a környezetvédelmi és műszaki követelmények figyelembevételével fenntartani és üzemeltetni,

b) a karbantartási, javítási és felújítási munkákat időben elvégezni,

c) a vezetékhez való hozzáférést és a vezetékes szolgáltatást az üzletszabályzatában közzétett méltányos, költségalapú térítés ellenében biztosítani.

21. § (1) A telephelyi vezeték létesítésére és üzemeltetésére, a csatlakozóvezetésekre és a felhasználói berendezésekre vonatkozó jogszabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) A telephelyi szolgáltató a telephelyi vezeték létesítése, üzembe helyezése és üzemeltetése során a külön jogszabályban meghatározott feladatokat köteles ellátni. A telephelyi vezeték üzemeltetésére és létesítésére vonatkozó külön jogszabályban meghatározott feladatokat műszaki-biztonsági hatóság látja el.

22. § A telephelyi szolgáltatónak a feladatai ellátásához rendelkeznie kell telephelyi vezeték hálózattal, adatforgalmi és informatikai rendszerrel, mérő és adatátviteli eszközökkel, továbbá saját szervezetén belül, a telephelyi vezeték folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó, a karbantartást, valamint az üzemzavar elhárítását irányító szervezettel. Az adatforgalmi és informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie a telephelyi szolgáltató tevékenységeire vonatkozó információk általános és személyre szabott - a 125. §-nak megfelelő - közzétételére, az engedélyesek és rendszerhasználók előírt adatszolgáltatásainak fogadására, továbbá a rendszerhasználókkal való szerződéskötésre.

23. § A telephelyi szolgáltató köteles azzal a rendszerüzemeltetővel együttműködni, akinek a rendszeréhez a telephelyi vezeték közvetlenül csatlakozik. Az együttműködés részletes feltételeit az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

24. § A telephelyi szolgáltató a telephelyi vezetékről vételező felhasználási helyeket és azok jellemző adatait köteles nyilvántartani.

25. § A telephelyi szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

Földgáztárolás

26. § (1) Az engedélyesnek a földgáztárolói tevékenység gyakorlásához rendelkeznie kell az általa üzemeltetett földgáztárolók többségi tulajdonával. A többségi tulajdon meghatározásánál a földgáztároló által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni.

(2) A földgáztárolónak rendelkeznie kell továbbá saját méréssel, vagy a csatlakozó rendszerüzemeltető által biztosított hiteles méréssel, adatátviteli eszközökkel, saját szervezetén belül mindezek folyamatos üzemeltetését és felügyeletét ellátó, a karbantartást és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel, valamint műszaki irányító szolgálattal.

27. § A földgáztároló a rendszerhasználó által szerződéses biztosítékként felajánlott mobil földgázkészlet értékesítését az üzletszabályzatban meghatározott módon, a Hivatal által jóváhagyott eljárás szerint végezheti. A felajánlott mobil földgázkészlet értékesítése nem minősül e törvény szerinti földgáz-kereskedelemnek.

Kereskedelem

28. § (1) Földgáz-kereskedelmet, működési engedélye alapján földgázkereskedő végezhet.

(2) Az a gazdálkodó szervezet, amely az együttműködő földgázrendszer szabad kapacitásait nem a Magyar Köztársaság területén lévő felhasználási hely ellátására használja, kereskedelmi engedély megszerzésére nem köteles. A Magyar Köztársaság területén történő átszállítás részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

29. § (1) A felhasználók részére földgázt olyan jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság vagy az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe értékesíthet, amely erre a Hivataltól engedélyt kapott és rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi biztosítékkal.

(2) A lakossági fogyasztókat ellátó, nem egyetemes szolgáltatónak minősülő földgázkereskedő az üzletszabályzatában meghatározott feltételeknek megfelelően biztosítja a fogyasztói kapcsolattartás szervezetének és működésének, valamint a fogyasztói panaszok ügyintézésének rendjét.

(3) A földgázkereskedő a lakossági fogyasztók földgázellátásból történő kikapcsolását fizetési késedelem esetén kizárólag az alábbi feltételek együttes fennállása esetén jogosult kezdeményezni a lakossági fogyasztóval kötött csatlakozási szerződésben részes engedélyesnél:

a) a lakossági fogyasztó legalább 3 havi számlatartozást halmozott fel,

b) a földgázkereskedő által, fizetési haladék adásáról vagy részletfizetési lehetőségről kezdeményezett egyeztetések a lakossági fogyasztóval nem vezettek eredményre,

c) a földgázkereskedő a tartozásról és a kikapcsolás lehetőségéről a lakossági fogyasztót legalább háromszor, postai vagy - a felhasználó hozzájárulása esetén - elektronikus úton írásban értesítette, és az értesítésben a lakossági fogyasztó figyelmét felhívta a szociálisan rászoruló fogyasztókat az e törvény és külön jogszabály alapján megillető kedvezményekre, valamint az előre fizető mérő felszerelésének a lehetőségére.

(4) A lakossági fogyasztó kikapcsolására nem kerülhet sor:

a) munkaszüneti napon,

b) ünnepnapon,

c) munkaszüneti napot vagy ünnepnapot közvetlenül megelőző munkanapon,

d) külön jogszabályban meghatározott pihenőnapon.

(5) Amennyiben a földgázellátásból kikapcsolt lakossági fogyasztó rendezi a földgázkereskedővel szemben felhalmozott tartozását, a kereskedő 24 órán belül köteles kezdeményezni a lakossági fogyasztónak az ellátásba történő ismételt bekapcsolását.

(6) Az engedélyes a (3) és az (5) bekezdés szerinti kezdeményezésnek köteles haladéktalanul eleget tenni.

30. § A földgázkereskedő kereskedelmi egyensúlytartásra köteles, jogosult a kereskedelmi egyensúly Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott módon történő helyreállítására, vagy viseli mindazon költségeket, amelyek a tevékenysége következtében felmerült egyensúlyi eltérésekkel kapcsolatosak.

31. § Ha a földgázkereskedő lakossági fogyasztót is ellát, a 36. § rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni a lakossági fogyasztóval megkötésre kerülő kereskedelmi szerződés vonatkozásában, azzal, hogy a szerződés kereskedő általi egyoldalú módosítása közzétételének és az árváltozás bejelentésének módjára és határidejére a kereskedő üzletszabályzatában rögzített előírások az irányadók.

Egyetemes szolgáltatás

32. § (1) Egyetemes szolgáltatást a működési engedélyben meghatározott szolgáltatási területen az egyetemes szolgáltatói engedélyes végezhet. Az egyetemes szolgáltató az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat - igényük esetén - egyetemes szolgáltatással látja el. Egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó a lakossági fogyasztó és a 20 m³/óra kapacitást meg nem haladó vásárolt kapacitással rendelkező egyéb felhasználó, valamint a 140. § (4)-(5) bekezdésében meghatározott felhasználók, az ott meghatározott ideig.

(2) Ha e törvény ettől eltérően nem rendelkezik, az egyetemes szolgáltatót az e törvényben és a külön jogszabályban a földgázkereskedőre vonatkozóan meghatározott jogok illetik és kötelezettségek terhelik.

33. § (1) Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó engedélyt a Hivatal az engedély iránti kérelemben megjelölt szolgáltatási területre adja ki, ha a kérelmező az e törvényben, és a külön jogszabályokban foglalt feltételeket teljesíti. Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó engedélyek kiadása során a Hivatal biztosítja, hogy a földgázellátásba bekapcsolt valamennyi település, településrész, terület egyetemes szolgáltatással lefedett legyen.

(2) Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó működési engedély az ország egész területére vagy annak meghatározott területi egységére, határozatlan időre adható ki. Jelen bekezdés alkalmazása szempontjából a

legkisebb területi egységet külön jogszabály határozza meg. Egy területi egységre több egyetemes szolgáltatói engedély is kiadható.

34. § (1) Az egyetemes szolgáltatót a működési engedélyében meghatározott szolgáltatási területen lévő egyetemes szolgáltatást igénylő jogosultak tekintetében egyetemes szolgáltatási szerződéskötési kötelezettség terheli. Az egyetemes szolgáltató köteles az erre vonatkozó igénybejelentéstől számított 30 napon belül az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóval a szerződést megkötni, és a szerződés megkötését követő hónap első napján a szolgáltatás nyújtását megkezdeni, ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó már csatlakozott a szállító- vagy az elosztóvezetékhez.

(2) Az egyetemes szolgáltatási szerződés alapján az egyetemes szolgáltató köteles a szerződés megkötését követő hónap első napjától kezdődően az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználónak folyamatosan földgázt értékesíteni, a felhasználó pedig ennek ellenértékét rendszeresen megfizetni.

35. § Az egyetemes szolgáltató által kötött egyetemes szolgáltatási szerződés alapján az egyetemes szolgáltatás keretébe tartozik:

a) a külön jogszabályban meghatározott típusú termékcsomagok és árszabások alapján biztosított földgázellátás,

b) az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott szolgáltatási színvonalú ügyfélszolgálat,

c) a védendő fogyasztóknak e törvény és külön jogszabály alapján nyújtott szolgáltatások.

36. § (1) Az egyetemes szolgáltatási szerződésnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a szerződő felek megnevezése, természetes személy esetén a nevének, a születési helyének és idejének, az anyja nevének, valamint a lakcímének, gazdálkodó szervezet esetén a székhelyének és a cégjegyzékszámának feltüntetésével,

b) a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontja,

c) a nyújtott szolgáltatások megnevezése, azoknak a jogszabályban foglalt rendelkezésekkel összhangban felajánlott minőségi színvonala, valamint az ettől eltérő színvonalú szolgáltatás jogkövetkezménye, ideértve az arra való hivatkozást is, hogy az eltérő színvonalú szolgáltatás miatt fizetendő kötbér megfizetése nem mentesít az okozott kár megtérítése alól,

d) a szolgáltatásnak a szerződés megkötésekor érvényes ára,

e) a szolgáltatás díját, valamint a választható fizetési és elszámolási módokat tartalmazó üzletszabályzat, továbbá - ha az üzletszabályzat azt nem tartalmazza - a díjak, fizetési és elszámolási módok közötti váltás lehetőségére, módjára, feltételeire, az igénybe vehető kedvezményekre és az igénybevétel feltételeire vonatkozó aktuális tájékoztatás elérhetősége,

f) a szerződés időtartama,

g) a szerződés meghosszabbításának, megszüntetésének, felmondásának feltételei,

h) a szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei, különös tekintettel a szolgáltatásból való kikapcsolás részletes feltételeire,

i) a lakossági fogyasztó, illetve egyéb felhasználók panaszai benyújtásának és ügyintézésének lehetőségéről, módjáról és határidejéről való tájékoztatás, valamint a fogyasztóvédelemről szóló törvényben meghatározott, a fogyasztói jogvita egyezségeen alapuló rendezésének megkísérlésére, továbbá ennek eredménytelensége esetén az ügy eldöntésére irányuló eljárások kezdeményezésének módja és feltételei, továbbá

j) a külön díj ellenében nyújtott kiegészítő, illetőleg karbantartási szolgáltatások megnevezése és feltételei, ha az egyetemes szolgáltató ilyet biztosít.

(2) Az egyetemes szolgáltató köteles az egyetemes szolgáltatási szerződés üzletszabályzatban meghatározott, általa egyoldalúan változtatható feltételeinek várható módosítása esetén, azok hatálybalépése előtt legalább 30 nappal

a) a módosítás tartalmát legalább egy országos napilapban és legalább egy helyi lapban, legalább 2 alkalommal közzétenni,

b) a módosítást az ügyfélszolgálati irodákban és honlapján közzétenni,

c) az érintett felhasználókat a tervezett módosítás tartalmáról, valamint a szerződés felmondásának lehetőségéről írásban értesíteni.

(3) Az árváltozás bejelentésére a 107. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak az irányadók.

37. § (1) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó az egyetemes szolgáltatási szerződést a bejelentést követő második hónap első napjára írásban felmondhatja. A felmondási jog gyakorlásának feltétele, hogy a felhasználó az egyetemes szolgáltatóval szemben fennálló lejárt számlatartozását rendezze. Az egyetemes szolgáltató köteles a felmondást a kézhezvételtől számított három munkanapon belül levélben visszaigazolni. Az egyetemes szolgáltatási szerződésben a felek az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználóra nézve

kedvezőbb felmondási feltételekben is megállapodhatnak. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó felmondási jogát korlátozó vagy kizáró bármely egyéb szerződési kikötés semmis.

(2) Az egyetemes szolgáltatáson kívül ellátott, de egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó kezdeményezheti az adott szolgáltatási területen működő egyetemes szolgáltatók bármelyikénél az egyetemes szolgáltatás keretén belüli földgázellátás biztosítását. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó egyetemes szolgáltatásra vonatkozó igényét köteles az egyetemes szolgáltatóhoz írásban bejelenteni. Az egyetemes szolgáltató az igénybejelentéstől számított 3 munkanapon belül köteles a bejelentést levélben visszaigazolni. Az egyetemes szolgáltató az igénybejelentés elfogadását annak igazolásától teheti függővé, hogy a felhasználónak nincs az őt korábban ellátó földgázkereskedővel szemben fennálló lejárt számlatartozása. Az egyetemes szolgáltató az igénybejelentéstől számított 30 napon belül köteles az egyetemes szolgáltatási szerződést megkötni, és a szerződés megkötését követő hónap első napján a szolgáltatás nyújtását megkezdeni.

38. § (1) Az egyetemes szolgáltató szerződésszegésének minősül különösen, ha

- a) a földgázellátást a szerződésben meghatározott időpontban nem kezdi meg,
- b) az általa értékesített gáz jellemzői nem felelnek meg a szerződésben, a műszaki előírásban vagy a szabványban előírtaknak,
- c) a földgázellátást nem az egyetemes szolgáltatási szerződésben meghatározott módon biztosítja,
- d) a földgázellátás minőségi és szolgáltatási színvonala, az alkalmazott árak az engedélyben vagy az üzletszabályzatban előírtaknak nem felel meg,
- e) nem értesíti az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználót az üzletszabályzatban, illetve a szerződésben meghatározott időben és módon a földgázszállító vagy földgázelosztó által végzett előre tervezhető karbantartási, felújítási munkák miatti szünetelés időpontjáról és várható időtartamáról,
- f) a földgázellátásból kizárt egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó részére az arra okot adó szabálytalanság vagy szerződésszegés megszűnését, és az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó erről szóló értesítésének kézhezvételét követő 2 munkanapon belül az ellátást nem folytatja,
- g) olyan fogyasztásmérő berendezésen keresztül szolgáltat és számláz, amely érvényes hitelesítéssel nem rendelkezik.

(2) Az egyetemes szolgáltató köteles a felhasználók részére kötbért fizetni az (1) bekezdés szerinti szerződésszegés esetén.

(3) Az egyetemes szolgáltatási szerződés létrejöttének módját, megszűnésének és a szerződés nélküli vételezés eseteit, a szerződésszegés és a szerződés nélküli vételezés jogkövetkezményeit a Kormányrendeletben, és - ezzel összhangban - az engedélyes az üzletszabályzatában határozza meg.

39. § Az egyetemes szolgáltatás megkezdésének és a tevékenység folytatásának feltétele, hogy az engedélyes legalább a következő 3 gázévre rendelkezzen a szolgáltatási területén lévő - általa ellátott - egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók garantált ellátási szintje figyelembevételével megállapított gázévenkénti gázfogyasztásnak megfelelő, külön rendeletben meghatározott mértékű kereskedelmi szerződésben lekötött földgázforrással, valamint a várható téli napi csúcspozitív fogyasztásuk külön rendeletben meghatározott időtartamon keresztül történő kielégítéséhez szükséges mértékű hazai földgáztárolóban elhelyezett földgázkészlettel, vagy a Hivatal által jóváhagyott egyenértékű forrás készlettel.

40. § Az egyetemes szolgáltatást nyújtani szándékozó részére a földgázelosztó az engedélykérelem benyújtását megelőzően és kizárólag ebből a célból, a 39. §-ban előírtak teljesítéséhez köteles a gázforgalomról adatot, információt biztosítani.

Végső menedékes szolgáltatás

41. § (1) Ha az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedő gazdasági-pénzügyi ellehetetlenülése, fizetésképtelensége következik be és földgázbeszerzése ellehetetlenül, vagy a Hivatal a működési engedélyét visszavonta és ezáltal az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók földgázzal történő ellátása veszélybe kerül, az érintett egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók földgázellátását a Hivatal által - külön jogszabály alapján - kijelölt végső menedékes földgázkereskedő biztosítja.

(2) A végső menedékes földgázkereskedőt a Hivatal az egyetemes szolgáltatók közül jelöli ki. Amennyiben az (1) bekezdés szerint érintett egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók ellátására egyetemes szolgáltató nem jelölhető ki, a Hivatal a végső menedékes földgázkereskedőt a földgázkereskedők közül jelöli ki. A kijelölés a külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesüléséig, de meghatározott időtartamra érvényes.

(3) A végső menedékes kijelölését követően a Hivatal a korábbi földgázkereskedő engedélyét visszavonja.

42. § Annak érdekében, hogy a végső menedékes szolgáltatás időben biztosítható legyen, a Hivatal folyamatosan figyelemmel kíséri a földgázkereskedők földgázpiaci tevékenységét. A földgázkereskedők kötelesek az ehhez szükséges - a Hivatal által előírt - adatokat szolgáltatni.

43. § A végső menedékes szolgáltatásra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a kijelölést, a végső menedékes szolgáltatási szerződés tartalmát, megszűnésének eseteit, valamint a kijelölési eljárás szabályait a Kormány - a csőd eljárásról és felszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csódtv.) rendelkezéseivel összhangban - rendeletben szabályozza.

44. § A végső menedékes kereskedő tevékenységére - eltérő rendelkezés hiányában - az egyetemes szolgáltatásra és a kereskedelemre vonatkozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

45. § (1) A végső menedékes szolgáltatás jogintézményének alkalmazhatósága érdekében a földgázkereskedők esetében a Csódtv.-t az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A földgázkereskedő gazdálkodó szervezet vezetője a csőd eljárás vagy a felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelmének bírósághoz történő benyújtásával egyidejűleg, illetve a hitelező által kezdeményezett felszámolási eljárás esetén a bíróság által küldött értesítés kézhezvételét követően haladéktalanul tájékoztatja a Hivatalt.

(3) A bíróság a földgázkereskedő adóssal szembeni felszámolási eljárásnak a Csódtv. 22. §-ának (2) bekezdése szerinti hivatalból történő megindítása esetén az eljárás megindításával egyidejűleg tájékoztatja a Hivatalt.

(4) A bíróság a földgázkereskedő adós felszámolásának elrendeléséről a Csódtv. 29. §-ában felsoroltakon kívül a Hivatalt is értesíti.

(5) A felszámoló nem gyakorolhatja a Csódtv. 47. §-ának (1) bekezdésében meghatározott azonnali hatályú felmondás, illetőleg elállás jogát a földgázkereskedő adós felhasználókkal kötött földgáz kereskedelmi szerződésai, valamint az azok szerződészerű teljesítéséhez szükséges szerződések tekintetében. A felhasználókkal kötött földgáz kereskedelmi szerződések, valamint az azok szerződészerű teljesítéséhez szükséges szerződések felmondására vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(6) A felszámoló a földgázkereskedő adós vagyonának a Csódtv. 48. §-a szerinti nem pénzbeli betétként történő rendelkezésre bocsátására, valamint a Csódtv. 49. §-a szerinti értékesítésére vonatkozó jogait annyiban gyakorolhatja, amennyiben az nem veszélyezteti a felhasználók földgáz ellátását vagy az ahhoz szükséges eszközrendszer és földgáz mennyiség rendelkezésre állását.

(7) A földgázt értékesítő engedélyes adós egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókkal kötött földgáz-értékesítési szerződéseinek teljesítéséhez szükséges szerződésekből eredő költségek a Csódtv. értelmében az adós gazdasági tevékenységének ésszerű befejezésével kapcsolatos költségeknek tekintendők.

Szervezett földgázpiac

46. § A szervezett földgázpiaci tevékenységre és a tevékenység engedélyezésére - az e törvényben meghatározottakkal összhangban - külön törvény rendelkezései irányadók. A szervezett földgázpiac működtetése e törvény szerint engedélyköteles tevékenység.

47. § (1) A szervezett földgázpiac működtetője az adásvételek lebonyolítását folyamatosan, elektronikus felületen biztosító kereskedési rendszert üzemeltet, amelyhez a földgázkereskedők, a saját jogon eljáró felhasználók, a földgáztermelők, és a rendszerüzemeltetők jogosultak hozzáférni.

(2) A szervezett földgázpiacot működtető engedélyes köteles az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését biztosítani. A működés feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait és kötelezettségeit külön jogszabály tartalmazza. A szervezett földgázpiaci tevékenységnek a piaci szereplők számára átláthatónak és diszkriminációmentesnek kell lennie.

(3) A szervezett földgázpiachoz történő hozzáférésre és az ügyletek lebonyolítására az erre jogosult piaci szereplő a szervezett földgázpiaci engedéllyel szerződést köt.

48. § (1) A szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban az e törvény szerinti engedélyes tulajdoni hányada vagy szavazatainak száma - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - nem haladhatja meg a társaság alaptőkéjének vagy a leadható szavazatok számának 10%-át.

(2) A szervezett földgázpiacot működtető részvénytársaságban az e törvény szerinti engedélyes és kapcsolt vállalkozásai tulajdoni hányadainak vagy szavazatainak (3) bekezdés szerint számított összege nem érheti el a társaság alaptőkéjének vagy a leadható szavazatok számának 50%-át.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott hányad számítása során a részvényes tulajdoni hányadának vagy szavazati arányának a részvényes és kapcsolt vállalkozásai tulajdoni hányadainak vagy szavazatainak

összegét kell tekinteni. Tulajdoni hányad a tulajdonolt részvények névértéke összegének a társaság alaptőkéjéhez viszonyított százalékos formában kifejezett aránya.

(4) A rendszerirányító tulajdoni hányada nem haladhatja meg a társaság alaptőkéjének vagy a leadható szavazatok számának 30%-át.

49. § Földgázellátási zavar és válsághelyzet esetén, legfeljebb annak időtartamára a Hivatal jogosult a szervezett földgázpiacon folyó kereskedést a külön törvényben meghatározott módon felfüggeszteni.

Vezetékes PB-gáz szolgáltatás

50. § (1) A vezetékes PB-gáz szolgáltató a működési engedélyében meghatározott településeken, településrészekben, területeken a propán-, butángázok és ezek elegyeiből álló gázokkal a vele szerződést kötő felhasználók részére gázelosztási szolgáltatást és gázértékesítést végez.

(2) A vezetékes PB-gáz szolgáltatót a vele szerződést kötő felhasználók tekintetében ellátási kötelezettség terheli.

51. § (1) A vezetékes PB-gáz szolgáltatási tevékenység gyakorlásához a gázszolgáltatónak rendelkeznie kell az elosztóvezeték hálózat többségi tulajdonával - amely esetben a gázszolgáltató által üzemeltetett teljes eszközvagyon könyvszerinti értékét kell figyelembe venni - vagy érvényes üzemeltetési szerződéssel.

(2) A vezetékes PB-gáz szolgáltatónak rendelkeznie kell továbbá adatforgalmi és információs rendszerrel, mérő és adatátviteli eszközökkel, az elosztóvezetékek folyamatos felügyeletét ellátó, valamint a karbantartást, és az üzemzavar elhárítást irányító szervezetekkel és ügyfélszolgálatokkal.

52. § A PB-gáz szolgáltató elosztási tevékenységére e törvény földgázelosztásra vonatkozó, míg értékesítési tevékenységére a földgáz-kereskedelemre vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. Ezek részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

Egyablakos kapacitásértékesítés

53. § Az egyablakos kapacitásértékesítő a működési engedélyében meghatározottak szerint jogosult az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezetéken kapacitást értékesíteni.

54. § (1) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszán a szabad kapacitás igazolt felhasználói igény nélkül is leköthető. A lekötött, de fel nem használt kapacitás értékesítésére az 1775/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak irányadók.

(2) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszának tulajdonosa a Magyar Köztársaság államhatárán belüli vezetékszakasz kapacitását kizárólag az egyablakos kapacitás értékesítő részére adhatja el vagy adhatja át, az e tárgyban a Hivatal által kiadott felmentésben foglaltaknak megfelelően. Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszán lévő kapacitásra a felmentésében meghatározott mértékig nem vonatkoznak az e törvényben szabályozott hozzáférési, árszabályozási és árfelügyeleti szabályok.

(3) Az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték és az együttműködő földgázrendszer kapcsolódása esetén az egyablakos kapacitásértékesítő és a csatlakozó rendszerüzemeltetők kötelesek együttműködési szerződést kötni.

III. Fejezet

A FÖLDGÁZPIACI VERSENY ELŐSEGÍTÉSE

Jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes

55. § (1) A Hivatal a hatásos piaci verseny elősegítése, a piaci erőfölénnyel való visszaélés megelőzése, valamint a felhasználók érdekeinek védelme céljából piacelemzést köteles végezni az alábbi piacokon:

- a) földgáz-nagykereskedelem,
- b) földgáz-kiskereskedelem.

(2) Ha a piacelemzés alapján valamely azonosított piacon a verseny nem kellően hatékony, a Hivatal jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesként azonosíthatja azt az engedélyest, aki piaci erőfölényben, azaz olyan piaci helyzetben van, amely lehetővé teszi, hogy tevékenységét a versenytársaitól, a tevékenysége

végzésével összefüggő szerződésekben részes más engedélyesektől és vállalkozásoktól, valamint végső soron a felhasználóktól nagymértékben függetlenül folytassa. A Hivatal az eljárása alapján meghozott határozatát honlapján közzé teszi.

(3) A jelentős piaci erő megállapítása során a Hivatal figyelembe veszi:

a) az engedélyesnek az adott piac földrajzi területén, illetve a kapcsolódó piacokon való jelenlétét, ha az adott érintett piac és a kapcsolódó piac közötti kapcsolatból eredően az engedélyes az egyik piacon fennálló gazdasági erejét átviheti a másik piacra, és ezzel gazdasági erejét erősítheti,

b) az engedélyes méretét és piaci részesedését az adott piacon,

c) az engedélyes és az általa a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény szerint irányított vállalatok, az őt irányító vállalat, vagy az engedélyest irányító vállalat által irányított vállalatok tevékenységi körét, a vertikális integrációt és az azonosított piacok kapcsolódási sajátosságait, a termékdiverzifikációt, valamint a csomagban értékesíthető termékek, szolgáltatások körét,

d) a piacialépési korlátokat és a növekedési és terjeszkedési korlátokat,

e) a kiegyenlítő vásárlóerő hiányát, vagy alacsony szintjét,

f) a lehetséges verseny hiányát,

g) a méret- és tevékenység-gazdaságosságot.

(4) A piacok területi meghatározására, valamint a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására, valamint az 58. § és az 59. § szerinti kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire vonatkozó további előírásokat külön jogszabály tartalmazza.

56. § A Hivatal az azonosított jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesekre az 58. § és az 59. §, valamint a külön jogszabály rendelkezései szerint meghatározott kötelezettségek közül az adott piacon a kellően hatékony verseny kialakulásának elősegítéséhez igazodó, indokolt és arányos mértékű kötelezettséget vagy kötelezettségeket írhat elő.

57. § (1) A Hivatal a piacelemzést az érintett piacokon szükség szerint, de legalább az előző piacelemzési eljárás befejezését követő 3 éven belül ismételt elvégzi.

(2) Amennyiben valamely érintett piacon fennálló verseny megítélése szempontjából jelentős körülmény jut tudomására, a Hivatal a piacelemzést haladéktalanul lefolytatja.

(3) A piacelemzés lefolytatását az adott érintett piacon engedéllyel rendelkező piaci szereplő is kérelmezheti, ha az adott piacon a verseny körülményei a legutolsó piacelemzés óta lényegesen és alapvetően megváltoztak, valamint a Hivatal legutolsó vonatkozó határozatának meghozatala óta legalább egy év eltelt.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kérelem elbírálásakor a Hivatal értékeli a piacelemzés lefolytatásának szükségességét, valamint erre vonatkozóan állásfoglalást kér a Gazdasági Versenyhivaltól. A piacelemzés lefolytatását elutasító határozatot részletesen indokolni kell.

58. § (1) A Hivatal az 55. § (1) bekezdése szerinti piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a hatékony és a fenntartható verseny előmozdítása, valamint a felhasználói érdekek védelme érvényesítéséhez szükséges mértékben

a) meghatározott információk - így különösen számviteli és műszaki információknak, értékesítési szerződések meghatározott adatainak, a szolgáltatás nyújtás és igénybevétel feltételeinek, valamint az árak - nyilvánosságra hozatalára vonatkozó és az átlátható működést biztosító kötelezettségeket írhat elő,

b) az egyenlő elbánás biztosítására vonatkozó kötelezettségeket, különösen a szerződések lényeges tartalmi elemei körében alkalmazott indokolatlan megkülönböztetés megszüntetését - ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási-, vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben, valamint a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételét, amelyek természetüknél fogva vagy a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához - írhatja elő, ha az engedélyes az azonos jellegű ügyletek tekintetében a szerződéses feleket megkülönbözteti,

c) árkorlátok vagy költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettséget írhat elő, melynek során költségszámítási és díjképzési módszer alkalmazását, illetve a díjak ellenőrizhetőségének feltételeit is meghatározhatja, ha a hatékony verseny hiánya azt eredményezheti, hogy az érintett engedélyes indokolatlanul magas vagy alacsony díjakat alkalmazhat. A költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettségek kezdeményezésénél és meghatározásánál figyelembe kell venni az engedélyesi tevékenység végzésével összefüggésben felmerült költségeket, befektetéseket, és biztosítani kell ezek méltányos - az üzleti kockázatot figyelembe vevő - megtérülését.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettség esetén a kötelezett engedélyes a Hivatal - határidő tűzésével tett - felhívására köteles tájékoztatást adni az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott

kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó adatokról. Ha az engedélyes az adatszolgáltatási kötelezettségének határidőben nem tesz eleget vagy valótlan adatot közöl, eljárási bírság kiszabásának van helye.

59. § (1) Az 55. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a Hivatal átlátható értékesítési kötelezettséget írhat elő. Az értékesítésre kerülő földgáz mennyiségét és az értékesítés feltételeit a Hivatal hagyja jóvá.

(2) A Hivatal az 55. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek előírja az átláthatóság biztosítása érdekében a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű - így különösen a szolgáltatási árat, a fizetési formákat, valamint a szolgáltató-váltáshoz kapcsolódó ügyintézési kötelezettségeket tartalmazó - mintaajánlat készítését. A mintaajánlat készítésére köteles engedélyes a jogszabályban meghatározott, illetőleg a piacelemzést követően a Hivatal által meghatározott feltételekkel közzétett minta ajánlatához annak hatálya alatt kötve van, attól a másik szerződő fél beleegyezésével sem térhet el.

(3) A Hivatal az 55. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára az 58. § (1) bekezdés *c*) pontja szerinti kötelezettség céljának elérése érdekében megtilthatja

a) az engedélyesnek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) szerinti kapcsolt vállalkozása versenyhelyzetének javítása érdekében a kapcsolt vállalkozás versenytársaival szemben indokolatlanul magas árak alkalmazását,

b) a versenytársak piacra lépését vagy a versenyt akadályozó, nem a versenytársakéhoz viszonyított nagyobb hatékonyságon alapuló, indokolatlanul alacsony árak alkalmazását,

c) az egyes felhasználók indokolatlan megkülönböztetését, vagy

d) az indokolatlan árukapcsolás alkalmazását.

(4) Az 55. § (1) bekezdésének *a*) és *b*) pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek - ha az engedélyes vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás tagja - a 121. § szerinti szétválasztási kötelezettségeken túl a Hivatal előírhatja az integrált földgázipari vállalkozás olyan belső átszervezését, hogy az engedélyesnek ne legyen részesedése földgázszállítói vagy földgázelosztói engedéllyel rendelkező gazdasági társaságban.

60. § A földgáz nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szereplők részére a Hivatal ellátási kötelezettséget írhat elő az egyetemes szolgáltatók földgázellátásának biztosítása érdekében.

61. § Az 55. § szerinti piacelemzés elvégzésével kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárások során a Hivatal a versenyhatósággal együttműködik, szakmai álláspontját figyelembe veszi, ha attól eltér, annak indokait a határozat indokolásában megjelöli.

IV. Fejezet

FELHASZNÁLÓK, FOGYASZTÓVÉDELEM

A felhasználók jogai, felhasználói panaszok

62. § (1) Minden felhasználó jogosult az e törvényben, külön jogszabályban, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, az üzletszabályzatokban, valamint a Hivatal által kiadott határozatokban előírt minőségben, átlátható, összehasonlítható, ésszerű, a felhasználó által igénybe vett földgázfogyasztáshoz igazodó pénzügyi és műszaki feltételek szerint csatlakozási szerződés alapján szállító- és elosztóvezetékhez csatlakozni, ha a felhasználó vállalja a csatlakozásra és a rendszerhasználatra külön jogszabályban előírt műszaki-gazdasági feltételeket.

(2) A felhasználó a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint jogosult:

a) a földgázkereskedőtől,

b) a földgáztermelőtől - saját termelése mértékéig -,

c) a szervezett földgáz piacon,

d) a földgáz határon keresztül történő beszállítása útján saját fogyasztására földgázt vásárolni.

(3) Ha a felhasználó, külön jogszabályban meghatározott módon földgázkereskedőt - beleértve a termelőt is - kíván váltani, annak lebonylítását a rendszerüzemeltetők és az érintett földgázkereskedők és termelők térítésmentesen végzik.

63. § (1) Az egyetemes szolgáltató a lakossági fogyasztók bejelentéseinek intézésére, panaszainak kivizsgálására, orvoslására és a lakossági fogyasztók tájékoztatására köteles ügyfélszolgálatot működtetni telefonos és elektronikus eléréssel, valamint az ügyfelek részére nyitva álló helyiségben.

(2) Az ügyfélszolgálat működési rendjét, félfogadási idejét az egyetemes szolgáltató úgy köteles megállapítani, és működése feltételeiről úgy köteles gondoskodni, hogy az lehetővé tegye a lakossági fogyasztók jogainak megfelelő érvényesítését. Ezen kötelezettség keretein belül az egyetemes szolgáltató köteles különösen:

a) minden ügyfélszolgálati irodát a hét legalább egy napján este 20 óráig nyitva tartani,

b) elektronikusan és telefonon keresztül is lehetővé tenni a lakossági fogyasztók számára a személyes ügyintézés időpontjának előzetes lefoglalását.

(3) Az ügyfélszolgálati irodák elhelyezését a tömegközlekedéssel történő elérés és az ellátott lakossági fogyasztók számának szempontjaira figyelemmel kell kialakítani, azzal, hogy az egyetemes szolgáltató a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény mellékletében felsorolt kistérségenként legalább egy ügyfélszolgálati irodát köteles létesíteni. Azon kistérségekben, ahol az egyetemes szolgáltatás keretében ellátott felhasználók száma nem haladja meg a 10 000-et, az egyetemes szolgáltató jogosult több, egymással szomszédos kistérségre kiterjedő összevont ügyfélszolgálatot működtetni. A főváros területén a lakossági fogyasztók arányában létesítendő ügyfélszolgálatok minimális számát külön jogszabály, az ügyfélszolgálatok elhelyezésére és működtetésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály és az üzletszabályzat tartalmazza.

Eljárás a lakossági fogyasztókkal szembeni jogsértésekkel kapcsolatban

64. § (1) Az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre, valamint a földgázellátásból történő, fizetési késedelem miatt végrehajtott felfüggesztésre vagy kikapcsolásra, illetve a tartozás rendezését követően a felhasználó ellátásba történő ismételt bekapcsolására vonatkozó rendelkezések lakossági fogyasztókkal szembeni megsértése esetén - a Hivatal 127. § m) pontja szerinti hatáskörének tiszteletben tartása mellett - a fogyasztóvédelmi hatóság jár. A fogyasztóvédelmi hatóság eljárására a fogyasztóvédelemről szóló törvényt kell alkalmazni azzal, hogy az e törvény szerinti lakossági fogyasztó a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

(2) A 36. § (2) bekezdésében, valamint a 107. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezések lakossági fogyasztókkal szembeni megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult. A hatóság eljárására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az e törvény szerinti lakossági fogyasztó a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti rendelkezések a fogyasztóvédelemről szóló törvény alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

(4) Az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre vonatkozó rendelkezések lakossági fogyasztónak nem minősülő felhasználókkal szembeni megsértése esetén a Hivatal jár el.

Védendő fogyasztók

65. § (1) A lakossági fogyasztók köréből a védendő fogyasztók a védelemre jogosító, külön jogszabályban meghatározott tulajdonságuk alapján szociálisan rászoruló vagy fogyatékkal élő fogyasztóként részesülhetnek a földgázkereskedő és a földgázelosztók által nyújtott, külön jogszabályban meghatározott elbánásban és kedvezményben.

(2) A szociálisan rászoruló fogyasztót különösen az alábbi kedvezmények illethetik meg:

a) részletfizetés,

b) fizetési haladék,

c) előre fizető mérő,

d) késleltetett kikapcsolás.

(3) A szociálisan rászoruló fogyasztók körét, a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolásának módját, valamint a késleltetett kikapcsolás, a részletfizetés, a fizetési haladék, az előre fizető mérőhöz jutás, az előre

fizető mérő felszerelése kötelező felajánlásának, és az egyéb kedvezmények igénybevételének feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

(4) A fogyatékkal élő fogyasztókat különösen a méréssel, a leolvasással, a számlázással és a díjfizetési módokkal kapcsolatosan igényeiknek megfelelő, különleges bánásmódban kell részesíteni. A különleges bánásmódra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

(5) Ha a védendő fogyasztó a részletfizetési lehetőség vagy a kapott fizetési haladék ellenére sem renanzi a tartozását, a további vételezést a földgázkereskedő előre fizető mérő felszereléséhez kötheti. A kereskedő az előre fizető mérő felszerelését köteles a védendő fogyasztó számára felajánlani azzal a tájékoztatással, hogy a mérő, illetve annak felszerelése térítésmentes. A védendő fogyasztók esetében az előre fizető mérő felszerelésének költségei földgázkereskedőt terhelik. Az előre fizető mérő használatával vételezett földgáz ára nem haladhatja meg azt az árat, amelyet a védendő fogyasztó a földgáz kereskedelmi szerződése alapján, az előre fizető mérő hiányában fizetne.

(6) Az a lakossági fogyasztó, aki a (2) és a (4) bekezdésben foglaltaknak egyaránt megfelel, egyidejűleg jogosult igénybe venni a (2) és a (4)-(5) bekezdés szerinti kedvezményeket.

66. § (1) Az érintett engedélyes a kedvezmények biztosítása érdekében a működési területén, az egyes felhasználási helyeken vételező védendő fogyasztókról nyilvántartást vezet, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a lakossági fogyasztó a kedvezmények melyik körére [65. § (2) és (4)-(5) bekezdés] jogosult és ezek közül melyek igénybevételét kérte.

(2) A védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására a védendő fogyasztói státuszra jogosító ellátást megállapító szerv - a védendő fogyasztó kérelmére - igazolást ad ki arról, hogy a kérelem benyújtásakor a védendő fogyasztó részesül az adott ellátásban.

(3) Az ellátást megállapító szerv az igazoláson köteles feltüntetni, hogy az igazolás mely felhasználási helyen történő felhasználásra került kiadásra. Ugyanazon fogyasztónak egyidejűleg csak egy felhasználási hely tekintetében adható ki igazolás.

(4) A nyilvántartásba történő felvételt az érintett engedélyes ügyfélszolgálatán a lakossági fogyasztónak kell kérnie. A kérelemben meg kell jelölnie, hogy milyen e törvényben, valamint 65. § (3) és (4) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott különleges bánásmód vagy kedvezmény illeti meg és azok közül melyikre tart igényt. A kérelemhez csatolnia kell a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására szolgáló - a (2) bekezdésben valamint a 65. § (3) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott - iratokat. A nyilvántartásba történt felvételtől a lakossági fogyasztót 8 napon belül írásban tájékoztatni kell.

(5) A nyilvántartásban kizárólag az érintett védendő fogyasztó neve, felhasználási helyének címe, ügyfél azonosítója, a 65. § (2) vagy (4) bekezdésére történő utalás, a 65. § (4)-(5) bekezdés szerinti különleges bánásmód esetén annak formája, a védendő fogyasztó által igénybe vehető kedvezmények szerepelnek.

(6) A nyilvántartásba történt felvételt követően a védendő fogyasztó köteles minden év március 31-ig - a (2) bekezdés szerinti igazolással - igazolni, hogy továbbra is részesül azon ellátásban, amely alapján védendő fogyasztónak minősül. Nem kell évenkénti igazolást benyújtania azon fogyatékkal élő fogyasztónak, akinek állapotában - orvosi szakvéleménnyel igazolhatóan - nem várható jelentős javulás. Ha a védettségét megalapozó körülmények megváltozása folytán a lakossági fogyasztó már nem jogosult a 65. § (2) vagy a (4)-(5) bekezdésében foglalt kedvezményekre, adatait a rögzítéstől számított 5 évig meg kell őrizni.

(7) Az egyetemes szolgáltató és a földgázelosztó köteles a nyilvántartásba történő felvételt követő legkésőbb 10 napon belül a védendő fogyasztóval a szerződést megkötni és a szerződés megkötését követő hónap első napján a szolgáltatás nyújtását megkezdeni.

V. Fejezet

CSATLAKOZÁS, HOZZÁFÉRÉS, KAPACITÁSLEKÖTÉS

A szállító- és az elosztóvezetékhez való csatlakozás

67. § (1) A földgázszállító a földgázszállító vezetékre vonatkozóan, a földgázelosztó a működési területén köteles a földgázellátásba történő bekapcsolás iránti igényt teljesíteni, kivéve, ha

- a) a csatlakozásnak műszaki akadálya van,*
- b) a csatlakozás jogszabályba ütközik,*

c) a felhasználói igényvel jelentkező a 108. § (1) bekezdésében meghatározott csatlakozási díj megfizetését, valamint a csatlakozás külön jogszabályban meghatározott feltételeit nem vállalja,

d) az igény kielégítését külön jogszabályban meghatározott hatósági engedély hiánya akadályozza.

(2) A földgázszállító és a földgázelosztó a szállító-, illetőleg az elosztóvezetékhez való csatlakozást egy adott csatlakozási pontra a szállító-, illetőleg az elosztóvezeték műszaki jellemzőire tekintettel megtagadhatja. Ha a földgázszállító vagy a földgázelosztó az (1) bekezdés a) pontjára való hivatkozással tagadta meg a csatlakozást, meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén a csatlakozás biztosítható.

(3) Ha a földgázszállító vagy a földgázelosztó elutasítja a szállító-, illetőleg az elosztóvezetékhez való csatlakozás iránti igényt, az igénybejelentő panaszával a Hivatalhoz fordulhat. A Hivatal a panasz kivizsgálását követően dönt a csatlakozás kérdésében, és kötelezheti az érintett rendszerüzemeltetőt a csatlakozási kérelem teljesítésére, ha a felhasználó vállalja a külön jogszabályban meghatározott mértékű csatlakozási díj megfizetését.

(4) A rendszerüzemeltetők felelősek azért, hogy az általuk üzemeltetett szállító- és elosztóvezeték közép-, illetve hosszú távon alkalmas legyen a csatlakozási szerződésekben, és más rendszerüzemeltetőknek adott kapacitásnyilatkozatban meghatározott igények kielégítésére.

68. § A felhasználók együttműködő földgázrendszerre történő csatlakozásának műszaki-gazdasági feltételeit a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell megvizsgálni. A felhasználó vásárolt kapacitását, a vásárolt kapacitás igénybevételének feltételeit a felhasználó és az érintett rendszerüzemeltető a csatlakozási szerződésben köteles rögzíteni.

69. § Abban az esetben, ha a felhasználó az elosztóvezetékhez csatlakozik, a földgázelosztó köteles a földgázszállítónál eljárni a szükséges földgáz szállítási kapacitás biztosítása érdekében. A földgázszállító és a földgázelosztó csatlakozással kapcsolatos együttműködésének szabályait és részletes feltételeit külön jogszabály határozza meg.

70. § A bányászattal felszínre hozott földgázt, a földgáz minőségű biogáz és egyéb gázfajtákat előállító termelőknek a szállító- és az elosztóvezetékhez történő csatlakozását kiemelten kell kezelni. A szállító- és az elosztóvezetékhez való csatlakozás feltételeit, a betáplált gázok minőségi követelményeit, az átvételre és a mérésre vonatkozó előírásokat e törvény, valamint külön jogszabály rendelkezései határozzák meg.

Kapacitáslekötés és az együttműködő földgázrendszerhez való hozzáférés

71. § (1) Az elosztóvezetékhez csatlakozó felhasználó jogosult saját felhasználása mértékéig, de legfeljebb vásárolt kapacitásáig a külön jogszabályban előírt módon azon az elosztóvezetéken, amelyhez csatlakozott, kapacitást lekötöni.

(2) A szállító vezetékhez csatlakozó felhasználó jogosult saját felhasználása mértékéig, de legfeljebb vásárolt kapacitásáig a külön jogszabályban előírt módon azon a szállítóvezetéken, amelyhez csatlakozott kapacitást lekötöni.

(3) A felhasználónak az adott felhasználási helyen a vásárolt kapacitását és a lekötött kapacitását az a rendszerüzemeltető köteles nyilvántartani, amelynek szállító- és elosztóvezetékéhez a felhasználó csatlakozott. A felhasználó kérésére a vásárolt kapacitásról és a lekötött kapacitásról, valamint a felhasználói profilba történő besorolásról a rendszerüzemeltető köteles igazolást kiadni.

(4) Ha a felhasználót földgázkereskedő látja el, a felhasználó a kereskedelmi szerződésben a szerződés időtartamára, saját fogyasztása mértékéig, átengedheti a lekötött kapacitás feletti rendelkezési jogot a földgázkereskedő részére.

(5) Ha az elosztóvezetékhez kapcsolódó felhasználó határon keresztül történő beszállítás útján vételez földgázt, vagy földgáztermelőtől vásárol, a szállítóvezetéken - a földgázszállítóval történt egyeztetést követően - a külön jogszabály szerint meghatározott mértékű kapacitás lekötésre jogosult.

(6) Ha a felhasználót földgázkereskedő látja el, a földgázkereskedő a külön jogszabályban meghatározott módon jogosult a felhasználó leköthető kapacitását a szállító- és az elosztóvezetéken, valamint a tárolónál lekötöni.

(7) A rendszerhasználók a külön jogszabályban meghatározott allokációs szabályok szerint jogosultak a szállító rendszeren rendelkezésre álló kapacitásukat a földgáz tárolókban, a határkereszteződéseken és a termelőnél lekötöni.

(8) Kereskedőváltás esetén az érintett földgázkereskedők, a külön jogszabályban meghatározottak szerint egyeztetnek a rendszerüzemeltetőkkel a felhasználó lekötött kapacitása földgázkereskedők közötti átadásának részletes feltételeiről. Az engedélyesek kötelesek az egyeztetéseket úgy lefolytatni, hogy a kereskedőváltás az

igénybejelentéstől számított legkésőbb 30 napon belül megtörténjen. Az egyeztetések eredménytelensége esetén a felhasználó a Hivatalhoz fordulhat és kezdeményezheti a kapacitásátadásról történő döntést. A Hivatal 15 napon belül köteles határozatban dönteni a kapacitáslekötésekről.

(9) A földgáztermelő jogosult az általa termelt gáz Magyar Köztársaság területéről történő kivitele érdekében - annak mértékéig - kapacitást lekötni, melyre a kapacitáslekötés és hozzáférés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

72. § (1) A rendszerhasználók a szállító- és az elosztóvezetéseken, illetve a földgáztárolókban, határkeresztezéseken és a termelőknél lekötött, de fel nem használt kapacitásukat továbbértékesíthetik, erről azonban kötelesek az érintett rendszerüzemeltetőt értesíteni. A továbbértékesítés szabályait külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

(2) A földgázszállító, a földgáztároló és a földgázelosztó jogosult és köteles a lekötött, de fel nem használt kapacitásokat megszakítható kapacitásként értékesítésre felajánlani a többi rendszerhasználó számára, ha a kapacitást tulajdonló rendszerhasználó nem rendelkezett annak értékesítéséről.

(3) A földgázszállítási engedélyes a méréskülönbség (vesztés) pótlása céljából beszerzett földgáz mértékéig elsőbbséget élvez a kapacitás lekötések során.

73. § A felhasználó által lekötött kapacitásnak és a felhasználó földgázkereskedők részére átengedett kapacitásának mértékéig az érintett földgázszállító és földgázelosztó hozzáférést köteles biztosítani a szállító- és elosztóvezetékhez. A felhasználó által vagy az őt ellátó földgázkereskedő által az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerint kiszámított kapacitások kielégítése elsőbbséget élvez a szabad kapacitások lekötése során. A biztonsági földgázkészlet feltöltését vagy annak visszapótlását végző, a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetséggel szerződött kereskedő - a feltöltéshez vagy visszapótláshoz szükséges kapacitások lekötése tekintetében - felhasználónak minősül.

74. § (1) A felhasználó által lekötött kapacitásának és a felhasználó földgázkereskedők részére átengedett kapacitásának mértékéig - a 71. § (7) bekezdése szerinti allokációs szabályok szerinti arányban - a földgáztárolói engedélyes a földgáztárolóban, a földgázszállító a határkeresztezéseken köteles hozzáférést biztosítani.

(2) A tárolói verseny elősegítése érdekében a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel a Hivatal a földgáztárolói engedélyes 103. § (2) bekezdése szerinti legmagasabb hatósági áron történő hozzáférés-biztosítási kötelezettsége alól felmentést adhat. A felmentés alapján a földgáztárolói engedélyes a tárgyalásos tárolói hozzáférésről történő tárgyalások során a hozzáférést igénylő rendszerhasználóval a külön jogszabály rendelkezései szerint együttműködni köteles.

75. § A kapacitáslekötést követően rendelkezésre álló szabad kapacitás közzétételének és lekötésének szabályait, továbbá kapacitáshiány esetén az igény-kielégítés rendjét külön jogszabály határozza meg.

76. § (1) A rendszerüzemeltetők a rendszerhasználók részére az üzemeltetésükben álló szállító- és elosztóvezetékek, illetőleg a tárolók szabad kapacitását díj ellenében rendelkezésre bocsátják.

(2) A hozzáférés feltételei nem sérthetik az egyenlő bánásmód követelményét, nem adhatnak alapot visszaélésre, nem tartalmazhatnak indokolatlan korlátozásokat, továbbá nem veszélyeztethetik az ellátás biztonságát és minőségét.

(3) A rendszerüzemeltetők az üzemeltetésükben álló szállító- és elosztóvezetékek, valamint a tárolók csatlakozási pontján rendelkezésre álló szabad kapacitásról egymással egyeztetnek, és az egyeztetést követően a kapacitásadatokat közzéteszik.

77. § (1) A rendszerüzemeltető az üzemeltetésében lévő szállító- és elosztóvezetékhez vagy a tárolóhoz való hozzáférést a kapacitáslekötés során megtagadhatja, ha

a) a rendszerhasználó nem biztosítja az e törvényben, más jogszabályokban vagy az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban előírt feltételeket és garanciákat,

b) a hozzáférés teljesítése veszélyezteti az életet vagy a vagyonbiztonságot.

(2) A rendszerüzemeltető az üzemeltetésében lévő szállító- és elosztóvezetékhez, illetőleg a tárolóhoz való hozzáférést felfüggesztheti, ha

a) a rendszerirányító korlátozó intézkedést rendel el,

b) a rendszerbe betáplálni kívánt földgáz minősége az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt követelményeknek nem felel meg,

c) a rendszerhasználó nem biztosítja folyamatosan az e törvényben, más jogszabályokban vagy az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban előírt feltételeket és garanciákat,

d) a rendszerhasználó nem fizeti meg a rendszerhasználati díjat,

e) a hozzáférés teljesítése veszélyezteti az életet vagy a vagyonbiztonságot,

f) a 16. § (1) bekezdésében felsoroltak valamelyike megvalósul.

(3) A hozzáférés megtagadását vagy felfüggesztését a rendszerüzemeltető köteles indokolni. A rendszerüzemeltető a hozzáférés megtagadását az alapul szolgáló esemény bekövetkezésétől számított 3 napon belül köteles a Hivatalnak bejelenteni. A Hivatal a bejelentést a kézhezvételtől számított 10 munkanapon belül kivizsgálja.

(4) A hozzáférés felfüggesztését a rendszerhasználó jelentheti be a Hivatalnak. A Hivatal a (3) bekezdés szerint jár el.

(5) Ha a hozzáférés megtagadása vagy felfüggesztése jogszerűtlen volt, a Hivatal az e törvényben meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza, egyben kötelezi a rendszerüzemeltetőt a hozzáférés lehető legrövidebb időn belül történő visszaállítására. A hozzáférést a külön jogszabályban meghatározottak szerint vissza kell állítani abban az esetben is, ha a megtagadás vagy felfüggesztés feltételei már nem állnak fenn.

78. § (1) A rendszerüzemeltető és a telephelyi szolgáltató a szükséges legkisebb felhasználói körben és a legkisebb időtartamban a földgázszállítást, a földgázelosztást, illetve a tárolást más műszaki megoldás hiányában szüneteltetheti a rendszer karbantartása, átalakítása, felújítása, fejlesztése, cseréje és új felhasználó bekapcsolása esetén. A szolgáltatás szüneteltetésének részletes szabályait külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(2) A szüneteltetés kezdő időpontját és előrelátható időtartamát, valamint a szükséges biztonsági intézkedéseket az üzletszabályzatban rögzített módon, de legalább 15 nappal - tervszerű megelőző karbantartás esetén legalább 3 hónappal - korábban a felhasználókkal és az érintett engedélyesekkel közölni kell. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat meghatározott felhasználói körben előzetes egyeztetési kötelezettséget írhat elő.

(3) Tervszerű megelőző karbantartás esetén az előzetes bejelentés elmulasztása vagy késése, valamint a bejelentett szüneteltetés indokolatlan túllépése a kapacitáslekötési szerződésben meghatározott mértékű kötbér és kártérítés fizetési kötelezettséget von maga után. A túllépés indokoltságát a Hivatal jogosult elbírálni.

79. § A hozzáférésre vonatkozó részletes rendelkezéseket - beleértve a 76. § (3) bekezdésben foglaltakat, valamint a kapacitáshiány esetén irányadó szabályokat is - külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

80. § (1) A földgázkereskedő vagy jogelődje által kötött hosszú távú földgázforrást biztosító, átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés végrehajtása során bekövetkező gazdasági ellehetetlenülés esetén, vagy ilyen eset megelőzése érdekében a földgázkereskedő a Hivatalnál kezdeményezheti más földgázkereskedők határkeresztező vezetékhez vagy elosztóvezetékhez történő hozzáféréseinek részben vagy egészben történő felfüggesztését.

(2) A Hivatal a kezdeményezést különösen a következő szempontok alapján vizsgálja meg:

- a) a javasolt intézkedés hatása a gázpiaci versenyre, különös tekintettel a felhasználókra,
- b) az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókra vonatkozó ellátási kötelezettség és az ellátás biztonságának garانتálása,
- c) a felfüggesztést kezdeményező engedélyes helyzete a gázpiacon,
- d) a versenyhelyzet az érintett piacon,
- e) az engedélyes gazdasági helyzetének súlyossága,
- f) a hosszú távú földgázforrást biztosító átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés aláírásának ideje, a szerződés feltételei, beleértve azt is, hogy az milyen mértékben veszi figyelembe a piac helyzetének változásait,
- g) az engedélyes erőfeszítései a gazdasági nehézség elkerülésére,
- h) azon körülmény, hogy az engedélyes vagy jogelődje feltételezhetette volna a szerződés megkötésekor a bekövetkező gazdasági nehézséget,
- i) az együttműködő földgázrendszer határkeresztező kapacitásának mértéke,
- j) a kezdeményezés teljesítése esetén a földgázpiac zökkenőmentes működésének lehetősége.

(3) A Hivatal a kezdeményezést elutasítja, ha

- a) a hosszú távú földgázforrást biztosító átvételi kötelezettséget tartalmazó kereskedelmi szerződés módosítása érdekében a kérelmező nem tett meg minden tőle elvárhatót,
- b) a kérelmező nem tett meg mindent a földgáz más piacokon való értékesítése érdekében,
- c) szerződéses árszinten nem szenvedne el veszteséget.

(4) Ha a Hivatal a kérelmet indokoltnak tartja, a határkeresztező vezetékhez való hozzáférés korlátozása vagy megtagadása tárgyában határozatot hoz, amelyről az adott döntésre vonatkozó összes információval együtt haladéktalanul értesíti az Európai Bizottságot. A határozatot azzal a felfüggesztő feltétellel hozza, hogy

ha az Európai Bizottság módosító javaslatot tesz, ennek a figyelembevételével módosítja határozatát a határkeresztezõ vezetékhez való hozzáférés korlátozásáról vagy megtagadásáról.

(5) Ha az Európai Bizottság 8 héten belül nem értesíti a Hivatalt a (4) bekezdés szerinti határozattal kapcsolatos kifogásairól, a Hivatal határozata hatályba lép.

VI. Fejezet

A SZÁLLÍTÓ- ÉS AZ ELOSZTÓVEZETÉK, VALAMINT A FÖLDGÁZTÁROLÓ LÉTESÍTÉSE, ÜZEMELTETÉSE

Infrastruktúra fejlesztés

81. § (1) Az együttmûködõ földgázrendszer kapacitásának rendszeres felülvizsgálatát és fejlesztésének tervezését a rendszerirányító koordinálásával a rendszerüzemeltetõk összehangoltan elvégzik.

(2) A fejlesztések tervezéséhez - külön jogszabályban és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint - a rendszerirányító és a rendszerüzemeltetõk az országos földgázellátásra vonatkozóan adatbázist hoznak létre, és azt az adatbázis adatainak rendszeres frissítésével folyamatosan vezetik. Az adatbázis az alábbi elemeket tartalmazza:

- a) a szállítóvezetékek - beleértve a gázátadó állomásokat is - mûszaki adatbázisát,
- b) a szállító- és az elosztóvezetésekre vonatkozó - gázátadó állomásonkénti - fogyasztás adatokat,
- c) a felhasználói igények 10 éves becsült adatait az adott évtõl kezdõdõ 10 éves idõszakra éves, gázátadó állomásonkénti bontásban, valamint a tizedik évre vonatkozó tervezett fogyasztási adatokat gázátadó állomásonkénti bontásban,
- d) a fejlesztések pénzügyi-gazdasági tervezéséhez szükséges adatokat.

(3) Az adatbázis felépítésére vonatkozóan a Hivatal irányelvet ad ki. Az adatbázis nem tartalmazhat a személyes adatok védelmérõl és a közérdekû adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben (a továbbiakban: Aytv.) meghatározott személyes adatot.

(4) A rendszerüzemeltetõk az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban és a Hivatal által kiadott módszertani útmutatóban meghatározott mûszaki-gazdasági tervezési módszereket kötelesek alkalmazni.

(5) A földgázellátás elvárt ellátás-biztonsági szintjét külön jogszabály határozza meg.

(6) A (2) bekezdésben elõírt adatbázis elkészítéséhez és vezetéséhez a rendszerüzemeltetõk és a földgázkereskedõk a külön jogszabályban meghatározottak szerint a rendszerirányító részére adatot szolgáltatnak.

82. § (1) A rendszerüzemeltetõk évente a saját szállító- és elosztóvezetékeikre, valamint a tárolókra vonatkozóan a 81. § (2)-(4) bekezdéseiben elõírtak figyelembevételével kapacitás-felülvizsgálatot végeznek, és ez alapján a rendszerirányító részére 10 éves fejlesztési javaslatot tesznek. A rendszerüzemeltetõk a fejlesztési javaslatot 2 évente kötelesek felülvizsgálni és szükség esetén kiegészíteni az elmúlt idõszakra vonatkozó teljesülés és a jövõbeni teljesíthetõség mutatóival, valamint a várható igényekkel.

(2) A rendszerirányító a rendszerüzemeltetõkkel együttmûködve a szállítóvezeték - beleértve a gázátadó állomásokat is -, az elosztóvezetékek, valamint a gázátoló kapacitás-felülvizsgálatát és a fejlesztési javaslatokat összehangolja és a Hivatal részére jóváhagyásra benyújtja. A Hivatal a jóváhagyási eljárás során dönt az elismerhetõ költségekrõl is. Véleményeltérés esetén a rendszerirányító az eltérõ véleményeket is köteles benyújtani a Hivatalhoz.

83. § (1) A Hivatal rendszer-felügyeleti hatáskörében szakértõk bevonásával ellenõrzi és jóváhagyja a rendszerirányító által beterjesztett kapacitás-felülvizsgálat eredményét és az infrastruktúra-fejlesztési javaslatot, amelyet a Hivatal - a 81. § (2) bekezdés szerinti adatbázis adatai alapján - a rendszerüzemeltetõkkel egyeztetve módosíthat. A Hivatal az infrastruktúrafejlesztési-javaslat alapján fejlesztési tervet ad ki, amelyben fel kell tüntetni a 10 éves fejlesztéshez indokolt beruházásokat és azok ütemezését is.

(2) Ha az engedélyesek a fejlesztést nem kezdik meg az ütemezés szerint, továbbá ha a földgázátroló nem bõvíthetõ, vagy az engedélyes nem bõvíti, a Hivatal - a rendszerirányító, valamint az érintett földgázszállító és földgázelosztó közremûködésével, a külön jogszabályban meghatározott feltételek szerint - az indokolt fejlesztések elvégzésére, valamint új tároló létrehozására pályázatot írhat ki.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott pályázatot a Hivatal honlapján kell közzétenni, legalább 6 hónappal az ajánlattétel benyújtásának határidejét megelőzően.

(4) A rendszerüzemeltető köteles túrni a (2) bekezdés szerinti pályázat eredményének megfelelő hálózatfejlesztési munkák elvégzését, és köteles a fejlesztővel együttműködni.

84. § (1) A felhasználó földgázellátás iránti igényének kielégítése érdekében a Hivatal előzetes hozzájárulásával célvezeték létesíthető. A Hivatal a célvezeték létesítéséhez előzetes hozzájárulást adhat, ha nincs szabad vásárolható kapacitás az együttműködő földgázrendszeren, és a felhasználó eleget tesz a külön jogszabályban előírt feltételeknek, valamint a célvezeték létesítése és üzemben tartása rendszerszinten gazdaságosabb megoldást jelent, mint a szállító- vagy az elosztóvezetékek fejlesztése.

(2) Az együttműködő földgázrendszerhez csatlakozó célvezeték üzemeltetője köteles betartani az együttműködő földgázrendszer földgázellátási zavara vagy válsághelyzet esetén az ezen események kezelésére és megszüntetésére vonatkozó szabályokat és utasításokat.

85. § (1) Az a külföldi vagy belföldi gazdálkodó szervezet, amely új határkeresztesző földgázvezeték, cseppfolyós földgáz tárolására szolgáló létesítményt vagy földgáztárolót (a továbbiakban: új infrastruktúra) kíván létrehozni, vagy az új infrastruktúra kapacitását egyablakos rendszerben kívánja értékesíteni, a Hivatalnál kérelmezheti az új infrastruktúra egészére vagy annak egy részére vonatkozóan - határozott időre - az együttműködő földgáz-rendszerben alkalmazott díj-megállapítási szabályok, valamint a hozzáférési kötelezettségek teljesítése alóli teljes vagy részbeni mentességet a következő feltételek mellett:

a) az új infrastruktúra a földgázellátásban kialakuló versenyt és a földgázellátás biztonságát, valamint az együttműködő földgázrendszer hatékony működését növeli,

b) az új infrastruktúra létesítésével kapcsolatos pénzügyi-gazdasági kockázatok olyan mértékűek, hogy a beruházás a mentesség biztosítása nélkül nem valósulna meg,

c) az új infrastruktúra tulajdonosa olyan gazdálkodó szervezet, amely nem rendelkezik azon hálózatok működtetésére vonatkozó engedéllyel, amelyhez az új infrastruktúra kapcsolódik,

d) az új infrastruktúra igénybevétele díj ellenében történik,

e) a mentesség megadása nincs hátrányos hatással a versenyre és az együttműködő földgázrendszer hatékony működésére, vagy annak a szállítóvezetéknek, illetve a tárolónak a hatékony működésére, amelyre az új infrastruktúra rácsatlakozik.

(2) A Hivatal a kérelmet megvizsgálja, és új határkeresztesző szállítóvezeték létesítése esetén konzultál az érintett ország(ok) energetikai szabályozó hatóságaival. A Hivatal eljárása során az (1) bekezdésben foglaltakon túl a következő szempontokat veszi figyelembe:

a) a mentesség megadásának hatása a földgáz árakra,

b) a mentességet indokló pénzügyi információk megalapozottsága,

c) a mentesség megadásának várható hatása a versenyre, és a földgázpiac hatékonyságának növekedésére,

d) a mentesség megadásának hatása a földgázellátás forrásainak bővítésére.

(3) A mentesség iránti kérelemhez csatolni kell mindazon adatokat és elemzéseket, amelyek a kérelmet - az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szempontok figyelembevételével - megalapozzák. A Hivatal, a kérelem alátámasztására a kérelmezőtől további adatokat kérhet.

(4) A Hivatal a mentesség megadásáról vagy elutasításáról határozatot hoz, amelyről az adott döntésre vonatkozó összes információval együtt haladéktalanul értesíti az Európai Bizottságot. A határozatot azzal a felfüggesztő feltétellel hozza, hogy ha az Európai Bizottság a mentesség megadása feltételeinek módosítását kéri, vagy azzal nem ért egyet, a Hivatal módosítja határozatát.

(5) Ha a Hivatal a mentesség megadását indokoltnak tartja, a (4) bekezdés szerinti határozat tartalmazza:

a) azokat az indokokat, amelyek alapján a Hivatal megalapozottnak tartja a mentesség megadását, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat,

b) elemzést arról, hogy a mentesség megadása milyen hatást gyakorol a versenyre és a földgáz belső piacának hatékony működésére,

c) részletes indoklást a mentesség javasolt időtartamára és arra vonatkozóan, hogy a mentesség az új infrastruktúra mely részeire terjedjen ki,

d) az új infrastruktúra létesítésével érintett országok hatóságaival folytatott konzultáció eredményének bemutatását,

e) elemzést az új infrastruktúrának az együttműködő földgázrendszerre és a földgázellátás forrásainak bővítésére gyakorolt hatásáról,

f) az új infrastruktúrához való hozzáférési és kapacitásallokációs szabályokat.

(6) Ha az Európai Bizottság a (4) bekezdés szerinti határozattal egyetért vagy arra 2 hónapon belül észrevételt nem tesz, további kiegészítő információt nem kér, a Hivatal határozata hatályba lép. A határozatot a Hivatal közzéteszi.

(7) A meglévő szállítóvezeték kapacitásbővítései, illetve a meglévő szállítóvezeték és tároló azon fejlesztései esetén, amelyek lehetővé teszik a földgázellátási források kiterjesztését, az új infrastruktúra-fejlesztésre és a mentességre vonatkozó rendelkezések megfelelően alkalmazandók.

(8) A mentességet kapott szállítóvezetékek és a földgáz tárolók eszközértéke a rendszerhasználati díjak megállapításakor - a (6) bekezdés szerinti határozatra tekintettel - nem vehető figyelembe.

A szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a tárolók üzemeltetése

86. § (1) A rendszerüzemeltető - a szállító- és az elosztóvezetékek, valamint a tárolók együttműködése és az ahhoz való hozzáférés biztosítása érdekében - köteles az általa üzemeltetett szállító- és elosztóvezeték, valamint a tároló biztonságos, hatékony, zavartalan működtetéséről, karbantartásáról, fejlesztéséről, üzemeltetéséről a Hivatal által megállapított üzembiztonsági és a környezetvédelmi követelmények figyelembevételével gondoskodni, a tevékenységét átlátható módon, befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének betartása mellett végezni. Az engedélyesek tevékenységére és a kapacitáslekötésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály tartalmazza.

(2) Az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében a rendszerüzemeltetők kötelesek egymással és a rendszerhasználókkal folyamatosan együttműködni. Az együttműködés részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(3) A földgáz szagosítására vonatkozó rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

87. § A rendszerüzemeltető olyan adatforgalmi és informatikai rendszert működtet, és köteles azzal rendelkezni, amely biztosítja az együttműködő földgázrendszer egyensúlyáért felelős engedélyesek részére az együttműködő földgázrendszer irányításához szükséges adatokat. Az adatforgalmi és informatikai rendszernek alkalmasnak kell lennie továbbá a rendszerüzemeltető tevékenységeire vonatkozó információk általános és személyre szabott - a 125. §-nak megfelelő - közzétételére, az engedélyesek és rendszerhasználók előírt adatszolgáltatásainak fogadására, továbbá a rendszerhasználókkal való szerződéskötésre. Az adatforgalmi és informatikai rendszerek együttműködtethetőségéhez szükséges követelményeket a rendszerirányító határozza meg.

A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés létesítése és üzemben tartása

88. § (1) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés létesítése az ingatlantulajdonos kötelezettsége. Az elkészült csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés az ingatlantulajdonos tulajdonát képezi. A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés üzemeltetése a felhasználó kötelezettsége.

(2) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés létesítésére, biztonsági előírást érintő felszerelésére és időszaki ellenőrzésére a külön jogszabályban meghatározott, nyilvántartott gázszerelő jogosult. A jogosultságot a földgázelosztónál és az ingatlantulajdonosnál vagy a felhasználónál a létesítés előtt igazolni kell.

(3) A gázszerelőkről és gázkészülék javítókról (a továbbiakban: gázszerelő) kormányrendeletben meghatározott hatóság közhitelű hatósági nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza a gázszerelő nevét, születésének helyét és időpontját, a gázszerelő képesítésének megnevezését, az általa végezhető tevékenységek meghatározását, valamint az igazolvány számát.

(4) A nyilvántartást vezető hatóság a gázszerelők jegyzékét honlapján közzéteszi, mely tartalmazza a gázszerelő nevét és igazolvány számát. A gázszerelő hozzájárulása esetén a jegyzékben feltüntetésre kerül a gázszerelő értesítési címe, telefonszáma, faxszáma, elektronikus postacíme.

(5) A gázszerelő a nyilvántartásból törlésre kerül, ha a tevékenysége megszűnt, ha nem tesz eleget a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, illetve a gázszerelő ezt kéri.

89. § (1) A csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés kiviteli tervét - a kivitelezés megkezdése előtt - műszaki-biztonsági szempontok szerinti felülvizsgálatra be kell nyújtani a földgázelosztóhoz. A felülvizsgálathoz szükséges engedélyes rendelkezésre állása esetén a földgázelosztó a felülvizsgálatot 15 munkanapon belül köteles elvégezni. A földgázelosztónak a kivitelezésre alkalmasságot megállapító nyilatkozata hiányában a létesítmény nem kivitelezhető. Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében a felülvizsgálat díjmentes.

(2) Ha a földgázelosztó a nyilatkozatával a tervet kivitelezésre alkalmatlannak minősítette, az ingatlan tulajdonosa a műszaki-biztonsági hatóságtól kérheti az alkalmassági nyilatkozat kiadását. A kivitelezésre való alkalmasság megállapítására indított eljárásra külön jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az elkészült gázszelést a földgázelosztó vagy megbízottja az üzembe helyezés előtt köteles - az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók esetében díjmentesen - műszaki-biztonsági szempontból ellenőrizni.

(4) A csatlakozóvezetékek és a fogyasztói vezeték üzembe helyezéséről a földgázelosztó köteles gondoskodni. A gázfogyasztó készülék és a gázfelhasználó technológia üzembe helyezésére a készülék gyártója vagy a gyártó feljogosított megbízottja is jogosult. A földgázelosztó a gázkészülék üzembe helyezése nélkül is köteles a fogyasztói vezeték üzembe helyezését elvégezni, ha a berendezés a műszaki-biztonsági előírásoknak megfelel. Kizárólag a minőségi tanúsítvánnyal ellátott felhasználói berendezés helyezhető üzembe.

(5) Az üzembe helyező az üzembe helyezés alkalmával köteles a felhasználóval a csatlakozóvezetékek és a felhasználói berendezés szakszerű használatát, a gázmérő állagmegóvási és védelmi kötelezettségét, valamint a felhasználó egyéb kötelezettségeit ismertetni.

(6) A csatlakozóvezetékek és a felhasználói berendezés üzemképes és biztonságos állapotban tartására az ingatlan tulajdonosa köteles. Ennek megfelelően köteles gondoskodni azok rendszeres karbantartásáról, javításáról és szükség szerinti cseréjéről. A csatlakozóvezetékek és a felhasználói berendezés műszaki-biztonsági felülvizsgálatának részletes szabályait - beleértve a felülvizsgálat gyakoriságát is - külön jogszabály tartalmazza.

(7) A fogyasztói főelzáró karbantartása és javítása az elosztó kötelessége, saját költségén.

(8) Ha a felhasználó új engedéllyessel köt gázellátási szerződést - egyéb megállapodás hiányában - a földgázszállító és a földgázelosztó köteles a felhasználó számára az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerinti fogyasztásmérő és adatátviteli berendezést térítésmentesen biztosítani.

Az idegen ingatlanok tulajdon- és használati jogának korlátozása

90. § Az idegen ingatlan tulajdon- és használati jogának korlátozására, valamint az ezért járó kártalanításra, továbbá a szállító-, elosztó- és célvezetékek, illetve tárolók biztonsági övezetére a Bt. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

VII. Fejezet

RENDSZEREGYENSÚLY, FÖLDGÁZELLÁTÁSI ZAVAR, VÁLSÁGHELYZET, KORLÁTOZÁS

Egyensúlytartás

91. § (1) A szállítóvezetéken a hidraulikai egyensúlyt a földgázszállító biztosítja. A rendszerhasználók napi kereskedelmi egyensúlytartásra kötelezettek.

(2) A földgázszállító felelős az általa üzemeltetett szállítóvezetéknek, a földgázelosztó pedig a elosztóvezetéknek a napon belüli hidraulikai egyensúlyáért.

(3) A földgázszállító a hidraulikai egyensúly biztosításához saját rendelkezésű egyensúlyozó eszközöket, valamint a szervezett földgázpiacról beszerzett földgázmenyiségeket vehetnek igénybe.

(4) Az együttműködő földgázrendszer egyensúlyának biztosítása érdekében a rendszerirányító, a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók folyamatosan együttműködnek.

(5) Az egyensúlytartásra alkalmazott szabályoknak meg kell felelniük az objektivitás, átláthatóság és megkülönböztetés-mentesség elvének.

92. § A rendszerhasználó köteles a gáznapi földgázforgalmának biztosítása érdekében az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottaknak megfelelően nominálni és szükség esetén újranominálni.

93. § (1) A földgázszállító rendszeregyensúlyozási feladatai a következők:

- a) a rendszeregyensúly megtervezése,
- b) a hidraulikai egyensúly biztosítása érdekében, a napi operatív beavatkozások végrehajtása, valamint a felhasznált egyensúlyozó földgáz mennyiségi elszámolása és az egyensúlyozási pótdíjak meghatározása,
- c) a szállítóvezetékek forrás és felhasználói oldali kapcsolatainak irányítása és koordinálása,

d) földgázellátási válsághelyzet esetén a Kormány által elrendelt fogyasztást érintő intézkedések végrehajtása.

(2) A földgázszállító olyan informatikai rendszert működtet, amely internet alapon biztosítja az együttműködő földgázrendszer hidraulikai egyensúlyának fenntartásához, valamint a nominálások és az elszámolások lebonyolításához szükséges adatforgalmat.

94. § A földgázelosztó és a földgáztároló egyensúlyozási feladatai a következők:

a) a napi operatív beavatkozások saját elosztóvezetékükön és tárolóikon történő végrehajtása, valamint adatszolgáltatás a felhasznált egyensúlyozó gáz elszámolásához,

b) földgázellátási válsághelyzet esetén a Kormány által elrendelt fogyasztást érintő intézkedések végrehajtása,

c) adatszolgáltatás az egyes rendszerhasználók és földgázszállító részére,

d) a csatlakozó rendszerüzemeltetők tájékoztatása az egyensúlyt befolyásoló körülményekről.

95. § Az egyensúlytartás részletes szabályait, különösen a nominálást, újranominálást, az együttműködést, az adatszolgáltatást, az egyensúlyozás eszközeit, az operatív beavatkozással kapcsolatos szabályokat, a mérést, az elszámolást, valamint az egyensúlytartással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket külön jogszabály és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

Földgázellátási üzemzavar, válsághelyzet, korlátozás

96. § (1) Földgázellátási üzemzavarnak minősül minden olyan a 97. §-ban meghatározott földgázellátási válsághelyzetet el nem érő mértékű üzemzavar, amely következtében egyes felhasználók földgázzal történő ellátása nem, vagy csak egyes felhasználók földgázvételezésének csökkentésével vagy megszüntetésével biztosítható, vagy az elosztó- és szállító hálózat, valamint a földgáztároló üzembiztonságát, szabályozhatóságát vagy együttműködő képességét súlyosan veszélyezteti.

(2) A rendszerhasználók az általuk megkötött szerződésekben foglalt jogoktól és kötelezettségektől függetlenül az együttműködő földgázrendszer ellátási zavara esetén kötelesek a rendszerirányító, a földgázszállító, valamint a földgázelosztó utasításait végrehajtani, és az ebből fakadó terheket a külön jogszabályban meghatározott módon viselni.

(3) Az üzemzavar miatt szükségessé vált fogyasztáskorlátozást a rendszerirányító, és a rendszerüzemeltetők a Hivatal által meghatározott korlátozási sorrendben és mértékben, a szükséges legkisebb felhasználói körben kötelesek végrehajtani.

(4) Az elrendelől minden üzemzavarból fakadó korlátozásról haladéktalanul, annak okairól legkésőbb 8 napon belül köteles a Hivatalt írásban tájékoztatni. A Hivatal minden elrendelt üzemzavarból fakadó fogyasztáskorlátozás esetében vizsgálja, hogy a korlátozás nem az engedélyesnek felróható ok miatt vált-e szükségessé. Ha megállapítja a felróható magatartást, bírságot szabhat ki. Ha a korlátozás az elrendelőnek felróható okból vált szükségessé, a felhasználók abból eredő kárát köteles megtéríteni.

(5) Üzemzavar esetén a rendszerüzemeltető köteles a hiba megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedni, ennek érdekében jogosult a szükséges intézkedéseket és az üzemzavar elhárítását külön engedély nélkül megtenni.

(6) Az üzemzavarról a felhasználókat, valamint a felhasználó ellátásában részt vevő engedélyeseket - a helyileg szokásos módon - haladéktalanul értesíteni és tájékoztatni kell.

(7) Ha a csatlakozóvezetéken és a felhasználói berendezésen a földgázelosztó veszélyhelyzetet észlel, vagy az egyéb módon tudomására jut, azonnal köteles annak elhárításáról gondoskodni. Ennek keretében jogosult a gázellátást mindaddig szüneteltetni, amíg a veszélyhelyzet fennáll. A gáztalanítási és gáz alá helyezési munkákat csak a földgázelosztó vagy megbízottja végezheti el.

(8) Az elhárítást követően az engedélyes köteles a szállítást, az elosztást és a tárolást a lehető legrövidebb időn belül helyreállítani.

(9) A rendszerüzemeltető az üzemzavar haladéktalan elhárítására alkalmas készenléti szolgáltatást köteles biztosítani.

97. § (1) Földgázellátási válsághelyzetnek (a továbbiakban: válsághelyzet) minősül a külön törvényben meghatározott szükséghelyzetet vagy veszélyhelyzetet el nem érő mértékű, a személyeket, vagyontárgyaikat, a természetet, a környezetet vagy a felhasználók jelentős részének ellátását közvetlenül veszélyeztető földgázellátási üzemzavar. Válsághelyzetet különösen a következő események válhatnak ki:

a) a földgázellátás és földgázfogyasztás egyensúlya tartósan oly mértékben felbomlik, hogy azt a szokásos egyensúlytartási eszközökkel már nem lehet helyreállítani,

b) a földgáz-felhasználási igények meghaladják a beszerzés lehetőségeit, illetve

c) ezek közvetlen veszélye fenyeget.

(2) A földgázellátási válsághelyzet fennállásáról a Hivatal kezdeményezésére a miniszter előterjesztése alapján a Kormány dönt.

(3) Földgázellátási válsághelyzet esetén - annak fennállásáig - a Kormány rendeletben szabályozhatja

a) a felhasználók ellátására kötött szerződések teljesítése felfüggesztésének rendjét,

b) a felhasználók földgáz ellátásának korlátozását,

c) az engedélyesek kötelezettségeit és jogait,

d) a földgáz ellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és a nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát.

(4) A válsághelyzeti intézkedésekből származó károkért az engedélyeseket - a tőlük elvárható magatartás tanúsítása esetén - kártalanítási kötelezettség nem terheli.

(5) Földgázellátási válsághelyzet esetén a biztonsági földgázkészletet az Fbkt. és külön jogszabály rendelkezései szerint lehet igénybe venni.

(6) A Kormány a válsághelyzet idején megtett biztonsági intézkedéseiről haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot és a tagállamokat.

(7) Földgázellátási üzemszavar és válsághelyzet esetén külön jogszabály rendelkezései szerint kell eljárni.

98. § (1) A korlátozás végrehajthatósága érdekében, a felhasználókat korlátozható és nem korlátozható kategóriákba kell sorolni.

(2) Nem korlátozható kategóriába tartoznak a lakossági fogyasztók. Külön jogszabályban kell meghatározni a korlátozási besorolást, a lakossági fogyasztókon kívül nem korlátozható egyéb felhasználókat, valamint a korlátozható felhasználókra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket.

(3) A korlátozás időtartamára a földgázkereskedők, valamint a felhasználók - az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott eljárás- és elszámolási rend szerint - kötelesek a rendelkezésükre álló földgázmennyiséget a rendszerirányító részére felajánlani.

(4) A korlátozásra vonatkozó részletes rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

VIII. Fejezet

MÉRÉS, ELSZÁMOLÁS

99. § (1) A rendszerüzemeltetők biztosítják a felhasználó földgáz fogyasztásának elszámolásához a mérésügyi jogszabályok szerinti minőségi és mennyiségi adatokat.

(2) A rendszerüzemeltetők egymás közötti, valamint a rendszerüzemeltető és a földgáztermelő közötti átadás-átvételi elszámolási mérési helyek és eszközök kiépítésében és üzemeltetésében az érintettek a külön jogszabályban és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott módon együttműködnek.

(3) A szállítóvezetéseken a földgáz minőségének mérését és tanúsítását a földgázszállító biztosítja.

(4) A felhasználóknál az elszámolási méréseket a földgázszállító, a földgázelosztó és a telephelyi szolgáltató a saját működési területén a saját költségére elvégzi.

(5) A felhasználó köteles a földgázszállító és a földgázelosztó vagy megbízottja részére a mérő leolvasását, ellenőrzését, le- és felszerelését lehetővé tenni.

(6) A gázmérő állagmegóvása és védelme a fogyasztó kötelezettsége.

100. § (1) A fogyasztásmérő berendezések leolvasását a földgázszállító és a földgázelosztó az indokolt költségeik között elismert és az üzletszabályzatukban részletezett gyakorisággal végzik. A rendszerüzemeltető és a rendszerhasználó az üzletszabályzatban meghatározottaktól eltérő leolvasási gyakoriságban is megállapodhatnak, de a fogyasztásmérő berendezéseket legalább évente egyszer le kell olvasni.

(2) A földgázszállító és a földgázelosztó gondoskodnak a kereskedelmi számlakiállítás alapjául szolgáló fogyasztási adatok összegyűjtéséről, a szükséges átszámítások és korrekciók elvégzéséről, és az adatok földgázkereskedőnek történő továbbításáról.

(3) A felhasználó esedékes díjfizetési kötelezettségének elmulasztása miatt, a földgázkereskedő a földgázelosztónál kezdeményezheti előre fizető mérő felszerelését.

(4) A fogyasztásmérő berendezések felszerelése, üzemeltetése, karbantartása, időszakos hitelesítése, valamint a 100 m³/óra névleges mérőteljesítmény feletti mérők távadóval történő ellátása és a jeltovábbításhoz szükséges telemechanikai rendszer kiépítése és működtetése - egyéb megállapodás hiányában

- a földgázszállító és a földgázelosztó kötelezettsége. Ezen kötelezettségek költségei az engedélyest terhelik. Ha a földgázkereskedő vagy a felhasználó kérésére az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott műszakilag indokoltnál költségesebb berendezés kerül felszerelésre, a rendszerüzemeltető jogosult az ezzel felmerülő igazolt többletköltségeit érvényesíteni.

101. § Mind a rendszerhasználó, mind a földgázelosztó jogosult a fogyasztásmérő berendezés mérésügyi felülvizsgálatát kezdeményezni. A felülvizsgálatra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

102. § A fogyasztásmérés és az elszámolás - beleértve az átalánydíjas fogyasztást is - részletes szabályait külön jogszabály, valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat határozza meg.

IX. Fejezet

ÁRSZABÁLYOZÁS, ÁRFELÜGYELET

103. § (1) A felhasználó - a földgáz kereskedelmi szerződés feltételei szerint - a földgáz árát köteles megfizetni.

(2) E fejezet alkalmazásában legmagasabb hatósági ár a 105. § (1) bekezdése szerinti rendszerhasználati díj, a 108. § (1) bekezdése szerinti csatlakozási díj, a rendszerüzemeltető és az egyetemes szolgáltató által a felhasználók igénye alapján végzett kiegészítő szolgáltatások 106. § szerinti díja, valamint az egyetemes szolgáltatás 107. § (2) bekezdése szerint képzett ára.

(3) Az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő legmagasabb díjak mértékét a miniszter tételesen, országosan egységesen rendeletben állapítja meg. A földgázkereskedő által a felhasználónak értékesített földgáz eladási árát a felek megállapodása vagy a földgázkereskedő üzletszabályzata tartalmazza. Az egyetemes szolgáltatás keretében értékesített földgáznak - a kiszámítására vonatkozó jogszabályi előírásoknak és az engedélyében foglaltaknak megfelelően képzett és a Hivatal által jóváhagyott - árát az egyetemes szolgáltató üzletszabályzata tartalmazza.

(4) A földgáz kereskedelmi szerződés oly módon is megköthető, hogy a földgázkereskedő az árban figyelembe veszi az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakat is. Az egyetemes szolgáltatás ára tartalmazza a rendszerhasználati díjakat.

104. § (1) A csatlakozási díjat a 108. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott elvekkel összhangban kell megállapítani.

(2) A hatósági ár megállapítása történhet tételesen vagy a hatósági ár kiszámítására vonatkozó előírásokkal.

(3) A hatósági árat alkalmazási feltételeivel együtt kell megállapítani.

(4) A hatósági ár megállapítása hivatalból történik.

(5) A hatósági árat, valamint annak alkalmazási feltételeit a miniszter rendeletben hirdeti ki, kivéve az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árakat. A miniszter a rendeletben meghatározza, hogy a hatósági ár mikor lép érvénybe. E rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet.

(6) A legmagasabb hatósági árnak a szerződés megkötését követően bekövetkező változása esetén a felek eltérő rendelkezése hiányában a megváltozott hatósági ár az érvényes szerződés részévé válik.

(7) A legmagasabb hatósági árnál magasabb árat a szerződésben érvényesen kikötni nem lehet. Ha a felek az árban nem állapodtak meg, és a termékre vagy szolgáltatásra hatósági ár van érvényben, az utóbbi az irányadó. A hatósági ár az irányadó akkor is, ha a felek a jogszabály megsértésével magasabb árban állapodtak meg.

105. § (1) Az együttműködő földgázrendszer használatért

a) földgázszállítási díjat,

b) rendszerirányítási díjat,

c) földgázelosztási díjat,

d) földgáztárolási díjat

(a továbbiakban együtt: rendszerhasználati díjak) kell fizetni. Az egyes rendszerhasználati díjak a díj alapjául szolgáló költség szerkezetnek megfelelő díjelemekből állhatnak.

(2) A rendszerhasználati díjaknak, a csatlakozási díjnak és a külön díj ellenében végezhető egyéb szolgáltatások díjainak meg kell felelniük az átláthatóság, az arányosság és a megkülönböztetés-mentesség elvének.

(3) A rendszerhasználati díjakat a hatékonyan működő engedélyes gazdálkodó szervezetek indokolt működési és tőkeköltsége, és összehasonlító elemzések alapján kell meghatározni, úgy hogy a szabályozás által

érintett engedélyeseket gazdálkodásuk hatékonyságának, és az általuk nyújtott szolgáltatás minőségének folyamatos javítására ösztönözzé. Az indokolt költségek meghatározásának részletes szabályait a Hivatal javaslata alapján a miniszter rendeletben állapítja meg. A Hivatal a javaslat kidolgozása során figyelembe veszi az érintett engedélyesek véleményét is. Az indokolt költségek mértékét a Hivatal honlapján teszi közzé.

(4) A földgázelosztási díjból származó árbevételt a földgázelosztók között az e törvény hatálybalépésekor meglévő elosztóvezetéseken végzett földgázelosztás indokolt költségei arányában kell megosztani. Ennek érdekében a földgázelosztók között szükség esetén - külön jogszabályban meghatározott módon, az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakkal együtt kihirdetett eljárási rend és számítási módszer szerint meghatározott - kiegyenlítő fizetéseket kell végrehajtani. A Hivatal által meghatározott összegű kiegyenlítő fizetéseket a Hivatal által megbízott pénzügyi szervezet teljesíti a földgázelosztóknak a földgázelosztói befizetések beszedésére és a kiegyenlítő fizetések teljesítésére elkülönítetten vezetett számláról.

(5) Az engedélyesek az (1)-(3) bekezdésekben foglaltaknak megfelelően kötelesek az általuk alkalmazandó rendszerhasználati díjakra a külön jogszabályban foglaltak szerint javaslatot tenni, és azt a Hivatalhoz benyújtani.

(6) A Hivatal az általa előkészített, a rendszerhasználati díjakra és az alkalmazásuk feltételeire vonatkozó előterjesztést honlapján nyilvánosságra hozza és kezdeményezi a miniszternél a rendelettel történő kihirdetésüket.

(7) A miniszter a Hivatal előterjesztését elfogadja vagy elutasítja. Az előterjesztés

a) elfogadása esetén a miniszter a Hivatal által meghatározott rendszerhasználati díjakat a Hivatal előterjesztését követő 30 napon belül rendelettel hirdeti ki,

b) elutasítása esetén a miniszter az elutasítás tényét és indokolását az elutasító döntés meghozatalát követő 15 napon belül nyilvánosságra hozza.

(8) A kihirdetett rendszerhasználati díjakat legmagasabb áraknak kell tekinteni. A legmagasabb ártól lefelé megkülönböztetés-mentesen, előre nyilvánosságra hozott módon el lehet térni.

(9) A rendeleti kihirdetést követő 60 napon belül bármely érdekelt fél kezdeményezheti a Hivatalnál a rendszerhasználati díjak felülvizsgálatát. Ha a felülvizsgálat eredménye alapján indokolt, a Hivatal kezdeményezi a rendszerhasználati díjak módosítását.

(10) A rendszerhasználati díjakra vonatkozó előírások betartását a Hivatal ellenőrzi.

(11) A miniszter rendeletben állapítja meg az egyetemes szolgáltatás felmondása esetén a felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályait és az áralakítás elveit. A mobil tárolói készlet árkialakításának elveit a felmerült költségek, a befektetések, valamint ezek méltányos megtérülésének figyelembevételével kell megállapítani.

(12) A tárolói verseny elősegítése érdekében a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel a Hivatal az e § szerint meghatározott földgáztárolási díj alkalmazása alól felmentést adhat. A felmentés alapján alkalmazandó tárgyalásos tárolói hozzáférési díjra a szerződő felek megállapodása az irányadó.

106. § A rendszerüzemeltető és az egyetemes szolgáltató által a felhasználók igénye alapján külön díj ellenében végezhető kiegészítő szolgáltatások körét, valamint annak díjait külön jogszabály állapítja meg.

107. § (1) Az egyetemes szolgáltatást méltányos, könnyen és tisztán összehasonlítható, átlátható árszabások alkalmazásával kell megvalósítani.

(2) A 32. § alkalmazásával kiadott engedélyek alapján nyújtott egyetemes szolgáltatás árának meghatározásánál figyelembe veendő összehasonlítható ár kiszámítására vonatkozó előírásokat és az alkalmazható legnagyobb kereskedelmi árrést a Hivatal javaslata alapján a miniszter külön jogszabályban állapítja meg.

(3) Az egyetemes szolgáltatónak az egyetemes szolgáltatás árára vonatkozó árváltoztatási szándékát és a javasolt árat tartalmazó üzletszabályzat módosítást 45 nappal előre jóváhagyásra be kell jelentenie a Hivatalhoz. A Hivatal a javasolt ákról 30 napon belül határoz.

(4) A jóváhagyott árakat az egyetemes szolgáltató alkalmazásuk kezdete előtt legalább 15 nappal a honlapján, valamint két országos napilapban közzéteszi. A közzétételnek a felhasználókat megillető felmondási jogra, valamint a felmondás határidejére vonatkozó tájékoztatást is tartalmaznia kell.

(5) Az egyetemes szolgáltató által kibocsátott számlán szereplő egységárak bármely változása esetén - a (4) bekezdés szerinti közzétételen túlmenően - az egyetemes szolgáltató legkésőbb az új árakat tartalmazó számla kibocsátásakor a felhasználókat külön is egyértelműen, személyre szólóan, írásban tájékoztatja. A tájékoztatásnak a felhasználókat megillető felmondási jogra és a felmondás határidejére is ki kell terjednie.

(6) Az egyetemes szolgáltatás árát naptári negyedévenként egyszer lehet módosítani.

(7) Az egyetemes szolgáltatás árára és árképzésére vonatkozó előírások teljesülését a Hivatal ellenőrzi.

108. § (1) A felhasználók a földgázszállítás és földgázelosztás bővítésére és fejlesztésére a földgázellátásba történő bekapcsolásért, vagy a korábban vásárolt kapacitást meghaladó többletkapacitásért a miniszter által rendeletben meghatározott mértékű csatlakozási díjat fizetnek a rendszerüzemeltetőnek. A csatlakozási díj általános forgalmiadó-fizetési kötelezettségére külön törvény rendelkezései irányadók. A csatlakozási díjat a rendszerhasználati díjak figyelembevételével úgy kell meghatározni, hogy a szállító- és elosztóvezeték tulajdonosának, illetve a hatékonyan működő rendszerüzemeltetőnek a felhasználó bekapcsolása miatt felmerült indokolt költségeire fedezetet nyújtson.

(2) A felhasználó bekapcsolása miatt felmerült indokolt költség nem lehet magasabb, mint az adott felhasználó kapacitásigényére jutó szükséges és igazolt beruházási költség. A felhasználó által befizetett csatlakozási díjból származó teljes bevételt az adott felhasználó csatlakozásához szükséges beruházásokra kell fordítani.

(3) A Hivatal a csatlakozási díjra és alkalmazásának feltételeire vonatkozó előterjesztést készít, és kezdeményezi a miniszternél a rendelettel történő kihirdetését.

(4) A miniszter a Hivatal előterjesztését elfogadja, vagy elutasítja. Az előterjesztés

a) elfogadása esetén a miniszter a Hivatal által meghatározott csatlakozási díjat a Hivatal előterjesztését követő 30 napon belül rendelettel hirdeti ki,

b) elutasítása esetén a miniszter az elutasítás tényét és indokolását az elutasító döntés meghozatalát követő 15 napon belül nyilvánosságra hozza.

(5) A csatlakozási díjból származó bevételből finanszírozott beruházást a rendszerhasználati díjak meghatározásával összefüggésben a tőkeköltség számításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(6) A csatlakozási díjra vonatkozó rendelkezések betartását a Hivatal ellenőrzi.

109. § A 105-108. §-ban foglalt rendelkezések megsértése esetén a Hivatal határozattal

a) megtiltja a jogszabályt sértő díj, illetve ár további alkalmazását, és egyidejűleg kötelezi az engedélyest a jogszerű ellenérték alkalmazására, valamint

b) kötelezi az engedélyest a 105-108. §-ban foglalt rendelkezések megsértésével elért többletbevételnek a sérelmet szenvedett fél részére történő visszatérítésére, ha pedig ennek személye nem állapítható meg, az engedélyes által ellátott valamennyi felhasználó, felhasználó hiányában az engedéllyel jogviszonyban álló rendszerhasználók részére történő visszatérítésére, és

c) bírságot szabhat ki.

X. Fejezet

SZABÁLYZATOK

110. § (1) A rendszerirányító kidolgozza az együttműködő földgázrendszer működésére vonatkozó szabályokat, eljárásokat és módszereket, a kereskedelmi, elszámolási-mérési és adatforgalmi megállapodások minimális tartalmi elemeit, valamint a napi egyensúlyozás részletes szabályait tartalmazó Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat személyes adatok szolgáltatását, illetve kezelését nem írhatja elő.

(2) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot az ellátásbiztonság, a minőségi követelmények, a versenysemlegesség és az együttműködő földgázrendszerhez való szabad hozzáférés figyelembevételével kell kidolgozni. Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat kidolgozása során a rendszerirányító köteles kikérni a külön jogszabály szerint létrehozott és működő szabályzati bizottság véleményét.

(3) A (2) bekezdés szerint kidolgozott Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot a rendszerirányító minden évben felülvizsgálja, a felülvizsgálathoz kikéri a szabályzati bizottság véleményét, és módosítás esetén - a beérkezett véleményekkel együtt - minden év október 31-ig benyújtja a Hivatalhoz, amit a Hivatal határozattal hagy jóvá. A Hivatal megtagadja az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat jóváhagyását, ha az jogszabálysértő vagy akadályozza a hatásos versenyt, a díjszabályozásban foglalt elvek és szabályok érvényesülését, vagy egyes felhasználókkal szemben indokolatlan megkülönböztetések alkalmazását teszi lehetővé és - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével kötelezi a rendszerirányítót a tervezet átdolgozására és ismételt benyújtására. A jóváhagyott Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat vonatkozó előírásait az engedélyesek, a földgáztermelők, a rendszerhasználók és a felhasználók kötelesek betartani.

(4) Jogszabályváltozás esetén, és abban az esetben, ha az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat akadályozza a hatásos versenyt, a díjszabályozásban foglalt elvek és szabályok érvényesülését, vagy egyes felhasználókkal szemben indokolatlan megkülönböztetések alkalmazását teszi lehetővé, a Hivatal az engedélyesekkel és a

rendszerhasználókkal történő egyeztetés mellett - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével - határozatban kötelezi a rendszerirányítót a szabályzat módosítására. A módosítás elmulasztása esetén bírságot szabhat ki, és hivatalból határozattal módosíthatja a szabályzatot.

(5) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot és annak módosításait a Hivatal jóváhagyó határozatával együtt az engedélyesek honlapjukon - a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szöveggel - közzéteszik.

(6) Az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmi követelményeit külön jogszabály határozza meg.

111. § (1) A földgázelosztási szabályzat az együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozás, a rendszerhasználat és a hozzáférés, valamint a földgázelosztó és a rendszerhasználó közötti jogviszony részletes szabályait tartalmazza.

(2) A földgázelosztási szabályzatot külön jogszabály tartalmazza.

112. § (1) Az egyetemes szolgáltatási szabályzat az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók, valamint az egyetemes szolgáltató közötti jogviszony részletes szabályait, és az egyetemes szolgáltatási szerződés főbb tartalmi elemeit - beleértve a 36. § (1) bekezdésben foglaltakat is - és kötelezően alkalmazandó rendelkezéseit tartalmazza.

(2) Az egyetemes szolgáltatási szabályzatot külön jogszabály tartalmazza.

113. § (1) Az engedélyes - az egyablakos kapacitásértékesítő kivételével - köteles üzletszabályzatot készíteni, amely tartalmazza az általa nyújtott szolgáltatás általános biztonsági, minőségi, műszaki, kereskedelmi, elszámolási és fizetési előírásait, valamint az ellátás színvonalának és a felhasználói igény kielégítésének feltételeit.

(2) Az engedélyes által kidolgozott, a felhasználókkal reprezentatív érdekképviselőik útján egyeztetett üzletszabályzatot - a fogyasztóvédelmi hatóság előzetes véleményének kikérését követően - a Hivatal hagyja jóvá. A Hivatal megtagadja az üzletszabályzatnak vagy az üzletszabályzat részének jóváhagyását, ha az jogszabályba, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatba ütközik, vagy egyébként a felhasználók lényeges jogos érdekeit sérti.

(3) A Hivatal az engedéllyessel és a rendszerhasználókkal történő egyeztetés mellett, annak eredménytelensége esetén - határidő tűzésével, valamint az okok megjelölésével - határozatban kötelezi az érintett engedélyest az üzletszabályzatának módosítására fogyasztóvédelmi érdekből, továbbá az e törvényben, valamint a külön jogszabályban foglaltak érvényre juttatása érdekében. A módosítás elmulasztása esetén bírságot szabhat ki, és hivatalból határozattal módosíthatja az üzletszabályzatot.

(4) Az engedélyes köteles a Hivatal által jóváhagyott üzletszabályzatot - a mindenkor hatályos, egységes szerkezetbe foglalt szöveggel - az ügyfélszolgálatán, illetve a honlapján hozzáférhetővé tenni.

(5) Az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeit, a felépítésére vonatkozó általános előírásokat, a társadalmi egyeztetésre vonatkozó előírásokat és az üzletszabályzat-tervezet jóváhagyásra történő benyújtásának formai követelményeit külön jogszabály határozza meg.

XI. Fejezet

ENGEDÉLYEZÉS

114. § (1) Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységek a következők:

- a) a rendszerirányítás,*
- b) a földgázszállítás,*
- c) a földgázelosztás,*
- d) a földgáztárolás,*
- e) a földgáz kereskedelem,*
- f) az egyetemes szolgáltatás,*
- g) a szervezett földgázpiac-működtetés,*
- h) a vezetékes PB-gáz szolgáltatás,*
- i) az egyablakos kapacitásértékesítés.*

(2) Az (1) bekezdés *b)-f)* és *h)-i)* pontjai szerinti tevékenységek határozatlan időre szóló engedély alapján végezhetők, míg az (1) bekezdés *a)* és *g)* pontja szerinti tevékenységek 10 évre szóló, meghosszabbítható engedély alapján végezhetők.

(3) Az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenység csak működési engedély alapján végezhető.

(4) A telephelyi szolgáltató jogosult telephelyi szolgáltatói engedélyt kérni. A telephelyi szolgáltatói engedély - a telephelyi felhasználók vonatkozásában - kiterjed a földgáz értékesítésre is, e jogosultság azonban nem kizárólagos jog.

(5) Az engedély kérelmezőjének rendelkeznie kell a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi és gazdasági feltételekkel.

(6) A Hivatal köteles kiadni a működési engedélyt, ha a kérelmező e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott követelményeknek eleget tesz.

(7) A Hivatal a működési engedély kiadását megtagadja, ha

a) bármely jogszabályi feltétel hiányzik,

b) a kérelemben szereplő tevékenység folyamatos, hosszú távú ellátásához a kérelmező nem rendelkezik a jogszabályban meghatározott pénzügyi, gazdasági, műszaki, környezetvédelmi, informatikai, távközlési feltételekkel és eszközökkel, valamint szakszemélyzettel, és a földgázipari tevékenység megfelelő végzéséhez szükséges feltételekkel,

c) a kérelmező csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll,

d) a kérelmező működési engedélyét a Hivatal az engedély iránti kérelem benyújtását megelőző 10 éven belül a kérelmezőnek felróható okból visszavonta.

(8) Az e törvény által kiadott engedély nem érinti a más jogszabályokban előírt engedélyek megszerzésének, és az engedélyezési eljárások lefolytatásának kötelezettségét.

(9) A Hivatal az engedély iránti kérelem elutasításának okait tájékoztatásul megküldi az Európai Bizottságnak.

(10) Az (1) bekezdés a)-h) pontjában meghatározott engedélyköteles tevékenységet csak az a földgázipari vállalkozás végezhet, amely megfelel az e törvényben, és a végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott feltételeknek.

(11) Az (1) bekezdés i) pontjában foglalt tevékenységet külföldi székhelyű vállalkozás is végezhet, ha a külföldi vállalkozás székhely szerinti állama és a Magyar Köztársaság közötti nemzetközi szerződés ezt biztosítja.

(12) Telephelyi szolgáltatói tevékenységet csak belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet folytathat.

115. § (1) Az engedélyben foglaltakat - a körülmények jelentős megváltozása esetén - az engedélyes kérelmére módosítani lehet.

(2) Jogszabályváltozás esetén - a jogszabállyal való összhang megteremtése érdekében - a Hivatal az engedélyt hivatalból módosíthatja.

(3) Az engedély módosítása nem befolyásolhatja hátrányosan a felhasználók ellátásának biztonságát, minőségét és árát.

(4) A Hivatal az engedélyt az engedélyes kérelmére visszavonhatja.

(5) Az engedélyezési eljárásnak meg kell felelni az objektivitás és megkülönböztetés-mentesség elvének.

(6) Az engedély kiadásának, módosításának és visszavonásának részletes szabályait külön jogszabály tartalmazza.

116. § (1) A földgázelosztói engedély kötelezettséget jelent és - a (2)-(3) bekezdésben foglaltak kivételével - kizárólagos jogot biztosít a földgázelosztásra az engedélyben meghatározott településen, településrészen, területen.

(2) Nem utasítható el az elosztóvezeték létesítése és üzemeltetése iránti - a jogszabályi követelményeknek megfelelő - kérelem kizárólag arra való hivatkozással, hogy a kérelemben szereplő település, településrész, terület már szerepel más földgázelosztó engedélyében, ha a kérelmező az adott településen, településrészen, területen a földgázellátásba be nem kapcsolt terület ellátására, vagy a megnövekedett földgázigényt kielégítő kapacitás biztosítására kér földgázelosztási engedélyt, és közvetlenül a szállítóvezetékhez kíván csatlakozni.

(3) Ha a földgázelosztási engedélykérelem olyan település, településrész, vagy terület azon részeire vonatkozik, ahol még nem létesült elosztóvezeték, és a település, településrész, vagy terület más részein a kérelmezőtől különböző engedélyes végez földgázelosztási tevékenységet, a Hivatalnak a kérelem elbírálása során figyelembe kell vennie a kérelemben szereplő település, településrész, vagy terület leendő felhasználóinak érdekeit, valamint a kérelemben nem szereplő település, településrész, terület többi felhasználójának méltányos érdekét is.

117. § (1) A földgázszállító a rendszerirányítói engedélyen kívül e törvényben szabályozott más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(2) A földgázkereskedő az egyetemes szolgáltatási engedélyen kívül más működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(3) A földgázelosztó a vezetékes PB-gáz szolgáltatói engedélyen kívül más működési engedéllyel nem rendelkezhet, kivéve a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót ellátó elosztóvezetékén lévő felhasználói kör földgázellátását biztosító kereskedelmi engedélyt.

(4) A földgáztároló, a telephelyi szolgáltató, illetve a szervezett földgázpiaci engedélyes más e törvényben szabályozott működési engedéllyel nem rendelkezhet.

(5) Az egyablakos kapacitásértékesítési működési engedély megadásának nem feltétele, hogy az engedélyes az egyablakos nemzetközi szállítóvezeték Magyar Köztársaság államhatárán belüli szakaszának tulajdonosa, üzemeltetője vagy karbantartója legyen.

118. § (1) A rendszerüzemeltetők és a telephelyi szolgáltató működési engedélye tartalmazza az engedély alapján üzemeltetendő szállító- és elosztóvezeték, valamint a tároló alapvető eszközeinek, a hozzájuk tartozó berendezéseknek és a szükséges eszközöknek a felsorolását.

(2) Az engedély kérelmezőjének rendelkeznie kell a külön jogszabályban meghatározott pénzügyi és gazdasági feltételekkel.

(3) A földgáz biztonsági készletezést végző földgáztároló jogosult és köteles a Hivatal által kiadott működési engedélyében - az Fbkt.-val összhangban - meghatározott eltérő szabályok mellett üzemeltetni az engedélyével érintett tárolót és berendezéseit.

XII. Fejezet

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

119. § (1) Aki a földgázipari tevékenységet a jogszabályban, az engedélyében, a Hivatal határozatában, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban vagy az üzletszabályzatban előírtaktól eltérő módon gyakorolja, a Hivatal az alábbi jogkövetkezményeket alkalmazhatja:

a) felhívja az engedélyes figyelmét az engedélyben, a szabályzatokban, és a jogszabályokban foglalt kötelezettségei teljesítésére és határidő tűzésével kötelezi a jogsértés megszüntetésére,

b) bírságot szabhat ki,

c) a határidő eredménytelen eltelte után az engedélyes tevékenységét felfüggesztheti,

d) azonnali hatállyal eltilthatja a tevékenység folytatását.

(2) Ha a rendszerüzemeltetők vagy a telephelyi szolgáltató működési zavarai, vagy a működésükre vonatkozó információk alapján a felhasználók folyamatos földgázellátása várhatóan veszélyeztetetté válik, valamint a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a tároló tulajdonosa nem tesz eleget kötelezettségeinek, a Hivatal megteszi a szükséges intézkedéseket, így különösen

a) felhívja a tulajdonos és az üzemeltető figyelmét a jogszabályban foglalt kötelezettségei teljesítésére, és határidő tűzésével kötelezi a megfelelő működés helyreállítására,

b) bírságot szabhat ki a tulajdonosra, vagy az üzemeltetőre,

c) a határidő eredménytelen eltelte után más engedélyest jelölhet ki a jogszabályban előírt feladatok teljesítésére, és az engedélyes tevékenység folytatására.

(3) A Hivatal az (1)-(2) bekezdésekben felsorolt intézkedéseket egyidejűleg is alkalmazhatja. A (2) bekezdés c) pontja szerinti kijelölés esetén a Hivatal dönt az engedélyes tevékenység felfüggesztéséről, vagy az engedély teljes vagy részleges visszavonásáról. A bírság ismételt kiszabható. A kiszabható bírság legmagasabb összegét külön jogszabály határozza meg.

(4) A Hivatal az engedélyt módosíthatja vagy visszavonhatja, ha az engedélyes az ellátás-, az élet-, az egészség-, az üzem- és a vagyonbiztonságot vagy a környezetet veszélyeztető módon üzemelteti a szállító- és az elosztóvezeték, valamint a tárolót, továbbá ha a jogszabályban meghatározott kötelezettségeinek és az engedélyben foglaltaknak nem képes eleget tenni.

(5) A folyamatos és biztonságos földgázellátás érdekében, az (1)-(2) bekezdés szerinti jogellenes magatartás miatt indult eljárás alatt, továbbá a felszámolás vagy a végelszámolás befejezéséig, illetve a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló üzemeltetési jogának megszűnése esetén a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló működtetését, illetve az engedélyben meghatározott tevékenységek végzését folyamatosan fenn kell tartani.

(6) A Hivatal a földgázipari tevékenység folyamatos végzésére más engedélyest is kijelölhet, ha az együttműködő földgázrendszer folyamatos és biztonságos működése vagy a felhasználók ellátása azt megköveteli.

(7) A Hivatal más engedélyes kijelölése esetén az engedélyest, vagy ha a szállító-, és az elosztóvezeték, valamint a tároló tulajdonosa nem az engedélyes, akkor a földgázrendszer tulajdonosát kötelezheti arra, hogy a folyamatos és biztonságos földgázszállításához, földgázelosztáshoz, földgáztároláshoz és a telephelyi szolgáltatáshoz szükséges eszközeit a kijelölt engedélyesnek üzemeltetésre adja át, továbbá a rendszerüzemeltetői és kereskedelmi tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásokat, adatokat bocsássa rendelkezésére. A Hivatal határozatában meghatározza az eszközök használatának ellenértékét, továbbá az iratok és az adatok felhasználásának rendjét.

XIII. Fejezet

TEVÉKENYSÉGEK SZÉTVÁLASZTÁSA

Számviteli szétválasztás

120. § (1) Az integrált földgázipari vállalkozás köteles az Sztv.-ben meghatározott módon eszközeit és forrásait, bevételeit és ráfordításait belső számvitelében földgázipari tevékenységenként is, és a nem földgázipari tevékenységeitől is elkülöníteni, valamint azokat az éves beszámoló kiegészítő mellékletében, a tevékenységenként készített mérlegben és az eredmény kimutatásban olyan módon bemutatni, mintha az egyes tevékenységeket önálló gazdálkodó szervezetek végeznék.

(2) Az integrált földgázipari vállalkozás köteles olyan számviteli szétválasztási szabályokat kidolgozni, és az egyes tevékenységeire olyan elkülönült nyilvántartást vezetni, amely biztosítja az egyes tevékenységek átláthatóságát és a diszkrimináció-mentességet, kizárja a keresztfinanszírozást és a versenytorzítást.

(3) A földgázipari vállalkozásnak az éves beszámoló kiegészítő mellékletében részleteznie kell a más engedélyes földgázipari tevékenységet végző társaság tulajdonlásából eredő bevételeket, és a kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételeket és ráfordításokat.

(4) A beszámolási és könyvvezetési kötelezettségre, a beszámoló összeállítására, a könyvek vezetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra és közzétételre vonatkozó szabályokat az Sztv. állapítja meg. Az engedélyköteles tevékenységet végzők kötelesek belső számvitelükben az eszközök és források, a bevételek és ráfordítások, valamint a tevékenységhez egyértelműen hozzá nem rendelhető eszközök tekintetében az értékcsökkenés megosztásának szabályait megállapítani. Az engedélyköteles tevékenységet végzők éves könyvvizsgálata során a könyvvizsgálónak ellenőriznie kell az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségek teljesítését is.

(5) Az integrált, valamint a több engedéllyel rendelkező földgázipari vállalkozás könyvvizsgálója az éves beszámolóhoz, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámolóhoz kiadott független könyvvizsgálói jelentésben köteles igazolni, hogy a vállalkozás által kidolgozott és alkalmazott számviteli szétválasztási szabályok, valamint az egyes tevékenységek közötti tranzakciók árazása biztosítja a vállalkozás üzletágai közötti keresztfinanszírozás-mentességet.

(6) Minden engedélyes földgázipari vállalkozás köteles az auditált számviteli éves beszámolóját a tárgyévre készített üzleti jelentéssel, és a könyvvizsgálói jelentéssel együtt a Hivatalnak az Sztv. szerinti letétbe helyezéssel egyidejűleg megküldeni.

(7) A több engedéllyel rendelkező földgázipari vállalkozás esetén a tevékenységi beszámolókat is tartalmazó számviteli éves beszámolót csak egy példányban kell a Hivatalnak benyújtani. A földgázipari vállalkozás ebben az esetben köteles nyilatkozni, hogy mely engedélyekre vonatkozóan nyújtotta be a számviteli éves beszámolót.

(8) A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás összevont (konszolidált) számviteli beszámolóját a társaságcsoporthoz konszolidációra kötelezett engedélyes tagja küldi meg a Hivatalnak.

(9) A számviteli szétválasztásra vonatkozó fő követelményeket és alapelveket a Kormány rendeletben szabályozza.

A vertikálisan integrált földgázipari vállalkozásokra vonatkozó szétválasztási szabályok

121. § (1) Ha a földgázszállítási, a földgázelosztási, és a földgáztárolási tevékenységet vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás végzi, az engedélyköteles tevékenységeket a hozzájuk közvetlenül nem kapcsolódó

egyéb tevékenységektől elkülönült, jogilag szétválasztott, valamint szervezeti és döntéshozatali szempontból független szervezetben és döntéshozatali eljárás alkalmazásával kell ellátni, kivéve

- a) a rendszerirányítói engedéllyel is rendelkező földgázszállítót,
- b) a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót ellátó elosztóvezetékén lévő felhasználói kör földgázellátását biztosító földgázkereskedőt,
- c) a vezetékes PB-gáz szolgáltatót.

(2) A földgázszállítói, a rendszerirányítói és a földgázelosztói engedélyekkel rendelkező gazdasági társaságokra a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) rendelkezései az e törvényben foglalt eltérésekkel alkalmazhatók.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesítése érdekében a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás különösen a következő követelményeknek köteles megfelelni:

a) a rendszerüzemeltető gazdasági társaság - a szervezett földgázpiacot kivéve - nem szerezhethet részesedést földgáztermelőben vagy e törvény szerint engedélyköteles, nem földgázszállítói, illetve földgázelosztói engedélyes tevékenységet végző gazdasági társaságban, továbbá a földgáztermelő nem szerezhethet és 2011. január 1-től nem tarthat fenn részesedést földgázszállítási vagy földgázelosztási tevékenységet ellátó gazdasági társaságban,

b) a földgázszállítási, földgáztárolási vagy földgázelosztási tevékenységet ellátó gazdasági társaságnak a Gt. 21. §-ában meghatározott vezető tisztségviselője, a Gt. 32. §-a szerinti cégvezetője a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 188. §-ában meghatározott vezető állású munkavállalója, a Gt. 37. §-a szerinti ügydöntő felügyelőbizottságának tagja, valamint a gazdasági társaság engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egységének vezetői munkafeltételeit, hatásköreit, beszámolási kötelezettségeit oly módon kell kialakítani és rögzíteni, hogy a független döntéshozatal biztosított legyen,

c) a b) pontban meghatározott személynek nem lehet társasági részesedése a földgázszállítói, vagy földgázelosztói tevékenységet ellátó gazdasági társaságon kívül e törvény szerint engedélyköteles földgázipari tevékenységet folytató gazdasági társaságban, annak kapcsolt vállalkozásában, nem lehet ilyen gazdasági társaság vezető tisztségviselője, továbbá nem létesíthet ilyen gazdasági társasággal munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt,

d) a b) pontban meghatározott vezető állású munkavállalót és szervezeti egység vezetőjét az integrált földgázipari vállalkozáshoz tartozó más gazdasági társasághoz nem lehet kirendelni,

e) a földgázszállítási, földgáztárolási vagy földgázelosztási tevékenységet ellátó gazdasági társaság vezető állású munkavállalójának, valamint az engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egység vezetőjének munkaszerződésében, vagy megbízási szerződésében foglalt jogokat és kötelezettségeket, a munkabérét és egyéb juttatásait, valamint a munkavégzésének feltételeit - független döntéshozatali eljárás keretében - úgy kell meghatározni, hogy a rendszerirányítási tevékenységet ellátó gazdasági társaság működését befolyásoló döntések meghozatala során a befolyásmentesség és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően járjon el,

f) a rendszerirányító vezető tisztségviselője, cégvezetője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja és vezető állású munkavállalója díjazását, munkabérét és egyéb juttatásait nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás nem föld-gázszállítási vagy földgázelosztási tevékenységének eredményességétől függően meghatározni,

g) a rendszerirányító vezető tisztségviselője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja és vezető állású munkavállalója a pozíciója, vagy munkaviszonya megszűnését követő egy éven belül csak a Hivatal jóváhagyásával lehet más engedélyes vezető tisztségviselője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja vagy vezető állású munkavállalója, ez nem érinti az Mt. 3. §-ának (6) bekezdése szerint a munkaviszony megszűnését követő kötelezettség fejében járó ellenértéket,

h) a jelen törvényben foglalt rendelkezések figyelembevételével a rendszerirányító befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően jogosult meghozni az engedélyköteles tevékenységének végzéséhez szükséges tárgyi, pénzügyi és személyi döntéseket, beleértve az éves üzleti terv keretein belül a napi üzemvitellel, valamint a szállító-, és elosztóvezetékek létesítésével, továbbá felújításával kapcsolatos egyedi döntéseket is. Ez nem akadályozza a rendszerirányító anyavállalata számára, hogy jóváhagyja az engedélyes éves üzleti tervét, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan. Az anyavállalat az éves üzleti terv végrehajtása során a rendszerirányító részére egyedi utasítást nem adhat,

i) a rendszerirányító az üzleti éven belüli pénzforgalmának önállóan bonyolításáról vagy a vállalkozáscsoport által működtetett közös pénzforgalmi rendszerhez történő csatlakozásáról befolyásmentesen dönt,

j) a rendszerirányító befolyásmentesen és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően jogosult meghozni a rendszerirányításhoz szükséges informatikai és távközlési eszközök, valamint az azokhoz kapcsolódó egyéb eszközök üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére vonatkozó döntéseket. A tulajdonos e döntéseket érintő egyedí utasítást nem adhat,

k) a nem a földgázszállító, földgáztároló vagy földgázelosztó által végzett támogató tevékenységek (a továbbiakban: támogató tevékenységek) tekintetében is biztosítani kell az önálló döntési jogosítványokat a földgázszállító, földgáztároló vagy a földgázelosztó vezetése számára,

l) a működési engedélyek alapján, a Hivatal jóváhagyásával kiszervezett tevékenységek tekintetében is biztosítani kell az önálló döntési jogosítványokat a földgázszállító, vagy földgázelosztó vezetése számára,

m) a támogató tevékenységek és kiszervezett tevékenységek esetén a rendszerüzemeltető úgy felel jogszabályban meghatározott kötelezettségei teljesítéséért, mintha az adott tevékenységet maga végezné.

(4) A (3) bekezdés h) pontjában foglalt rendelkezések teljesítése nem érinti a rendszerirányító és a földgázszállító, valamint földgázelosztó tulajdonosainak külön jogszabályokban meghatározott jogait.

(5) A rendszerirányítói engedéllyel is rendelkező földgázszállító tevékenységét nem szükséges döntéshozatali szempontból külön választani egymástól ugyanakkor köteles egyéb tevékenységeitől pénzügyileg, számvitelileg elkülöníteni.

(6) A rendszerüzemeltetők és a rendszerirányító az egyenlő bánásmód követelményének - a működés során történő - érvényre juttatása érdekében kötelesek megfelelési programot készíteni, és azt a Hivatalhoz előzetes jóváhagyásra benyújtani. A szabályzatban foglaltak teljesítésének ellenőrzéséről éves megfelelési jelentést kell készíteni. Az éves megfelelési jelentést nyilvánosságra kell hozni, valamint jóváhagyásra be kell nyújtani a Hivatalhoz.

(7) A megfelelési program, valamint az éves megfelelési jelentés meghatározza azokat a szabályokat és egyéb szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő működést. A megfelelési programra, valamint az éves megfelelési jelentésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

XIV. Fejezet

EGYES CÉGJOGI ESEMÉNYEKRE VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK

122. § (1) Az engedélyes földgázipari vállalkozásnak a Gt. rendelkezései szerinti átalakuláshoz, szétváláshoz (különváláshoz, kiváláshoz), más vállalkozással történő egyesüléséhez (beolvadáshoz, összeolvadáshoz), jogutód nélküli megszűnéséhez, alaptőkéjének vagy törzstőkéjének legalább egynegyed résszel történő leszállításához (a továbbiakban együtt: cégjogi esemény) a Hivatal jóváhagyó határozata szükséges. A cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a Hivatal határozatával együtt lehet benyújtani. A Hivatal nem tagadhatja meg az alaptőke vagy törzstőke leszállításához való hozzájárulást, ha azt az engedélyes számára külön jogszabály kötelezővé teszi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyesülés (beolvadás, összeolvadás) valamint szétválás (különválás, kiválás) esetén a Hivatal által kiadott engedélyek vonatkozásában a Gt. 70. §-ának (1) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

(3) Az (1) bekezdés szerinti cégjogi esemény nem igényli a Hivatal előzetes jóváhagyó határozatát az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyese valamint a telephelyi szolgáltató esetében.

(4) A rendszerüzemeltetői, a rendszerirányítói, és a szervezett földgázpiaci engedélyesek esetében a Gt. 55. §-ának (1) bekezdésében meghatározott uralmi szerződések nem köthetők, az ilyen szerződések semmiek. E bekezdésben meghatározott engedélyesekre a Gt. 64. §-a nem alkalmazható.

123. § (1) Bármely engedélyes földgázipari vállalkozásban történő ötszázalékos mértéket elérő, majd ezt követően minden további ötszázalékos mértéket elérő közvetlen és közvetett befolyásszerzést a szerző fél köteles a Hivatalnak haladéktalanul bejelenteni. A befolyásszerzésre, annak mértékére, az összehangoltan eljáró személyekre és a bejelentés tartalmára vonatkozóan a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A szavazatok 25%-át, 50%-át vagy 75%-át meghaladó befolyás szerzéséhez és az ehhez fűződő jogok gyakorlásához a Hivatal előzetes hozzájáruló határozata is szükséges. A cégjegyzékbe való bejegyzésre irányuló kérelmet a cégbírósághoz a Hivatal határozatával együtt lehet benyújtani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti befolyásszerzés nem igényli a Hivatal előzetes jóváhagyó határozatát az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyese, a célvezeték üzemeltetője, valamint a telephelyi szolgáltató esetében.

(3) A Hivatal az (1) bekezdésben és a 122. § (1) bekezdésében meghatározott ügyletek jóváhagyását megtagadhatja vagy feltételhez kötheti, ha azok végrehajtása a földgázellátás biztonságát, a közbiztonságot, az energiapolitikai követelmények érvényesülését, az engedélyköteles tevékenység ellátását vagy a szállítási, tárolási, elosztási, rendszerirányítási, valamint egyetemes szolgáltatási tevékenység árának és a szolgáltatás minőségének meghatározására vonatkozó szabályozást veszélyezteti.

(4) A Hivatal (1) bekezdésben, illetve a 122. § (1) bekezdésében meghatározott jóváhagyó határozata vagy a részesedésszerzés (1) bekezdésben meghatározott bejelentésének elmulasztása után megszerzett részesedések tekintetében a részvényes vagy a tag a részvénykönyvbe nem jegyezhető be, tagjegyzékben nem tüntethető fel és a társasággal szemben - az osztalékra való jogosultságot kivéve - jogot nem gyakorolhat.

124. § (1) A Hivatal jóváhagyó határozata szükséges az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységei egyes elemeinek más személy általi végzéséhez (a továbbiakban: kiszervezés), valamint a működési engedélyében meghatározott alapvető eszközök és vagyoni értékű jogok más személy részére történő átruházásához, átengedéséhez, lízingbe adásához, egyéb módon tartós használatba adásához, megterheléséhez vagy biztosítékul való lekötéséhez (a továbbiakban együtt: alapvető eszközökkel való rendelkezés).

(2) A kiszervezés engedélyezése során a Hivatal nem hagyhat jóvá olyan ügyletet, amely azt eredményezi, hogy a működési engedélyben meghatározott alaptevékenységek végzése, vagy a karbantartás és az üzemzavar elhárítás irányítása, továbbá a csatlakozó rendszerüzemeltetővel, és a saját szervezetén belül a rendszerhasználókkal kapcsolatot tartó, folyamatosan működő műszaki irányító szolgálat kikerül az engedélyes saját szervezetéből.

(3) A kiszervezett tevékenységek esetében a kiszervezést végző engedélyes úgy felel a jogszabályokban és a működési engedélyében meghatározott kötelezettségei teljesítéséért, mintha a kiszervezett tevékenységet maga végezné.

(4) Nem igényli a Hivatal (1) bekezdés szerinti előzetes jóváhagyó határozatát a kiszervezés és az alapvető eszközökkel és vagyoni értékű jogokkal való rendelkezés, a földgázkereskedő - kivéve az egyetemes szolgáltatót - az egyablakos kiszolgálása nemzetközi szállítóvezeték engedélyese, valamint a telephelyi szolgáltató esetében.

XV. Fejezet

ADATSZOLGÁLTATÁS, TITOKVÉDELLEM, INFORMÁCIÓKEZELÉS

125. § (1) Az engedélyesek (a továbbiakban: adatkezelő) az e törvényben meghatározott engedélyköteles tevékenység végzése, az ehhez szükséges műszaki berendezések létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó szerződés megkötése, tartalmának meghatározása, módosítása, a teljesítésének figyelemmel kísérése, a szerződésben meghatározott díjak számlázása, továbbá a szerződésből eredő egyéb követelések érvényesítése, és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt együttműködési, adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítése céljából kezelhetik a felhasználó, valamint a külön jogszabályban meghatározott fizető azonosításához szükséges és elégséges - e törvény vagy a végrehajtására kiadott külön jogszabály szerint a szerződés tartalmát képező - személyes adatokat. A felhasználó azonosításához a természetes személy felhasználó esetén neve, lakcíme, születésének helye és ideje, valamint anyja neve, nem természetes személy felhasználó esetén elnevezése, székhelye, adószáma, cégjegyzékszám (egyéb nyilvántartási száma) szükséges.

(2) Az adatkezelő a kezelt személyes adatokat haladéktalanul köteles törölni, ha az adatkezelés nem az (1) bekezdésben meghatározott célból történt, vagy az adatkezelés célja megszűnt.

(3) Az adatkezelő rendszerhasználóval történő szerződéskötése nem tehető függővé a rendszerhasználónak valamely, az (1) bekezdésben nem szabályozott célból történő adatkezeléshez való hozzájárulásától.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok közül az adatkezelés céljához szükséges adatok - az a)-c) és e) pontok esetében az érintett egyidejű értesítése mellett - átadhatók:

a) az adatkezelő megbízása alapján a szerződés megkötését, a leolvasást, a számlázást, a kézbesítést, a díjfizetések és követelések kezelését, a forgalmazás kezelését, a felhasználási helyek műszaki kivitelezését, felülvizsgálatát, ellenőrzését, kikapcsolását illetőleg az ügyfélszolgálati tevékenységet végző természetes személynek és gazdálkodó szervezetnek,

b) a számlázási és forgalmazási jogviták rendezésére jogszabály vagy a szerződő felek megállapodása alapján jogosult szervezetek részére,

c) a Hivatalnak,

d) a nemzetbiztonság, a honvédelem és a közbiztonság védelme, továbbá a közvadás bűncselekmények üldözése céljából az arra hatáskörrel rendelkező nemzetbiztonsági szerveknek, nyomozó hatóságoknak, az ügyészségnek, valamint a bíróságnak,

e) a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény előírásai szerint a végrehajtónak.

(5) A (4) bekezdés a)-c) és e) pontjaiban meghatározott szervezeteket az átadott adatokkal kapcsolatban az adatkezelővel azonos titoktartási kötelezettség terheli.

(6) Az engedélyesek és a földgáztermelő kötelesek biztosítani, hogy a tevékenységgel kapcsolatos információk és adatok kezelése, továbbítása, más módon hozzáférhetővé tétele, valamint nyilvánosságra hozatala megfeleljen:

a) a jogszabályokban, valamint az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban foglalt előírásoknak,

b) a külön jogszabályokban meghatározott, az engedélyes földgázipari vállalkozás tulajdonosainak jogaira vonatkozó rendelkezéseknek,

c) az azonos típusú működési engedéllyel rendelkező engedélyesekkel és felhasználókkal szemben az egyenlő bánásmód követelményének.

(7) A rendszerüzemeltetők és a telephelyi szolgáltatók nem élhetnek vissza azokkal az üzleti érdeket érintő információkkal, amelyekhez a rendszerhasználóktól az együttműködő földgázrendszerhez való hozzáférés megvalósítása vagy tárgyalása során jutottak, és kötelesek továbbá mindazon üzleti titoknak nem minősülő információkat az összes érdekelt rendelkezésére bocsátani, amelyeket bármelyik érdekelt részére eljuttattak.

(8) A rendszerhasználók kötelesek a rendszeregyensúly fenntartásához szükséges operatív jellegű, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott adatokat folyamatosan szolgáltatni. Az adatforgalomban résztvevők kötelesek biztosítani az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(9) A földgázszállító köteles a rendszerüzemeltetőknek, a szállítóvezetékhez közvetlenül kapcsolódó felhasználóknak és a földgáztermelőnek a földgázszállítási alapszolgáltatás keretében a szállított földgáz minőségére vonatkozó napi elszámolási adatot szolgáltatni.

(10) A rendszerüzemeltetők kötelesek más rendszerüzemeltetők, rendszerhasználók, valamint a rendszerirányító és a Hivatal számára külön jogszabályban és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározott adatokat szolgáltatni.

(11) Az adatszolgáltatásra vonatkozó részletszabályokat külön jogszabály, és az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(12) A rendszerirányító tevékenységének ellátásához az engedélyesek kötelesek a feladata ellátásához szükséges operatív jellegű adatokat folyamatosan szolgáltatni. Az adatszolgáltatási kötelezettséget az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza.

(13) A rendszerirányító biztosítja az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését.

(14) A szállítási, a tárolási és az elosztói rendszerüzemeltető az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül köteles megőrizni azoknak a gazdasági szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenysége során hozzájut, továbbá megakadályozni, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos - üzleti szempontból előnyös - információ megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra.

(15) Az engedélyesek külön jogszabályban meghatározott informatikai rendszert működtetnek az együttműködés biztosítása érdekében.

XVI. Fejezet

A MAGYAR ENERGIA HIVATAL JOGÁLLÁSA, FELADAT- ÉS HATÁSKÖRE

Magyar Energia Hivatal feladata és hatásköre

126. § A Hivatal feladata különösen:

a) az e törvény és felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok által engedélykötelesnek minősített tevékenységet folytató földgázipari vállalkozások és a földgázpiac jogszabályoknak és hatósági előírásoknak megfelelő működésének biztosítása,

b) a hatékony és fenntartható földgázpiaci verseny előmozdítása,
c) a hatékonysági követelmények, a rendszerszinten értékelt műszaki-gazdasági optimum, és a legkisebb költség elvének érvényesítése,
d) az ellátás biztonságának megőrzése és növelése,
e) a fenntartható fejlődés követelményeinek érvényesítése,
f) a nyilvánosság tájékoztatása,
g) a felhasználók és az engedélyesek érdekeinek védelme,
h) a technológiai monopolhelyezettel való visszaélés és a versenykorlátozás megakadályozása, a piaci résztvevők tevékenységének és a rendszerhasználati díjak, valamint az egyetemes szolgáltatás és a végső menedékes szolgáltatás árképzési módjának szabályozásával kapcsolatos hatáskörök gyakorlása révén, az Európai Unió követelményeinek megfelelően.

127. § A Hivatal a földgázellátással, a földgázellátás biztonságának és a földgázpiac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésével, és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai körében

a) kiadja, - jogszabályban meghatározott esetekben - módosítja, vagy visszavonja az e törvény szerint engedélyköteles tevékenységek gyakorlásához szükséges engedélyeket, előzetesen hozzájárul a célvezetékek létesítéséhez;

b) jóváhagyja az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatot és annak módosításait, valamint a jóváhagyást feltételhez kötheti, illetve e törvényben meghatározott esetekben hivatalból módosítja azt;

c) jóváhagyja az engedélyesek által kidolgozott üzletszabályzatokat, és azok módosításait, valamint a jóváhagyást feltételhez kötheti, vagy megtagadhatja, továbbá a 113. § (3) bekezdésben foglalt esetben az üzletszabályzatot hivatalból módosíthatja;

d) jóváhagyja a földgázszállító, rendszerirányító, földgázelosztó, illetve földgáztároló által benyújtott megfelelési programokat, és azok módosításait, valamint jóváhagyja az éves megfelelési jelentést;

e) ellenőrzi az e törvényben, a végrehajtására kiadott külön jogszabályokban, a Hivatal által kiadott határozatokban, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, üzletszabályzatokban, valamint a megfelelési programokban meghatározott kötelezettségek betartását;

f) piacfelügyeleti tevékenysége során figyelemmel kíséri a földgázpiaci verseny jellemzőit, piacelemzést és hatósági ellenőrzést végez;

g) ellátja a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes azonosításával, és az ilyen jellegű piac szabályozásával kapcsolatos, e törvény által hatáskörébe utalt teendőket;

h) javaslatot tesz a felhasználó igénye alapján az engedélyes által külön díj ellenében végezhető kiegészítő, illetve karbantartó szolgáltatások körére és díjaira, továbbá az egyetemes szolgáltatás felmondása, valamint a közüzemi szerződés megszűnése esetén a felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályaira és az áralakítás elveire;

i) ellenőrzi a rendszerhasználati díjakra és a csatlakozási díjakra, valamint az egyetemes szolgáltatás árképzésére és a tárgyalásos tárolói hozzáférés alkalmazására vonatkozó előírások betartását, dönt az egyetemes szolgáltatás árfeltételeiről;

j) a külön jogszabályban az együttműködő földgázrendszer használatáért fizetendő díjakkal együtt kihirdetett számítási módszer szerint meghatározza a földgázelosztóknak a 105. § (4) bekezdés alapján teljesítendő kiegyenlítő fizetések összegét;

j) a 85. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben dönt az együttműködő földgázrendszerben alkalmazott díjmegállapítási szabályok, valamint a hozzáférési kötelezettségek teljesítése alól benyújtott mentesítési kérelmek tárgyában, továbbá dönt a tárgyalásos tárolói hozzáférés szabályainak alkalmazásához szükséges felmentésről;

k) rendszerfelügyeleti tevékenysége során

ka) felülvizsgálja és jóváhagyja a 82. § (2) bekezdése szerinti, a tervezéshez szükséges adatbázist,

kb) ellenőrzi - a rendszerirányító által beterjesztett - a földgázrendszer kapacitásának felülvizsgálatát és a hosszú távú infrastruktúrafejlesztési javaslatot,

kc) az engedélyesek által nem vállalt, de indokolt fejlesztések elvégzésére jogosult pályázatot meghirdetni és elbírálni;

l) az egyes engedélyesekre - a jogszabályban meghatározott keretek között - határozatban állapítja meg az engedélyköteles tevékenység folytatásának minimális minőségi követelményeit, valamint elvárt színvonalát, a felhasználókkal való kapcsolattartás módjára vonatkozó minimális követelményeket, a felhasználók tájékoztatásának részletes szabályait, továbbá a rendszerüzemeltetők vonatkozásában az együttműködő földgázrendszer biztonságos üzemeltetésére vonatkozó minimális követelményeket;

m) dönt a rendszerüzemeltetővel, illetve a telephelyi engedéllyessel szemben felmerülő, csatlakozással vagy az együttműködő földgázrendszer megfelelő minőségben való rendelkezésre állásának kérdésével kapcsolatos felhasználói panaszok ügyében; ellenőrzi a felhasználói igények kielégítését és a felhasználók által a hálózathoz való csatlakozás érdekében befizetett csatlakozási díj felhasználását;

n) eljár a földgázkereskedővel szemben felmerülő panaszok ügyében, kivéve az elszámolásra, számlázásra, díjfizetésre vagy mérésre, valamint a földgázellátásból történő, fizetési késedelem miatt végrehajtott felfüggesztésre vagy kikapcsolásra, illetve a tartozás rendezését követően a felhasználó ellátásba történő ismételt bekapcsolására vonatkozó jogszabályi előírások megsértésével összefüggő lakossági fogyasztói panaszokat;

o) a folyamatos és biztonságos földgázellátás fenntartása érdekében folyamatosan ellenőrzi

oa) a földgázvezetékek és a földgáztárolók kapacitását, a földgázkereskedő rendelkezésre álló gázforrásait, a tárolt földgáz mennyiségeket, és a szállítóvezeték egyensúlyozáshoz rendelkezésre álló eszközeit, gázforrásait,

ob) az együttműködő földgázrendszer kapacitásában beálló változásokat,

oc) a földgázkereskedő gazdasági stabilitását, pénzügyi biztosítékainak meglétét, a gazdasági ellehetetlenülés időbeni ismerete céljából,

od) az engedélyesek szolgáltatási színvonalát, üzemszünet mutatóit;

p) e törvény szerint jóváhagyja az engedélyes földgázipari vállalkozás átalakulását, szétválását, más földgázipari vállalkozással való egyesülését jogutód nélküli megszűnését, a jegyzett tőke értékének csökkentését, az engedélyesekben történő befolyásszerzést, az engedélyes működési engedélyében felsorolt engedélyhez kötött tevékenységei egyes elemeinek más személy általi végzését, valamint a működési engedélyben meghatározott alapvető eszközeinek és vagyoni értékű jogainak más személy részére történő átruházását, átengedését, lízingbe adását, és egyéb módon tartós használatba adását, megterhelését vagy biztosítékul leköttetését;

q) eleget tesz a személyes adatok gyűjtésére vonatkozó - törvényben előírt -, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb adatgyűjtési, adatszolgáltatási és jelentéstételi kötelezettségének;

r) a rendszerirányító javaslatának figyelembevételével jóváhagyja a korlátozási besorolást, a rendszerirányító javaslatára dönt a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon folyó kereskedés felfüggesztéséről, valamint válságkezelési javaslatot tesz a miniszternek;

s) jogosult feladatának ellátása érdekében - külön jogszabályban meghatározott módon - az engedélyes társaság irataiba betekinteni, ideértve a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 81. §-ának (2) bekezdésében meghatározott üzleti titkot tartalmazó iratokat is, továbbá jogosult az engedélyben meghatározott tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához az engedélyestől eseti és rendszeres információkat kérni, amelyeket köteles a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 17. §-ában meghatározott szabályok szerint kezelni;

t) meghatározza azon - személyes adatokat nem tartalmazó - gazdálkodási adatok körét, amelyet az engedélyes köteles nyilvánosságra hozni;

u) érvényesíti a legkisebb költség elvét az e törvény hatálya alá tartozó hatósági áras termék és szolgáltatás vonatkozásában;

v) honlapján közzéteszi a határozatait;

w) az Fbkt.-ben meghatározott módon kezdeményezi az energiapolitikáért felelős miniszternél a földgáz biztonsági készlet felhasználását;

x) jelöli az ország földgázellátásnak biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű gazdasági társaság igazgatóságának, igazgatótanácsának, és felügyelő bizottságának egy-egy tagját;

y) az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték engedélyezésének előkészítésével kapcsolatosan egyeztet és együttműködik azon országok szabályozó hatóságaival, amelyeken a vezeték áthalad;

z) a határkeresztező vezetéken fellépő kapacitáshiány esetén együttműködik a másik tagállammal a kapacitáshiány-kezelési eljárásokra vonatkozóan;

zs) közzéteszi minden év július 31-ig az ellátásbiztonsági felügyelet során szerzett eredményeket és az azok alapján meghozott vagy tervezett intézkedéseket ismertető jelentést, melyet haladéktalanul továbbít a Bizottságnak.

128. § (1) A megfelelő szakmai képesítéssel, gyakorlattal rendelkező, Hivatal által jelölt személy jogosult részt venni az ország földgázellátásának biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű, külön törvényben meghatározott gazdasági társaság ügyvezetésében, illetve a gazdasági társaság működésének ellenőrzésében.

(2) A Hivatal által jelölt személyt a gazdasági társaság legfőbb szerve köteles a jelölést követő első ülésén az igazgatóság, a felügyelőbizottság, illetve az igazgatótanács tagjává választani, kivéve, ha a jelölttel szemben törvényben foglalt kizáró ok áll fenn. Ebben az esetben újabb jelölést kell kérni.

(3) A (2) bekezdés alapján megválasztott személy szavazati joggal nem rendelkezik, az igazgatóság, a felügyelőbizottság, illetve az igazgatótanács ülésén kizárólag tanácskozási joggal vesz részt. A határozatképesség, illetve külön törvényben meghatározott létszám számításánál e személyt figyelmen kívül kell hagyni.

(4) A (2) bekezdés alapján megválasztott személyt a napirend megküldésével az igazgatóság, az igazgatótanács, illetve a felügyelő bizottság üléseire meg kell hívni.

(5) A (2) bekezdés alapján megválasztott személy a társaságban képviseleti joggal nem rendelkezik. Köteles a társaság üzleti titkait megőrizni azzal, hogy tevékenységéről, és a testületi üléseken a közellátás biztonságát érintő kérdésekben képviselt álláspontjáról köteles a Hivatalt rendszeresen tájékoztatni, valamint tevékenységét a kijelölés visszavonásáig ellátni. Az igazgatóság, az igazgatótanács, illetve a felügyelőbizottság ülésein tett nyilatkozatai nem tekinthetők a Hivatal álláspontjának.

(6) A (2) bekezdés alapján megválasztott személy köteles az igazgatóság, az igazgatótanács, illetve a felügyelőbizottság felé írásban - indokai egyidejű kifejtése mellett - jelezni, amennyiben az igazgatóság, az igazgatótanács, illetve a felügyelő bizottság javaslata, illetve döntése álláspontja szerint földgázipari jogszabályba ütközhet, vagy egyébként sértheti az ország energiapolitikájának alapelveit. A (2) bekezdés alapján megválasztott személy a társasági szervek döntéseikért felelősséggel nem tartozik.

(7) A (2) bekezdés alapján megválasztott személyt a gazdasági társaság legfőbb szerve csak a Hivatal javaslatára hívhatja vissza, kivéve, ha a Hivatal törvényben meghatározott kizáró ok ellenére a társasági szerződésben meghatározott határidőn belül nem tesz eleget visszahívási, illetve az új tagra vonatkozó jelölési kötelezettségének.

129. § (1) A Hivatal jogállására és gazdálkodására az e törvényben meghatározottakon kívül a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET.) rendelkezései irányadók azzal, hogy az engedélyesek alatt az e törvény engedélyesei értendők.

(2) A Hivatal eljárására a VET. 168. §-ában foglaltakat megfelelően kell alkalmazni, azzal, hogy a 64. § (2) bekezdés, a 67. § (3) bekezdés, valamint a 127. § *m*) és *n*) pontjai szerinti panaszokkal kapcsolatos eljárásokban a Hivatal ügyintézési határideje 60 nap.

Nemzetközi együttműködés és kapcsolat az Európai Unió szerveivel

130. § (1) A Hivatal a 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében szabályozó hatóságnak minősülő külföldi energetikai szervezetekkel (a továbbiakban: külföldi energetikai szabályozó szervezetekkel), illetve szakmai szövetségekkel (különösen az Európai Unió tagállamai szabályozó hatóságainak szövetségével, a szabályozó hatóságok regionális szövetségével, az Európai Bizottság által létrehozott, villamosenergia- és gázpiac területén működő tanácsadói testülettel) - a hatályos jogszabályok előírásainak figyelembevételével - együttműködési megállapodást köthet, információkat cserélhet és tagként ilyen szervezetekbe beléphet.

(2) A nemzetközi együttműködés során a külföldi energetikai szabályozó szervezetektől kapott adatokat, információkat a Hivatal a VET. 164. § (2) bekezdésben meghatározott célokra használhatja fel, és adhatja át külföldi szabályozó testületeknek.

(3) A Hivatal Európai Bizottság vagy Energia Közösség Szabályozó Testülete részére történő adat- és információszolgáltatására a VET. 164. § (3) bekezdés rendelkezései az irányadók.

Az Energetikai Állandó Választottbíróság

131. § A VET. 169. §-a szerinti Energetikai Állandó Választottbíróság eljárásának van helye az e törvény szerinti engedélyköteles tevékenységet folytató engedélyesek közötti, e törvény hatálya alá tartozó tevékenységekre vonatkozó jogszabályban, vagy az az alapján kötött szerződésben foglalt jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogvitában, ha a felek a választottbírósági eljárást választottbírósági szerződésben kikötötték és az eljárás tárgyáról szabadon rendelkezhetnek.

XVII. Fejezet

FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

132. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg
1. a Magyar Energia Hivatal által kiszabható bírság felső határát,
 2. a panaszok engedélyesek általi kezelésére és a felhasználók, illetve lakossági fogyasztók általi benyújtására vonatkozó eljárási szabályokat,
 3. az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmi követelményeit,
 4. a szabályzati bizottság létrehozására és működtetésére vonatkozó szabályokat,
 5. az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeit, felépítésére vonatkozó általános előírásokat, a társadalmi egyeztetésre vonatkozó előírásokat és az üzletszabályzat benyújtásának formai követelményeit,
 6. a rendszerüzemeltetők által készítendő megfelelési program és megfelelési jelentés részletes szabályait,
 7. a számviteli szétválasztásra vonatkozó fő követelményeket és alapelveket,
 8. az engedélyezés részletes szabályait, pénzügyi és gazdasági feltételeit, a kérelem formai és tartalmi követelményeit, továbbá az engedély tartalmi követelményeit, az engedély kiadásának, a működési engedély módosításának, meghosszabbításának és visszavonásának, hivatalból történő módosításának, az engedélyes tevékenység folytatásának feltételeit, a pénzügyi biztosítékok részletes szabályait, valamint az engedélyesek jogait és kötelezettségeit,
 9. a földgáz minőségű biogáz és egyéb gázfajták, valamint a bányászati tevékenységgel felszínre hozott földgáz együttműködő földgázrendszerhez történő csatlakozásának feltételeit, a betáplált gázok minőségi követelményeit, az átvételére és a mérésére vonatkozó előírásokat,
 10. a telephelyi szolgáltatás részletes szabályait,
 11. a célvezeték létesítése engedélyezésének részletes feltételeit,
 12. az egyetemes szolgáltató és az egyetemes szolgáltatás igénybevételére jogosult felhasználó közötti jogviszony részletes szabályait, az egyetemes szolgáltatási szabályzatot, az egyetemes szolgáltatási igény bejelentésének módját, az egyetemes szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződés létrejöttének módját, tartalmi és formai követelményeit, a felek szerződésszegésének eseteit és jogkövetkezményeit, valamint a szerződés megszűnésének eseteit,
 13. az egyetemes szolgáltatás részletes szabályait, ezen belül a szolgáltatási terület és a legkisebb területi egység meghatározására, valamint az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók garantált ellátásához szükséges források és tárolóban elhelyezett földgázkészlet biztosítására vonatkozó rendelkezéseket,
 14. a végső menedékes szolgáltatásra, és a végső menedékes szolgáltató kijelölésére vonatkozó szabályokat, a végső menedékes szolgáltatási szabályzatot, valamint a végső menedékes szolgáltatási szerződésre vonatkozó részletes rendelkezéseket,
 15. a jelentős piaci erőfölény megállapítása szempontjából releváns piacok területi meghatározására, valamint a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására és e törvényben, valamint a VET.-ben meghatározott kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire vonatkozó részletes előírásokat,
 16. a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működési feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait és kötelezettségeit,
 17. a szervezett földgázpiaci tevékenységre és a tevékenység engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokat,
 18. a földgázszállítási tevékenység végzésének és a földgázszállítói kapacitás értékesítésének részletes szabályait, az egyensúlytartással, az egyensúlyozó eszközökkel és felhasználásukkal kapcsolatos szabályokat, különösen a felhasználásukkal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket, valamint a kiegyensúlyozási pótdíj nyilvántartásával kapcsolatos rendelkezéseket,
 19. a földgázelosztási szolgáltatás végzésének, és a földgázelosztói kapacitás értékesítésének részletes szabályait, a földgázelosztási szabályzatot, valamint a földgázkereskedő, és az egyetemes szolgáltató által kezdeményezett földgázelosztási szüneteltetés eseteit, továbbá az elosztóvezetékhez kapcsolódó fogyasztási helyek és az ott vételező felhasználók adatainak nyilvántartására, a nyilvántartásból történő adatszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseket,
 20. a földgáztárolási tevékenység végzésére, ezen belül a kapacitáslekötésre és értékesítés feltételeire, valamint a földgáztárolási szolgáltatásra vonatkozó részletes szabályokat,
 21. az egyetemes szolgáltató által létesített ügyfélszolgálatok elhelyezésére és működtetésére vonatkozó részletes szabályokat,

22. az egyensúlytartás feltételeit, valamint a rendszerhasználók és rendszerüzemeltetők együttműködésének részletes szabályait,

23. a vezetékes PB-gáz szolgáltatásra, ezen belül az elosztási és az értékesítési tevékenységre vonatkozó részletes szabályokat,

24. az egyablakos kiszolgálású nemzetközi szállítóvezeték és az együttműködő földgázrendszer kapcsolódása esetén az egyablakos kapacitásértékesítő és a csatlakozó rendszerüzemeltető együttműködésének részletes szabályait,

25. a felhasználó kereskedő-váltásának és ellátási forma-váltásának feltételeit, részletes szabályait,

26. a védendő fogyasztók, valamint az őket az e törvényben meghatározottakon túlmenően megillető kedvezmények körét, biztosításuk és igénybevételeik részletes szabályait, továbbá a fogyasztékkal élő fogyasztókat megillető különleges bánásmód részletes szabályait, a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására alkalmas okiratok körét, tartalmi és formai követelményeit,

27. a felhasználók és földgáztermelők földgázrendszerre történő csatlakozásának részletes szabályait, ezen belül a csatlakozás műszaki-gazdasági feltételeit, és azok közzétételét, a földgázelosztó és a földgázszállító csatlakozással kapcsolatos együttműködésének szabályait, a szerződéskötési kötelezettség részletes feltételeit, valamint jogsértés esetén a Hivatal által alkalmazható jogkövetkezményeket,

28. a kapacitáslekötés részletes szabályait, ezen belül az igény kielégítés rendjét, a továbbértékesítés szabályait, a szabad kapacitás közzétételének, és lekötésének szabályait,

29. a rendszerüzemeltető üzemeltetésében lévő rendszerhez való hozzáférés, a hozzáférés megtagadásának, felfüggesztésének, visszaállításának részletes szabályait,

30. a földgáz szagosítására vonatkozó rendelkezéseket és a nem többségi földgázelosztói vagy földgázszállítói tulajdonban lévő vezeték szakaszok esetében az üzemeltetési szerződés kötelező tartalmi elemeit, valamint a szállító-, és az elosztóvezeték tulajdonosainak jogait és kötelezettségeit,

31. a földgázrendszerek egymás közötti, valamint a földgázrendszerek és a földgáztermelő közötti átadás-átvételi elszámolási mérési helyek és eszközök kiépítésében és üzemeltetésében érintettek együttműködési kötelezettségét,

32. a földgázellátási válsághelyzet minősítését, kihirdetésének és megszüntetésének szabályait, valamint az intézkedésre jogosult szervezeteket, azok felelősségi és hatáskörét, válsághelyzet esetén a biztonsági földgázkészlet igénybevételenek szabályait, valamint a földgázellátáshoz kapcsolódó, a hatósági és nem hatósági árak körébe tartozó valamennyi termék és szolgáltatás legmagasabb árát,

33. a korlátozásra vonatkozó részletes rendelkezéseket, ezen belül a korlátozási kategóriákat, a besorolás szabályait, valamint a korlátozható felhasználókra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket,

34. a rendszerüzemeltető és a telephelyi szolgáltató által üzemeltetett rendszerek karbantartása, átalakítása, felújítása, fejlesztése esetén a szolgáltatás korlátozásának és szüneteltetésének alapvető szabályait,

35. a fogyasztásmérésre és elszámolásra - beleértve az átalánydíjas fogyasztást is -, valamint a fogyasztásmérő berendezés mérésügyi felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat,

36. az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedők földgáz forrásainak biztosításával kapcsolatos rendelkezéseket,

37. a műszaki-biztonsági hatóság kijelölését,

38. az infrastruktúra fejlesztéséhez szükséges földgázellátás biztonsági szintjét, a felhasználók garantált ellátási szintjét,

39. a földgázelosztó és az elosztóvezeték tulajdonosa közötti üzemeltetési szerződés tartalmi elemeit és részletes szabályait,

40. a földgázkereskedő és a rendszerüzemeltetők együttműködésére vonatkozó részletes szabályokat és az adatforgalmi és informatikai rendszer létrehozásának részletes szabályait,

41. a felhasználó földgáz-vásárlására vonatkozó részletes szabályokat, beleértve a földgáz kereskedelmi szerződésekre és azok felmondására vonatkozó szabályokat,

42. az infrastruktúra fejlesztések tervezésére vonatkozó alapvető szabályokat,

43. a szabad kapacitások Magyar Köztársaság területén történő átszállításának részletes szabályait,

44. a rendszerirányító kijelölésére vonatkozó részletes szabályokat,

45. a gázszerelők nyilvántartását vezető hatóságot.

133. § (1) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a kiegyensúlyozás földgázszállító általi biztosításához közvetlenül kapcsolódó igazolt költségeket és pótdíjakat, valamint azok nyilvántartását, kezelését,

2. a csatlakozási díjakat, a rendszerhasználati díjakat, a földgázelosztási díjból származó árbevétel földgázelosztók közötti megosztására vonatkozó kiegyenlítő mechanizmus részletes szabályait, a díjalkalmazás

feltételeit - különös tekintettel az ellátásbiztonságra és a földgáz műszaki vagy minőségi jellemzőire -, a díjszabályozás kereteit, a rendszerhasználati díjakra az engedélyesek által történő javaslatétel részletes szabályait az indokolt költségek meghatározásának módját, a szolgáltatások minősége javításának a rendszerhasználati díjakon keresztül történő ösztönzése szabályait, valamint a szolgáltatások minőségének romlása esetén a rendszerüzemeltetők által érvényesíthető alacsonyabb rendszerhasználati díjakat,

3. az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó árszabások képzését, annak időszakonkénti változását, az egyetemes szolgáltató által alkalmazandó árképletet és alkalmazási feltételeit, valamint az átalánydíjas fogyasztás elszámolásának részletes szabályait,

4. az együttműködő földgázrendszer kapacitásának rendszeres felülvizsgálatához és fejlesztéséhez a műszaki-gazdasági tervezési módszereket, az ehhez szükséges adatbázis tartalmi elemeit, és a szükséges adatszolgáltatást,

5. az engedélyesek rendszer üzemeltetéséhez szükséges egymás közötti és a Hivatal számára szükséges adatszolgáltatás módszertani szabályait, a szolgáltatási kötelezettség alá eső - személyes adatot nem tartalmazó - adatokat, az adatszolgáltatásra kötelezettek és az adatokhoz való hozzáférésre jogosultak körét, a Hivatal által a felhasználói érdekek képviselőjét ellátó társadalmi szervezetek, illetőleg más szervezetek részére nyújtott adatszolgáltatás körét és rendjét, a Hivatal honlapján közzétételre kerülő adatok körét, továbbá az üzleti titoknak [Ptk. 81. §-ának (2) bekezdése] minősülő tények, információk, megoldások és adatok (a továbbiakban: üzleti titok) védelmére vonatkozó részletes szabályokat,

6. a rendszerhasználati díj felülvizsgálatára irányuló eljárásban kötelezően benyújtandó adatok és dokumentumok körét,

7. az engedélyesek által a felhasználók igénye alapján külön díj ellenében végezhető, alapszolgáltatáson túli kiegészítő szolgáltatások körét és díját,

8. az egyetemes szolgáltatás felmondása, valamint a Get. szerinti közüzemi szerződés megszűnése esetén a felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályait és az áralakítás elveit,

9. a 74. § (2) bekezdése és a 105. § (12) bekezdése szerinti felmentésre, valamint a tárgyalásos tárolói hozzáférésre vonatkozó részletes szabályokat,

10. az adópolitikáért felelős miniszterrel, és a közigazgatási informatikáért felelős miniszterrel egyetértésben a Magyar Energia Hivatal részére, a kérelemre indult eljárásokért fizetendő igazgatási-szolgáltatási díjak mértékét, valamint a díjak fizetésére vonatkozó részletes szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzést és gyakorlatot,

2. a gázszelők és gázkészülék javítók nyilvántartásba vételének feltételeit és eljárásrendjét,

3. a csatlakozóvezeték és a felhasználói berendezés, valamint a telephelyi vezeték létesítésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének műszaki-biztonsági feltételeit és az ehhez kapcsolódó műszaki biztonsági hatósági feladatokat, a műszaki biztonsági felülvizsgálatot - beleértve annak gyakoriságát is,

4. a gázfogyasztó készülékek forgalomba hozatalára, üzembe helyezésére, üzemeltetésére, valamint megfelelőségük tanúsítására vonatkozó részletes szabályokat,

5. a cseppfolyós propán-bután gázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályait és hatósági felügyeletét.

XVIII. Fejezet

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

134. § Az egyetemes szolgáltatók 2009. július 1. és 2012. június 30. közötti gázéveire az e törvény 39. §-a szerinti kereskedelmi szerződésben lekötött földgázforrás legalacsonyabb mértéke gázévenként az engedélyes szolgáltatási területén lévő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók 2005. évi gázfogyasztásának 80%-a, a földgáztárolóban elhelyezett földgázkészlet legalacsonyabb mértéke gázévenként az engedélyes szolgáltatási területén lévő egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók 2005. január havi gázfogyasztása.

135. § (1) A Hivatal az 55. § szerinti elemzést első alkalommal 2009. november 15-ig hajtja végre. Az 58. §-59. §-ok szerinti kötelezettségeket a Hivatal első alkalommal 2009. november 30-ig határozza meg.

(2) A Hivatal az e törvény 55. §-61. §-ai szerint elvégzett piacelemzési és piacsabályozási eljárásokban hozott határozatokat követő második évben, de legkésőbb 2011. december 31-ig elemzést készít a földgázpiac helyzetéről, különös tekintettel a lefolytatott piacsabályozási eljárásokra, az eljárások eredményére és a

kiszabott kötelezettségekre, valamint azoknak a piaci versenyre gyakorolt hatására. A Hivatal a lefolytatott vizsgálat eredményeit jelentésében összefoglalva megküldi a Kormány számára, amely alapján a Kormány megvizsgálja a földgázpiacon a hatékony verseny megteremtéséhez szükséges további jogalkotási feladatokat.

136. § A rendszerüzemeltetők a 82. § (1) bekezdése szerinti első fejlesztési javaslatot legkésőbb 2009. december 31-ig kötelesek elkészíteni és a rendszerirányítóval együttműködve a Hivatalhoz benyújtani.

137. § A földgázszállítási díjra vonatkozó szabályokat nem kell alkalmazni a szállítóvezetéken végzett olyan nem hazai célú földgázszállítás esetén, amelynél a szállított földgáz a Magyar Köztársaság területén áthalad, és a szállítás kezdő- és végpontja az Európai Gazdasági Térség határain kívül helyezkedik el, és az erre vonatkozó szállítási szerződés 2004. május 1-je előtt jött létre.

138. § (1) Ha a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) szerinti közüzemi nagykereskedői engedélyes - amennyiben egy jogi személyen belül - e törvény hatálybalépését megelőzően kereskedelmi engedéllyel is rendelkezett, 2008. november 30-ig köteles a kereskedelmi engedélye módosítása iránti kérelmet a Hivatalhoz benyújtani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti társaságot - az e törvény szerint módosított kereskedelmi engedélye megszerzésének feltételével, annak napján - a módosított földgáz kereskedelmi engedély alapján folytatott földgázipari tevékenységet illető összes jogviszonya tekintetében a közüzemi nagykereskedelmi engedélyes törvényes jogutódjának kell tekinteni.

139. § (1) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználók közüzemi szerződéseiben a közüzemi szolgáltató helyébe a 140. § (1) bekezdésnek megfelelően beadott kérelmek alapján - az e törvény 32. §-a szerinti egyetemes szolgáltatói engedély megszerzésének feltételével - a Get. szerinti közüzemi szolgáltatói engedélyes működési engedélyében meghatározott szolgáltatási területével azonos területen történő egyetemes szolgáltatás nyújtására köteles egyetemes szolgáltató lép. Az egyetemes szolgáltatási szerződéseket 2010. július 1-jéig kell megkötöni.

(2) A Get. szerinti közüzemi szolgáltatásra jogosult, de az e törvény szerinti egyetemes szolgáltatásra nem jogosult és földgázkereskedővel még szerződést nem kötött felhasználók földgázellátását - a felhasználó igénye esetén - a Get. szerinti közüzemi szolgáltatói engedélyes által megjelölt - a szolgáltatóval egy társaságcsoporthoz tartozó - földgázkereskedő köteles biztosítani. Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó és a földgázkereskedő között a szolgáltatás igénybevételével szerződés jön létre, a lényeges feltételekre vonatkozó megállapodás és az üzletszabályzatban meghatározott feltételek szerint. Az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználó és a földgázkereskedő a szerződés létrejöttének napját követő gázév kezdő napjáig köteles a szerződést írásba foglalni.

(3) Ha e törvény hatálybalépését követően az új szerződések megkötéséig érvényben lévő - (4) bekezdés szerinti - közüzemi szerződések egyes rendelkezései e törvény rendelkezéseivel ellentétesek, úgy a közüzemi szerződés ezzel érintett rendelkezései helyett e törvény és kapcsolódó jogszabályai, a földgázellátási szabályzatok és az érintett engedélyesek üzletszabályzatainak rendelkezései megfelelően alkalmazandók. A közüzemi szerződést az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználó a bejelentést követő második hónap első napjára mondhatja fel. A felmondási jog gyakorlásának feltétele a közüzemi szolgáltatóval vagy jogutódjával szemben fennálló lejárt tartozás rendezése.

(4) A közüzemi szerződés megszűnése esetén a felhasználót megillető mobil tárolói készlet átadásának szabályait és az áralakítás elveit - a 105. § (11) bekezdése szerint - a miniszter rendeletben állapítja meg.

(5) E § alkalmazásában közüzemi szerződés a Get. szerinti közüzemi szolgáltatásra jogosult, valamint a közüzemi szolgáltatói engedélyes közötti közüzemi szolgáltatásnak minősülő földgázellátásra vonatkozó szerződés.

140. § (1) A Get. szerinti rendszerirányítói és közüzemi szolgáltatói engedély alapján működő engedélyesek 2008. november 30-ig kötelesek az e törvény szerinti rendszerirányítói és egyetemes szolgáltatói engedély iránti kérelmüket a Hivatalhoz benyújtani.

(2) A közüzemi szolgáltatói engedéllyel rendelkező engedélyesek 2008. november 30-ig kötelesek olyan egyetemes szolgáltatásra vonatkozó engedélykérelmet benyújtani a Hivatalhoz, amely legalább a hatályos engedélyükben meghatározott szolgáltatási területre kiterjed.

(3) A Hivatal az (1) és (2) bekezdés szerinti engedélykérelmek alapján, 2009. január 31-ig határozatban dönt a működési engedélyekről.

(4) A külön törvényben meghatározott távhőtermelési engedéllyel rendelkező felhasználó 2010. június 30-ig jogosult az egyetemes szolgáltatás igénybevételére.

(5) A 20 m³/óra fogyasztást meghaladó, de a 100 m³/óra fogyasztást el nem érő felhasználók 2010. június 30-ig jogosultak az egyetemes szolgáltatás igénybevételére.

(6) A Get. szerinti, az (1) és (2) bekezdésben meghatározottakon kívüli engedélyesek esetében a Hivatal intézkedik az e törvény szerinti engedélyek kiadásáról, illetve megfelelő módosításáról.

141. § (1) Az egyetemes szolgáltatók 134. § szerinti földgáz forrásainak biztosítása céljából a Get. szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő köteles 2009. március 31-ig, a 2009. július 1. és 2012. június 30. közötti időszakra, 2010. március 31-ig a 2010. július 1. és 2013. június 30. közötti időszakra, 2011. március 31-ig a 2011. július 1. és 2014. június 30. közötti időszakra és 2012. március 31-ig a 2012. július 1. és 2015. június 30. közötti időszakra az egyetemes szolgáltatóknak földgázforrásait vételre felajánlani.

(2) Az egyetemes szolgáltatásra jogosult felhasználókat ellátó földgázkereskedők földgáz forrásainak biztosítása céljából a Get. szerinti közüzemi nagykereskedő forrásaival rendelkező kereskedő köteles 2014-ig évente március 31-ig, az adott év július 1. és a következő év június 30. közötti időszakra a külön jogszabályban meghatározott módon a szerződéssel nem lekötött földgázforrásait vételre felajánlani.

(3) A Hivatal határozatban állapítja meg a vételre felajánlott földgázforrás költségalapú árát. A Hivatal határozatában úgy állapítja meg az árat, hogy figyelembe veszi az engedélyesi tevékenység végzésével felmerült költségeket, befektetéseket és biztosítja ezek méltányos - az üzleti kockázatot figyelembe vevő - megtérülését.

(4) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 33. § (1) bekezdése és 34. § (2) bekezdése alapján a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltatók között létrejött megállapodások - amennyiben 2008. december 31-ig a szerződő felek nem állapodnak meg eltérően - megszűnnek.

142. § A földgázszállító és a rendszerhasználók 2010. június 30-ig - a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működéséig - az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat szerinti egyensúlyozási eszközöket kötelesek használni.

143. § (1) A rendszerirányító erre a célra kijelölt szervezeti egysége 2010. július 1-jétől a 46. §-49. §-ok szerinti szervezett földgázpiac létrejöttéig napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacot hoz létre és működtet. A napi földgáz és kapacitáskereskedelmi piac az együttműködő földgázrendszer napi egyensúlyozását segítő speciális kereskedelmi eszköz.

(2) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacon az ügyletek pénzügyi elszámolását külön törvényben meghatározott, a rendszerirányító által kiírt pályázaton nyertes elszámolóház végzi.

(3) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac az együttműködő földgázrendszer napi egyensúlyának megteremtéséhez szükséges földgáz és kapacitás beszerzése érdekében létrehozott, az adásvételek lebonyolítását folyamatosan, elektronikus felületen biztosító kereskedési rendszer, amelyhez a földgázkereskedők, a saját jogon eljáró felhasználók, a földgáztermelők, és a rendszerüzemeltetők jogosultak hozzáférni.

(4) A rendszerirányítónak olyan adatforgalmi és informatikai rendszerrel kell rendelkeznie, amely - a szervezett földgázpiac létrehozásáig - biztosítja a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac internet alapú működtetését. Az adatforgalmi és informatikai rendszert az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban meghatározottak szerint úgy kell kialakítani, hogy adatcserére alkalmas legyen a rendszerüzemeltetők informatikai rendszereivel. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacot működtető rendszerirányító köteles az üzleti titoknak minősülő információk bizalmas kezelését biztosítani. A működés feltételeit, valamint az adás-vételi ügyletben résztvevők jogait és kötelezettségeit külön jogszabály, illetve az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat tartalmazza. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piaci tevékenységnek a piaci szereplők számára átláthatónak és diszkriminációmentesnek kell lennie, és elő kell segítenie a hatékony piaci kereskedelmet.

(5) A földgázszállító a szervezett földgázpiac létrehozásáig a napi egyensúlyozási feladatait - a 9. § szerinti - a rendszerhasználók által a nominálás során rendelkezésére bocsátott források és a saját rendelkezésében lévő, külön jogszabályban meghatározott egyensúlyozó eszközök mellett, a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacról a rendszerhasználók részére allokáltan átvett gázmennyiségek felhasználásával végzi.

(6) A földgázszállító és a rendszerhasználók a hidraulikai és a kereskedelmi egyensúly biztosításához a szervezett földgázpiac létrehozásáig - a 91. § (3) bekezdés szerinti saját rendelkezésű egyensúlyozó eszközök mellett - a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piacról beszerzett földgázmennyiségeket vehetnek igénybe.

(7) A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piachoz történő hozzáférésre és az ügyletek lebonyolítására az erre jogosult piaci szereplő a rendszerirányítóval, az ügyletek pénzügyi elszámolására az elszámolóházzal szerződést köt. A piaci szereplők közötti adás-vétel az elszámolóház közbeiktatásával, az eladó és a vevő közötti anonimitás elve alapján szabványosított ügyletek formájában történik. A napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működtetésének díját a rendszerirányítási díj tartalmazza.

(8) A rendszerirányító köteles a napi földgáz és kapacitás kereskedelmi piac működési modelljét, és a piac működési szabályzatát 2008. október 30-ig kidolgozni és a Hivatalhoz jóváhagyásra beterjeszteni.

(9) A rendszerirányító a (2) bekezdés szerinti pályázatot 2009. január 31-ig köteles kiírni.

(10) Földgázellátási üzemzavar és válsághelyzet esetén a rendszerirányító javaslatot tesz a Hivatalnak a kereskedés felfüggesztésére.

144. § (1) A földgáztermelési és földgázszállítási tevékenységet is ellátó vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás 2011. január 1-jéig köteles a vállalkozáscsoportjába tartozó földgáztermelési tevékenységet és a földgázszállítási tevékenységet végző csoporttag vállalkozásokat jogilag és szervezetiileg oly módon szétválasztani, hogy a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozáscsoporton belül a földgáztermelőnek ne legyen részesedése a földgázszállítási tevékenységet ellátó gazdasági társaságban. E rendelkezésben foglaltak végrehajtása során a földgáztermelési és földgázszállítási tevékenységet is ellátó vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás által a szétválasztással érintett tevékenységek valamelyikének folytatása céljából alapított, vagy az Sztv. szerinti kapcsolt vállalkozásai körébe tartozó vállalkozások közül valamely szétválasztással érintett tevékenység folytatására kijelölt egy vagy több vállalkozás részére rendelkezésre bocsátott vagyonnal összefüggésben illetékfizetési kötelezettség nem keletkezik, kivéve a cégbírósági eljárási illetéket. A szétválasztással érintett valamely tevékenységet folytató társaság (a továbbiakban: jogutód társaság) az átvett tevékenységekkel kapcsolatos jogviszonyai tekintetében e törvény erejénél fogva az átvett tevékenységet a szétválasztást megelőzően folytató társaság (a továbbiakban: jogelőd társaság) általános jogutódjának minősül, ideértve a szétválasztással érintett tevékenységekkel összefüggő jogokat, kötelezettségeket, eszközöket, követeléseket, valamint céltartalékokat is.

(2) A jogelőd társaság legalább 45 nappal a szétválasztás tervezett hatálybalépését megelőzően köteles a Cégbiztonságról szóló 2007. évi CXCV. törvény 186. § (2) bekezdésében foglalt közzétételét kezdeményezni.

A közleménynek tartalmaznia kell:

- a) a szétválasztás tényét, módját és tervezett hatálybalépésének időpontját,
- b) a szétválasztással érintett jogelőd társaság cégnevét és székhelyét,
- c) a szétválasztással érintett jogutód társaság cégnevét, székhelyét, főtevékenységét, jegyzett tőkéjének összegét, valamint vezető tisztségviselőinek nevét, lakcímét,
- d) a hitelezőknek szóló, (3) bekezdés szerinti bejelentésre vonatkozó felhívást.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szétválasztás a jogelőd társasággal szemben fennálló követeléseket nem teszi lejárttá. Azok a hitelezők, akiknek a jogelőd társasággal szemben fennálló, le nem járt követelése a szétválasztásról szóló, (2) bekezdésben meghatározott közlemény közzétételét megelőzően keletkeztek, követeléseik erejéig a jogelőd társaságtól a közlemény közzétételét követő harmincnapos jogvesztő határidőn belül - az (1) bekezdés szerinti jogutódlással összefüggésben - biztosítékot követelhetnek. Nem jogosult biztosítékra a hitelező, ha a jogutódláshoz kapcsolódó kockázattal arányos biztosítékkal - jogszabály rendelkezése vagy szerződés alapján - már rendelkezik, vagy ha a jogelőd vállalkozás pénzügyi, vagyoni helyzetére figyelemmel a biztosítékkadás indokolatlan, így különösen ha a jogelőd vállalkozásnak a közlemény közzétételét megelőző 6 hónapon belül nem régebben készült közbenső mérlege alapján a jogelőd vállalkozás működő tőkéje (a pénzeszközöket is magában foglaló forgóeszközök és aktív időbeli elhatárolások összege csökkentve a rövid lejáratú kötelezettségek és a passzív időbeli elhatárolások összegével) pozitív.

(4) Az (1) bekezdés szerint létrehozott, illetőleg kijelölt társaságok számára biztosított vagyontárgyak és vagyoni értékű jogok átadása tekintetében a létrehozott, illetőleg kijelölt társaságok általános forgalmi adó visszaigénylésénél az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 186. § (2) bekezdésében foglalt feltételeket teljesítettnek kell tekinteni.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott vertikálisan integrált földgázipari vállalkozást illető, a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény 29. § (6) bekezdésében, valamint az államot megillető szavazatszótsági részvény jogintézményének megszüntetéséről és egyes törvényeknek a megszüntetéssel összefüggő módosításáról szóló 2007. évi XXVI. törvény 9. § (3) bekezdésben biztosított jogok e §-ban meghatározott szétválasztás végrehajtását követően az érintett tevékenység tekintetében a jogutód társaságot megfelelően megilletik, ha a koncessziós tevékenység folytatásához szükséges tárgyi eszközök is átadásra kerültek.

(6) Ha az (1) bekezdésben meghatározott vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás az e §-ban meghatározott szétválasztás végrehajtásával egyidejűleg a földgáztermelésen és a földgázszállításon kívüli tevékenységei bármelyikét az (1) bekezdésben írt módon leválasztja, az ezzel kapcsolatban megvalósított vagyonátadásra, a bekövetkezett jogutódlásra - a Hivatal által e törvény alapján kiadott engedélyek jogutódlása kivételével -, a szétválasztással kapcsolatos közzétételi kötelezettségekre, valamint a hitelezők jogaira az (1)-(5) bekezdésekben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

145. § (1) A Hivatal elnöke 2010. január 1-jéig engedélyezi a földgáztervezési szabványok kapacitásának az Fbkt.-ben meghatározott földgázbiztonsági készletezésre történő igénybevételét.

(2) E törvény hatálybalépését követően a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség köteles a tagokról vezetett nyilvántartáson az e törvénnyel összefüggő változásokat haladéktalanul átvezetni és a szükséges elszámolásokat elvégezni.

146. § (1) A földgázelosztás díjából származó árbevétel a Get. szerinti elosztói engedélyesek között az e § hatálybalépésekor meglévő elosztóvezetéseken végzett földgázelosztás indokolt költségei arányában kell megosztani. Ennek érdekében a Get. szerinti elosztói engedélyesek között - külön jogszabályban meghatározott módon, a miniszter által a földgáz rendszerhasználati díjakkal együtt rendeletben kihirdetett számítási módszer szerint meghatározott - kiegyenlítő fizetéseket kell végrehajtani.

(2) A Get. szerinti elosztói engedélyeseknek teljesítendő kiegyenlítő fizetések összegét a Hivatal határozza meg a földgáz rendszerhasználati díjakkal együtt kihirdetett számítási módszer szerint. A Hivatal által meghatározott összegű kiegyenlítő fizetéseket a Hivatal által megbízott pénzügyi szervezet teljesíti a Get. szerinti elosztói engedélyeseknek az elosztói befizetések beszedésére és a kiegyenlítő fizetések teljesítésére elkülönítetten vezetett számláról.

(3) A kiegyenlítő mechanizmust működtető pénzügyi szervezetet a Hivatal választja ki közbeszerzési eljárás keretében. A Hivatal 2008. szeptember 1-ig kiírja a közbeszerzési eljárást a kiegyenlítő mechanizmus működtetésére.

(4) A kiegyenlítő fizetéseket első alkalommal a 2009. január 1-től 2009. június 30-ig tartó időszakra vonatkozóan kell végrehajtani.

XIX. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető rendelkezések

147. § (1) E törvény - a (2)-(8) bekezdésben foglalt eltéréssel - a kihirdetést követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 152. §-ának (3), (9)-(11), (17) és (20) bekezdése 2008. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 127. §-ának *a*) pontja, 132-133. §-a, 138. §-a, 140-141. §-a, valamint 143. §-ának (2) és (8)-(9) bekezdése 2008. szeptember 15-én lép hatályba.

(4) E törvény 152. §-ának (4) és (24) bekezdése 2009. január 1-jén lép hatályba.

(5) A Kbt. e törvény 156. § (1)-(2) bekezdéssel megállapított 243. §-ának *f*) pontja és 296. §-ának *m*) pontja 2009. április 1-jén lép hatályba és 2010. szeptember 30-án hatályát veszti.

(6) E törvény 1-15. §-a, 16. § (1) bekezdésének *a*)-*e*) pontjai, valamint (2)-(4) bekezdése, 17-126. §-a, 127. §-ának *b*)-*zs*) pontjai, 128-131. §-a, 134-137. §-a, 139. §-a, 142. §-a, 143. § (1), (3)-(7) és (10) bekezdése, 144-145. §-a, 148-150. §-a, 152. §-ának (7) bekezdése, 153. §-a, 155. §-a, valamint 158-159. §-a 2009. július 1-jén lép hatályba.

(7) E törvény 16. § (1) bekezdésének *f*) pontja 2010. július 1-jén lép hatályba.

(8) E törvény 151. §-ának, valamint a 152. § (12) és (22)-(23) bekezdésének rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

Módosuló jogszabályok

148. § (1) Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ártv.) 1. §-ának (2) bekezdése a következő *f*) ponttal egészül ki:

[A törvény hatálya nem terjed ki:]

„*f*) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény hatálya alá tartozó termékek vagy szolgáltatások árára.”

(2) Az Ártv. 17. §-ának (4) bekezdése hatályát veszti.

(3) Az Ártv. Melléklete I. Legmagasabb ár pontjának *A*) Termékek fejezetében a hatósági árú termékek, illetve a hatósági ár megállapítására jogosultak felsorolásából a következő szövegrész hatályát veszti:

„1110200000 a közüzemi nagykereskedő és a közüzemi szolgáltató közötti kereskedelemben értékesített földgáz ára energiapolitikáért felelős miniszter

1110200000 a közüzemi fogyasztó részére értékesített földgáz ára energiapolitikáért felelős miniszter”

(4) Az Ártv. Melléklete I. Legmagasabb ár pontjának *B*) Szolgáltatások fejezetében a hatósági áras szolgáltatások, illetve a hatósági ár megállapítására jogosultak felsorolásából a következő szövegrész hatályát veszti:

„60.30.12. a földgázszállítás díja (a földgáztranszit kivételével) energiapolitikáért felelős miniszter

40.20.9. a földgázelosztás díja energiapolitikáért felelős miniszter

11.10.99 a közüzemi ellátás érdekében történő földgáztárolás díja energiapolitikáért felelős miniszter”

149. § (1) Az Fbkt. 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E törvény hatálya kiterjed:

a) a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségre (a továbbiakban: Szövetség),

b) a Magyar Energia Hivatalra (a továbbiakban: Hivatal),

c) a földgáz rendszerirányítói, a földgáztárolói, a földgáz egyetemes szolgáltatói, a földgázkereskedői engedélyesekre, valamint a földgáztermelőkre,

d) a földgáz felhasználókra a földgáz határon keresztül történő beszállítása, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlása körében, valamint

e) a földgáz biztonsági készletezésben és az azzal összefüggő tevékenységekben közreműködő szervezetek eljárására.”

(2) Az Fbkt. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § E törvény alkalmazásában

a) *biztonsági földgáztároló*: az a földalatti gáztároló, vagy gázkészlet szempontjából annak elkülönített része, amely kizárólag az e törvény szerinti biztonsági földgázkészlet tárolására szolgál;

b) *lakossági fogyasztó*: az a felhasználó, aki a vásárolt földgázt kizárólag saját háztartása - egy felhasználási helyet képező, lakás céljára használt lakóépület, lakás, üdülő vagy hétvégi ház, továbbá lakossági célra használt garázs - fogyasztása céljára használja és azzal nem folytat jövedelemszerző gazdasági tevékenységet;

c) *felhasználó*: aki földgázt saját felhasználás céljára vásárol;

d) *földgáz biztonsági készletezés*: földalatti gáztárolóban végzett nem kereskedelmi célú földgáztárolás;

e) *Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (a továbbiakban: ÜKSZ)*: az együttműködő földgázrendszer technikai működésére, valamint a kereskedelmi folyamatra vonatkozó főbb szabályokat tartalmazó, a Hivatal által jóváhagyott szabályzat;

f) *lekötött kapacitás*: a földgázszállító, a földgáztároló és a földgázelosztó rendszerek értékesíthető kapacitásának az a része, amelyet adott időszakra, az arra jogosultak a vásárolt kapacitásukból kapacitáslekötési szerződéssel lekötnek;

g) *szabad kapacitás*: a földgázszállítói, a földgáztárolói és a földgázelosztói engedélyes által üzemeltetett rendszerek rendelkezésre álló műszaki kapacitásának a rendszerhasználók által, kapacitáslekötési szerződéssel le nem kötött, a rendszerhasználók részére rendelkezésre álló része; .

h) *rendszerirányító*: az az engedélyes, aki az együttműködő földgázrendszer irányítási és koordinációs feladatainak ellátására a Hivataltól engedélyt kapott;

i) *földgáztermelő*: az a gazdálkodó szervezet [Polgári Törvénykönyv 685. § *c*) pont], aki (amely) a Magyar Köztársaság területén földgáz bányászati tevékenységet végez;

j) *földgáz egyetemes szolgáltató*: az az engedélyes, aki az egyetemes szolgáltatási csomag kifelhasználóknak történő értékesítésére a Hivataltól engedélyt kapott;

k) *földgázkereskedő*: az az engedélyes, aki a földgáz üzletszerű, ellenérték fejében, nem saját felhasználási célra történő vásárlására és értékesítésére a Hivataltól engedélyt kapott;

l) *földgáztároló engedélyes*: az az engedélyes, aki a földgáztárolására a Hivataltól engedélyt kapott.”

(3) Az Fbkt. 3. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az e törvény által előírt földgáz biztonsági készlet elsősorban a lakossági fogyasztók biztonságos földgázellátását szolgálja, valamint azon felhasználók ellátását, akik (amelyek) gázfogyasztásukat más energiaforrásból nem tudják pótolni.”

(4) Az Fbkt. 5. §-ának (1) bekezdésében a „rendeletével” szövegrész helyébe a „határozatával” szövegrész lép.

(5) Az Fbkt. 5. §-ának (2) bekezdésében a „rendeletében” szövegrész helyébe a „határozatában” szövegrész kerül.

(6) Az Fbkt. 5. §-ának (3) bekezdésének utolsó mondata hatályát veszti.

(7) Az Fbkt. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) E törvény alapján kötelezően a Szövetség tagjává válik:

a) a Hivatal által kiadott működési engedéllyel rendelkező

aa) földgáz egyetemes szolgáltató,

*ab) felhasználóknak földgázt értékesítő földgázkereskedő;
b) felhasználóknak földgázt értékesítő földgáztermelő;
c) az a felhasználó, aki földgázt határon keresztül történő beszállítással, illetve földgázt szervezett piacon vásárol.*

(2) A szövetségi tagság

*a) az engedéllyel rendelkezők és a földgáztermelők az e törvény hatálybalépésének időpontjában,
b) a később engedélyt szerzők az engedélyessé válásuk időpontjában,
c) a felhasználóknak földgázt értékesítő földgáztermelők értékesítő tevékenységük megkezdésekor,
d) a felhasználók a földgáz határon keresztül történő első beszállításának, illetve a földgáz szervezett piacon történő első vásárlásának időpontjában*
jön létre.

(3) A szövetségi tagság megszűnik, ha

*a) a tag engedélyt a Hivatal visszavonja,
b) a földgáztermelő felhasználók részére történő értékesítő tevékenységét megszünteti.*
(4) A tagsági jogviszony megszűnik, ha a földgáztermelő felhasználók részére történő értékesítő tevékenységét, illetve más tag a földgázipari tevékenységét, illetve a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítói, illetve a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenységét legalább egy évig nem gyakorolja.”

(8) Az Fbkt. 8. §-ának (1)-(5) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„8. § (1) A tag a földgázipari, illetve földgáztermelői tevékenységével összefüggésben, illetve a felhasználó a földgáz határon keresztül történő beszállítási vagy a földgáz szervezett piacon történő vásárlási tevékenysége után a Szövetség részére tagi hozzájárulást fizet.

(2) Tagi hozzájárulást kell fizetni, ha

*a) a földgáz egyetemes szolgáltató a felhasználóknak földgázt értékesít,
b) a földgázkereskedő a felhasználóknak földgázt értékesít,
c) a földgáztermelő a felhasználóknak földgázt értékesít,
d) a felhasználó földgázt hoz be harmadik országból,
e) a felhasználó földgázt hoz be az Európai Unió tagállamából,
f) a felhasználó a szervezett piacon földgázt vásárol.*

(3) A tagi hozzájárulás megfizetése a (2) bekezdés a) pontja esetében a földgáz egyetemes szolgáltatót, b) pontja esetében a földgázkereskedőt, c) pontja esetében a földgáztermelőt, d)-f) pontjai esetében a felhasználót terheli.

(4) A tagi hozzájárulás alapja a (2) bekezdés a)-c) pontja esetén az értékesített földgáz hőmennyisége, a (2) bekezdés d)-f) pontjai esetén a vásárolt vagy importált földgáz hőmennyisége gigajoule-ban mérve.

(5) A tagi hozzájárulás fizetési kötelezettség

*a) a (2) bekezdés a)-c) és az e)-f) pontjai esetében az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték, illetve a részkifizetések alapjául szolgáló mennyiségre,
b) a (2) bekezdés d) pontja esetében a belföldi forgalom számára történő vámkezeléskor, a belföldi forgalom számára vámkezelt mennyiségre*
vonatkozik.”

150. § A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 55/D. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[Energiafelhasználási támogatás]

„55/D. § (1) Az energiafelhasználási támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) a gázfogyasztáshoz, a földgázalapú hőfelhasználáshoz és a távhőfelhasználáshoz külön jogszabályban meghatározottak szerint nyújtott támogatás. A támogatásra az I. Fejezet III. címét nem kell alkalmazni.”

151. § A Bt. a következő 50/C. §-sal egészül ki:

„Bt. 50/C. § (1) A 2004. január 1-ét megelőzően idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett földgázelosztó-vezetékek tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére a szolgalmi (vezeték) jog alapítása az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyzett módon nem történt meg, az engedélyes 2009. december 31-ig kérheti a szolgalmi jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetését. A bejegyzésre a bányafelügyelet gázelosztó-vezetésekre kiadott jogerős használatbavételi engedélyhatározata alapján kerülhet sor.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott használatbavételi engedélyhatározat nem lelhető fel, a bányafelügyelet az érintett földgázelosztó-vezetékek tekintetében fennmaradási engedélyt ad ki, amely a szolgalmi (vezeték) jog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése tekintetében a bejegyzésre alkalmas

okirat. A fennmaradási engedély kiadása során a külön jogszabályban meghatározott bírság nem alkalmazható.

(3) A 2004. január 1-je előtt idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett olyan gázelosztó-vezetékek tekintetében, amelyek korábban egybefüggő telephelyen belül csatlakozó-, illetve fogyasztói vezetékként működtek és azok elhelyezésére a szolgalmi (vezeték) jog alapítása az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyzett módon nem történt meg, vagy a szolgalmi jogra vonatkozó engedély nem lelhető fel, az engedélyes 2009. december 31-ig kérheti a szolgalmi jognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyeztetését. A bejegyzésre a bányafelügyelet gázelosztó-vezetékre kiadott jogerős fennmaradási engedélyhatározata alapján kerülhet sor. A fennmaradási engedély kiadása során a külön jogszabályban meghatározott bírság nem alkalmazható.

(4) A bányafelügyelet műszaki-biztonsági okokból jogosult a (3) bekezdésben meghatározott gázelosztó-vezetékek tekintetében átalakítási kötelezettséget előírni.

(5) A szolgalmi (vezeték) jog utólagos bejegyzése az ingatlannal kapcsolatban többlet jogokat és kötelezettségeket nem keletkeztethet, így nem teremt jogalapot kártalanítási igény érvényesítésére sem.”

152. § (1) A VET. 3. §-ának 56. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„56. Szervezett villamosenergia-piac: a szervezett villamosenergia-piaci engedélyes által működtetett, a regionális villamosenergia-forgalmat elősegítő kereskedési rendszer, amelyben az energiakereskedelem és az ahhoz kapcsolódó ügyletek megkötése és lebonyolítása szabványosított formában történik;”

(2) A VET. 11. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az (5) bekezdés szempontjából figyelembe veendő támogatások különösen a beruházási támogatások, az adókedvezmények, valamint a megújuló energiaforrások mennyiségének, illetve arányának növelésén keresztül megtakarított azon kibocsátási egységekből eredő haszon, amely kibocsátási egységekhez az érintett az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelméről szóló törvény rendelkezései alapján térítés nélkül jutott. Nem kell figyelembe venni a 147. § (1) bekezdése szerinti szénipari szerkezetátalakítási, valamint átállási költség támogatást.”

(3) A VET. 20. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az átviteli rendszerirányító köteles a következő naptári évre vagy azt meghaladó időtávra vonatkozóan a rendszerszintű szolgáltatások biztosításához és az átviteli hálózati veszteség pótlásához szükséges villamos energiát és erőművi kapacitást bármely hazai vagy külföldi termelő vagy kereskedő által hozzáférhető módon, nyilvánosan minden év szeptember 20-ig vagy a szervezett villamosenergia-piacon beszerezni.”

(4) A VET. 50. § (3)-(4) bekezdései helyébe a következő (3)-(5) bekezdések lépnek:

„(3) A lakossági fogyasztók, valamint a kisfeszültségen vételező, összes felhasználási helyük tekintetében együttesen 3*63 A-nál nem nagyobb csatlakozási teljesítményű felhasználók jogosultak egyetemes szolgáltatás keretében villamos energiát vásárolni.

(4) A külön jogszabály szerinti költségvetési szerv és közfeladatot ellátó intézménye, a helyi önkormányzat és közfeladatot ellátó költségvetési intézménye, a közfeladatot ellátó egyházi jogi személy, valamint a közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézmény - az egyetemes szolgáltatóhoz tett igénybejelentése esetén - közszolgáltatási kötelezettség keretében az egyetemes szolgáltatóra vonatkozó 48. §, valamint e § (2) bekezdése szerinti szerződéskötési kötelezettség kedvezményezettjeként, az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó árképzési szabályoknak megfelelő áron jogosult az egyetemes szolgáltatóval villamosenergia-vásárlási szerződést kötni, jogosult továbbá a végső menedékes jogintézménye keretében biztosított ellátásra.

(5) Az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó szerződés tartalmát és megszűnésének eseteit a Kormányrendeletben határozza meg.”

(5) A VET. 53. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„53. § (1) A szervezett villamosenergia-piacon a termelő, a villamosenergia-kereskedő, az egyetemes szolgáltató, a felhasználó, valamint a rendszerszintű szolgáltatások biztosításához és hálózati veszteség pótlásához szükséges beszerzések tekintetében az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyes köthet ügyleteket, amennyiben megfelel a szervezett villamosenergia-piaci szabályzatban előírt feltételeknek, továbbá a szervezett villamosenergia-piaci engedéllyel a kereskedelemre, az ügyletek elszámolására pedig az elszámolást végző szervezettel szerződést kötött.

(2) A szervezett villamosenergia-piacon kereskedők száma nem korlátozható. A szervezett villamosenergia-piaci működési engedélyes a jogszabályban, a kereskedelmi szabályzatban és a szervezett villamosenergia-piaci szabályzatban előírt feltételek teljesülése esetén a kereskedelemre jogosulttal a szerződéskötést indokolatlanul nem tagadhatja meg.

(3) A szervezett villamosenergia-piacon forgalmazott termék, ügylettípus vagy kereskedési módszer bevezetésére, megváltoztatására, kivezetésére a szervezett villamosenergia-piaci szabályzat rendelkezései irányadók.

(4) A szervezett villamosenergia-piacon végezhető származékos ügyletekre, továbbá más energiahordóznak, az energiaellátáshoz kapcsolódó egyéb terméktípusnak vagy vagyoni értékű jognak a szervezett villamosenergia-piacra történő bevezetésére, valamint az azokkal való kereskedelemre vonatkozó rendelkezéseket - az e törvényben meghatározottakkal összhangban - külön jogszabály tartalmazza.

(5) Külön jogszabály meghatározott mértékű és feltételek szerinti értékesítési kötelezettséget írhat elő a szervezett villamosenergia-piacon.”

(6) A VET. 55. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„55. § (1) A szervezett villamosenergia-piac engedélyese a kereskedelmi szabályzat hatálya alá tartozik, köteles annak rendelkezéseit betartani, és az ügyletek teljesítése és elszámolása során köteles az átviteli rendszerirányítóval együttműködni. Az együttműködés részletes feltételeit külön jogszabály és a kereskedelmi szabályzat határozzák meg.

(2) A szervezett villamosenergia-piaci engedélyes a kereskedelmi szabályzat rendelkezéseivel összhangban köteles elkészíteni a szervezett villamosenergia-piacon folyó kereskedés szabályait tartalmazó szervezett villamosenergia-piaci szabályzatot. A szervezett villamosenergia-piaci szabályzatot és annak módosításait a Hivatal hagyja jóvá, elkészítésének, közzétételének szabályait külön jogszabály tartalmazza.

(3) A szervezett villamosenergia-piaci szabályzat rendelkezései a szervezett villamosenergia-piacon történő részvétel tekintetében és a kereskedés során kötelezően alkalmazandók. A szervezett villamosenergia-piaci szabályzatot úgy kell kialakítani, hogy biztosítsa a biztonságos és átlátható kereskedést, valamint segítse elő a regionális villamosenergia-piacok kialakítását és összekapcsolását. Amennyiben a biztonságos és átlátható kereskedés a piaci folyamatok kedvezőtlen alakulása miatt nem biztosítható, a szervezett villamosenergia-piaci engedélyes jogosult a kereskedés időleges felfüggesztésére. A felfüggesztés részletes szabályait - a villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel összhangban - a szervezett villamosenergia-piaci szabályzat tartalmazza.

(4) A szervezett villamosenergia-piaci engedélyes kötelező adatszolgáltatására és az adatok, információk közzétételére vonatkozó szabályokat külön jogszabály és a működési engedély tartalmazza.

(5) A szervezett villamosenergia-piaci engedélyes köteles önálló mérlegkört alapítani és az átviteli rendszerirányítóval a mérlegkör működtetésére vonatkozóan szerződést kötni.”

(7) A VET. 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„65. § (1) Az elosztó hálózati engedélyes a kedvezmények biztosítása érdekében a védendő fogyasztókról nyilvántartást vezet, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztó a kedvezmények melyik körére [64. § (2) és (4)-(5) bekezdés] jogosult, és ezek közül mely kedvezmények igénybevételét kérte.

(2) A védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására - a 64. § (3) bekezdés szerinti kormányrendeletben meghatározott eltérésekkel - a védendő fogyasztói státuszra jogosító ellátást megállapító szerv a védendő fogyasztó kérelmére igazolást ad ki arról, hogy a kérelem benyújtásakor a védendő fogyasztó részesül az adott ellátásban.

(3) Az ellátást megállapító szerv az igazoláson köteles feltüntetni, hogy az igazolás mely felhasználási helyen történő felhasználásra került kiadásra. Ugyanazon fogyasztónak egyidejűleg csak egy felhasználási hely tekintetében adható ki igazolás.

(4) A nyilvántartásba történő felvételt a fogyasztónak kell kérnie. A kérelemben meg kell jelölnie, hogy milyen e törvényben, valamint a 64. § (3) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott különleges bánásmód, vagy kedvezmény illeti meg, és azok közül melyikre tart igényt. A kérelemhez csatolnia kell a védendő fogyasztói körbe tartozás igazolására szolgáló - a (2) bekezdésben, valamint 64. § (3) bekezdése szerinti kormányrendeletben meghatározott - iratokat. A nyilvántartásba történt felvételtől a fogyasztót 8 napon belül írásban tájékoztatni kell.

(5) A nyilvántartásban kizárólag az érintett fogyasztó neve, felhasználási helyének címe, ügyfélazonosítója, a 64. § (2) bekezdésére, illetve (4) bekezdésére történő utalás, a (4)-(5) bekezdés szerinti különleges bánásmód esetén annak formája, valamint a fogyasztó által igénybe vehető kedvezmények szerepelhetnek.

(6) A nyilvántartásba történt felvételt követően a védendő fogyasztó minden év március 31-ig köteles a megfelelő irattal igazolni, hogy védettsége továbbra is fennáll. Nem kell évenkénti igazolást benyújtania azon fogyatékkal élő fogyasztónak, akinek állapotában - orvosi szakvéleménnyel igazolhatóan - nem várható jelentős javulás. Ha a védettségét megalapozó körülmények megváltozása folytán a lakossági fogyasztó már nem jogosult a 64. § (2), illetve (4)-(5) bekezdésében foglalt kedvezményekre, adatait a nyilvántartásból törölni

kell, azoknak azonban a rögzítéstől számított 5 évig utólag is megállapíthatónak kell maradniuk. Az adatkezelő a nyilvántartásból törölt fogyasztót a törlésről 8 napon belül írásban értesíti”.

(8) A VET. 89. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„89. § (1) A szervezett villamosenergia-piac működtetése a jelen törvény szerint engedélyköteles tevékenység.

(2) Szervezett villamosenergia-piaci működési engedélyt jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy az Európai Unió tagállamában, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely más államban székhellyel rendelkező külföldi vállalkozás belföldön bejegyzett fióktelepe kaphat.

(3) A szervezett villamosenergia-piaci tevékenység fióktelep formájában történő végzése esetén a működési engedély kiadását a Hivatal a 75. § (3) bekezdésében meghatározottakon túlmenően akkor is megtagadhatja, ha

a) nincs érvényes és hatályos, a felügyeleti hatóságok kölcsönös elismerésén alapuló, továbbá a fióktelepek felügyeletére is kiterjedő nemzetközi együttműködési megállapodás a Hivatal és a kérelmező székhelye szerinti felügyeleti hatóság között,

b) a kérelmező nem nyilatkozik arról, hogy korlátlanul helytáll a fióktelep cégneve alatt keletkezett kötelezettségeikért,

c) a kérelmező nem nyújtja be a székhelye szerinti felügyeleti hatóság fióktelep létesítésre vonatkozó engedélyét, illetőleg hozzájáruló nyilatkozatát vagy tudomásulvételét,

d) a kérelmező nem teljesíti a szétválasztásra vonatkozó jelen törvényben előírt szabályokat,

e) a kérelmező központi ügyintézésének helye nem a székhelye szerinti országban van.

(4) A szervezett villamosenergia-piaci engedélyes fizikai energiakereskedelemmel összefüggő feladatait, jogait és kötelezettségeit külön jogszabály, valamint annak keretei között a működési engedély és a kereskedelmi szabályzat tartalmazza.

(5) A szervezett villamosenergia-piac működtetésére vonatkozó engedély 10 évre szól és meghosszabbítható.”

(9) A VET. 101. §-ának c) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

[A 100. §-ban megfogalmazott függetlenség biztosításához legalább a következő követelmények teljesítése szükséges:]

„c) Az átviteli rendszerirányítási, illetőleg az elosztási tevékenységet ellátó gazdasági társaságnak a Gt. 21. §-ában meghatározott vezető tisztségviselője, a Gt. 32. §-a szerinti cégvezetője a Munka Törvénykönyvről szóló 1992. évi XXII. törvény 188. §-ában meghatározott vezető állású munkavállalója, a Gt. 37. §-a szerinti ügydöntő felügyelőbizottságának tagja, valamint a gazdasági társaság engedélyesi tevékenységet ellátó szervezeti egységének vezetői munkafeltételeit, hatásköreit, beszámolási kötelezettségeit oly módon kell kialakítani és rögzíteni, hogy a független döntéshozatal biztosított legyen;”

(10) A VET. 101. §-ának g)-h) pontjai helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

(A 100. §-ban megfogalmazott függetlenség biztosításához legalább a következő követelmények teljesítése szükséges:)

„g) A hálózati engedélyes vezető tisztségviselője, cégvezetője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja és vezető állású munkavállalója díjazását, illetve munkabérét és egyéb juttatásait nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás nem átviteli rendszerirányítói vagy elosztói tevékenységének eredményességétől függően meghatározni;

h) A hálózati engedélyes vezető tisztségviselője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja és vezető állású munkavállalója a pozíciója, illetve munkaviszonya megszűnését követő egy éven belül csak a Hivatal jóváhagyásával lehet más engedélyes vezető tisztségviselője, ügydöntő felügyelőbizottságának tagja vagy vezető állású munkavállalója, ez nem érinti a Munka Törvénykönyvről szóló 1992. évi XXII. törvény 3. §-ának (6) bekezdése szerint a munkaviszony megszűnését követő kötelezettség fejében járó ellenértéket;”

(11) A VET. XIII. Fejezetének helyébe a következő rendelkezés lép:

„XIII. Fejezet

A VILLAMOSENERGIA-PIACI VERSENY ELŐSEGÍTÉSE

106. § (1) A hazai termelői kapacitásokhoz való hozzáférés biztosítása érdekében a 20 MW-ot meghaladó névleges teljesítőképességű termelői engedélyes és a termelői kapacitással, illetve energiával rendelkező villamosenergia-kereskedő a következő naptári évre rendelkezésére álló - tárgyév szeptember 25-éig más módon nem értékesített - szabad kapacitást és energiát - a (7) bekezdés szerinti eltéréssel - köteles

nyilvánosan, mindenki számára hozzáférhető módon értékesíteni. Több termelői engedélyes és villamosenergia-kereskedő (a továbbiakban együtt: értékesítésre kötelezett) közös eljárás keretében is értékesítheti a rendelkezésére álló szabad kapacitást és energiát.

(2) Az értékesítésre kötelezett tárgyév október 1-jéig jóváhagyásra benyújtja a Hivatalhoz az értékesíteni kívánt mennyiséget, és az értékesítés részletes szabályait. A Hivatal e bekezdés szerinti jóváhagyásra irányuló eljárásának ügyintézési határideje 20 nap.

(3) Az értékesítésre kötelezett tárgyév október 25-ig nyilvánosságra hozza az (1) bekezdés szerint értékesítésre kerülő kapacitást és energiamennyiséget, valamint az értékesítés Hivatal által jóváhagyott szabályait.

(4) A Hivatal a jóváhagyásra benyújtott értékesítési szabályokat hivatalból módosíthatja, ha azok akadályozzák a hatékony versenyt, vagy egyes felhasználókkal, engedélyesekkel szemben indokolatlan megkülönböztetések alkalmazását teszi lehetővé.

(5) Az (1) bekezdés szerinti értékesítési kötelezettség a szervezett villamosenergia-piacon történő értékesítés útján is teljesíthető. A szervezett villamosenergia-piacon történő értékesítés esetén a (2)-(4) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni, a szervezett villamosenergia-piacon történő értékesítésről az értékesítésre kötelezett tárgyév október 1-jéig nyilatkozik a Hivatalnak. A nyilatkozatot hitelt érdemlő dokumentummal alá kell támasztani.

(6) Az e § szerinti értékesítési kötelezettség nem vonatkozik a 9. § szerinti kötelező átvételi rendszer keretében értékesített villamos energiára.

(7) Az értékesítésre kötelezettek a részükre a 108. § szerint előírt kötelezettségeket az (1) bekezdés szerinti eljárás során is kötelesek teljesíteni.

107. § (1) A Hivatal a hatásos piaci verseny elősegítése, a piaci erőfölénnyel való visszaélés egyes formáinak megelőzése, valamint a felhasználók érdekeinek a védelme céljából piacelemzést végez

1. a villamos energia nagykereskedelem piacain,
2. a villamos energia kiskereskedelem piacain,
3. a rendszerszintű szolgáltatások nyújtását, továbbá az átviteli-, illetve elosztóhálózati veszteség pótlását biztosítani hivatott teljesítmény és energia piacain.

(2) Amennyiben a piacelemzés alapján az azonosított valamely piacon a verseny nem kellően hatékony, a Hivatal jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesként azonosíthatja azt az engedélyest, amelyik egyedül vagy más piaci szereplővel közösen piaci erőfölényben, azaz olyan piaci helyzetben van, amely lehetővé teszi, hogy tevékenységét a versenytársaitól, valamint a felhasználóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

(3) A jelentős piaci erő megállapítása során a Hivatal figyelembe veszi:

a) az engedélyesnek az adott piac földrajzi területén, illetve a kapcsolódó piacokon való jelenlétét, amennyiben az adott érintett piac és a kapcsolódó piac közötti kapcsolatból eredően az engedélyes az egyik piacon fennálló gazdasági erejét átviheti a másik piacra, és ezzel gazdasági erejét erősítheti,

b) az engedélyes méretét és piaci részesedését az adott piacon,

c) az engedélyes és az általa a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény szerint irányított vállalatok, vagy az őt irányító vállalat, illetőleg az engedélyest irányító vállalat által irányított vállalatok tevékenységi körét, a vertikális integrációt és az azonosított piacok kapcsolódási sajátosságait, a termékdiverzifikációt, valamint a csomagban értékesíthető termékek, szolgáltatások körét,

d) a piacralépési korlátokat és a növekedési és terjeszkedési korlátokat,

e) a kiegyenlítő vásárlóerő hiányát vagy alacsony szintjét,

f) a lehetséges verseny hiányát,

g) a méret- és tevékenység-gazdaságosságot,

h) a kereslet és kínálat viszonyát.

(4) A piacok területi meghatározására, valamint a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására és a 110-111. §-ok szerinti kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire vonatkozó előírásokat külön jogszabály tartalmazza.

(5) E fejezet alkalmazásában:

a) villamos energia nagykereskedelem az olyan kereskedelem, amelynek során villamos energiát nem közvetlenül a felhasználónak értékesítenek,

b) villamos energia kiskereskedelem az olyan kereskedelem, amelynek során villamos energiát közvetlenül a felhasználónak értékesítenek,

c) a rendszerszintű szolgáltatások nyújtását, továbbá az átviteli-, illetve elosztóhálózati veszteség pótlását biztosítani hivatott teljesítmény és energia piaca az olyan kereskedelem, amelynek során teljesítőképességet,

illetve villamos energiát közvetlenül az átviteli rendszerirányítónak és az elosztóhálózati engedélyeseknek értékesítenek.

108. § A Hivatal az azonosított jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesekre a 110-111. §-ok és a külön jogszabály rendelkezései szerint meghatározott kötelezettségek közül az adott piacon a kellően hatásos és fenntartható verseny kialakulásának elősegítéséhez és a felhasználói érdekek védelméhez igazodó, indokolt és arányos mértékű kötelezettséget vagy kötelezettségeket ír elő.

109. § (1) A Hivatal a piacelemzést az érintett piacokon szükség szerint, de legalább az előző piacelemzési eljárás befejezését követő három éven belül ismételt elvégzi.

(2) Amennyiben valamely érintett piacon fennálló verseny megítélése szempontjából jelentős körülmény jut tudomására, a Hivatal a piacelemzést haladéktalanul lefolytatja.

(3) A piacelemzés lefolytatását az adott érintett piacon engedéllyel rendelkező piaci szereplő is kérelmezheti, amennyiben az adott piacon a verseny körülményei a legutolsó piacelemzés óta lényegesen és alapvetően megváltoztak, valamint a Hivatal legutolsó vonatkozó határozatának meghozatala óta legalább egy év eltelt.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kérelem elbírálásakor a Hivatal értékeli a piacelemzés lefolytatásának szükségességét, valamint erre vonatkozóan állásfoglalást kér a Gazdasági Versenyhivaltól. A piacelemzés lefolytatását elutasító határozatot részletesen indokolni kell.

110. § (1) A Hivatal a 107. § (1) bekezdés szerinti piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a hatékony és a fenntartható verseny előmozdítása, valamint a felhasználói érdekek védelme érvényesítéséhez szükséges mértékben

a) átlátható működést biztosító kötelezettségeket írhat elő, amely meghatározott információk, így különösen számviteli és műszaki információk, értékesítési szerződések meghatározott adatai, a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételének feltételei, valamint az árak nyilvánosságra hozatalára vonatkozik,

b) az engedélyes azonos jellegű ügyletei tekintetében, az egyenlő elbánás biztosítására vonatkozó kötelezettségeket írhat elő, különösen a szerződések lényeges tartalmi elemei körében alkalmazott indokolatlan megkülönböztetéstől való tartózkodást, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben, valamint a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételét, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához,

c) amennyiben a hatékony verseny hiánya azt eredményezheti, hogy az érintett engedélyes indokolatlanul magas vagy alacsony díjakat alkalmazhat, árkorlátok vagy költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettséget írhat elő, melynek során költségszámítási és díjképzési módszer alkalmazását, illetve a díjak ellenőrizhetőségének feltételeit is meghatározhatja. A költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettségek kezdeményezésénél és meghatározásánál figyelembe kell venni az engedélyesi tevékenység végzésével összefüggésben felmerült indokolt költségeket, befektetéseket, és biztosítani kell ezek méltányos megtérülését. A 111. § (5) bekezdése szerinti ajánlattételi kötelezettség kivételével árkorlát vagy költségalapú árképzés alkalmazására vonatkozó kötelezettséget a Hivatal termelői engedélyesnek nem írhat elő.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti kötelezettség esetén a kötelezett engedélyes a Hivatal határidő kitézésével tett felhívására köteles tájékoztatást adni az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó adatokról. Ha az engedélyes az adatszolgáltatási kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy valótlan adatot közöl, eljárásí bírság kiszabásának van helye.

111. § (1) A 107. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a Hivatal megszabott időközönként megtartandó nyilvános aukció megtartását írhatja elő. Az aukció gyakoriságát és az értékesítésre kerülő kapacitás, illetve energia mennyiségét a Hivatal határozza meg. A Hivatal előírhatja továbbá a szervezett villamosenergia-piacon keresztül történő értékesítést.

(2) A Hivatal a 107. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek előírja az átláthatóság biztosítása érdekében a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű - így különösen a szolgáltatási árat, a fizetési formákat, valamint adott esetben a szolgáltató-váltáshoz kapcsolódó ügyintézési kötelezettségeket tartalmazó - mintaaajánlat készítését. A mintaaajánlat készítésére köteles engedélyes a jogszabályban meghatározott, illetve a piacelemzést követően a Hivatal által meghatározott feltételekkel közzétett mintaaajánlatához annak hatálya alatt kötve van, attól a másik szerződő fél beleegyezésével sem térhet el.

(3) A Hivatal a 107. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyes számára a 110. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően előírt kötelezettség céljának elérése érdekében megtilthatja

- a) az engedélyesnek az Szt. törvény szerinti kapcsolt vállalkozása versenyhelyzetének javítása érdekében a kapcsolt vállalkozás versenytársaival szemben indokolatlanul magas árak alkalmazását,
- b) a versenytársak piacra lépését vagy a versenyt akadályozó, nem a versenytársakéhoz viszonyított nagyobb hatékonyságon alapuló, indokolatlanul alacsony árak alkalmazását,
- c) az egyes felhasználók indokolatlan megkülönböztetését, vagy
- d) az indokolatlan árukapcsolás alkalmazását.

(4) A 107. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek, amennyiben az engedélyes vertikálisan integrált villamosenergia-ipari vállalkozás tagja, a 101. § szerinti szétválasztási kötelezettségeken túl a Hivatal előírhatja az integrált villamosenergia-ipari vállalkozás olyan belső átszervezését, hogy az engedélyesnek ne legyen részesedése átviteli rendszerirányítóban, illetve elosztóban.

(5) A Hivatal a 107. § (1) bekezdés 3. pontja szerinti piacon jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesnek az átviteli rendszerirányító és az elosztó ezirányú felhívása esetére vonatkozó költségalapú árképzés melletti ajánlattételi kötelezettséget ír elő.

112. § A 107. § szerinti piacelemzés elvégzésével kapcsolatban a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárások során a Hivatal a versenyhatósággal együttműködik, szakmai álláspontját figyelembe veszi, amennyiben attól eltér, annak indokait a határozat indokolásában megjelöli.

113. § (1) A 107. § (2) és a 108. § alapján lefolytatott eljárás eredményeként meghozott döntését a Hivatal egy határozatba is foglalhatja. Akinek jogát vagy jogos érdekét a Hivatal által az e fejezet szerinti ügyben hozott határozat érinti, keresettel kérheti a bíróságtól annak felülvizsgálatát.

(2) A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A végrehajtás felfüggesztéséről a bíróság kérelemre, illetve hivatalból végzéssel határoz.

(3) A bíróságnak a Hivatal határozatának felülvizsgálata iránti kereset alapján indult eljárására a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XX. fejezetét az e törvény szerinti eltérésekkel kell alkalmazni.

114. § (1) A keresetlevelet a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a Hivatalhoz. A keresetlevélben nyilatkozni kell arról is, hogy a felperes kéri-e tárgyalás tartását.

(2) A Hivatal a keresetlevelet - az ügy irataival és a Pp. 330. §-ának (2) bekezdése szerinti nyilatkozatával együtt - a keresetlevél beérkezésétől számított 5 napon belül továbbítja a bíróságnak. A Hivatalnak a nyilatkozatban közölnie kell, kéri-e tárgyalás tartását.

(3) A bíróság a keresetlevél kézbesítésével egyidejűleg

- a) írásban közli a Hivatal nyilatkozatát a felperessel;
- b) határidő tűzésével felhívja nyilatkozattételre és tájékoztatja a beavatkozás lehetőségéről a jogorvoslati eljárásban szerepelt azon érdekeltet, akikre nézve a Hivatal határozata rendelkezést tartalmaz.”

(12) A VET 116. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Nem kell a Hatóság 115. §-ban meghatározott engedélyt kérni

- a) az 50 kVA-nál nem nagyobb névleges teljesítőképességű kiserőmű építéséhez,
- b) A 0,5 MW-nál nem nagyobb névleges teljesítőképességű kiserőmű építéséhez, ha az nem csatlakozik villamosműhöz,

c) a magánvezetékre, ha a teljes magánvezeték egy épületen belül helyezkedik el,

d) a csatlakozó berendezésre.”

(13) A VET 131. §-ának (1)-(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A beruházó idegen ingatlanon erőmű építésére abban az esetben kérheti a Hatóságtól az építési engedély megadását, ha az erőmű elhelyezésére szolgáló ingatlanra vonatkozó építési jogosultságát hitel érdemlő módon külön jogszabályban meghatározott okirattal igazolja.

(2) A külön törvényben meghatározottak szerint a termelői engedélyes vagy a beruházó szolgálmi jog alapítását kérheti az erőmű céljára szolgáló függőpálya (függősín, sodronykötélpálya) és tartószerkezeteinek, közvetlen vezeték, valamint a bányától, a szénhidrogénmezőtől továbbá a megújuló energiaforrástól a termelői engedélyeshez elsődleges energiaforrást szállító szállítószalag, szénhidrogén szállítóvezeték idegen ingatlanon történő elhelyezéséhez és üzemeltetéséhez.”

(14) A VET 132. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„132. § (1) Az 50 MW feletti teljesítményű erőművek és a megújuló energiaforrást hasznosító erőművek termelői vezetékének idegen ingatlanon történő elhelyezésére a beruházó vagy a termelői vezeték engedélyese javára a Hatóság vezetékjogot engedélyezhet, ha az ingatlan használatát az lényegesen nem akadályozza. A

beruházó vagy a termelői vezeték engedélyese a vezetékjogi engedély alapján a 122. § (2) bekezdésében, a 124-126. §-ban foglalt jogokkal bír és az ezekben a rendelkezésekben meghatározott kötelezettségek terhelik.

(2) A beruházó, illetve a termelői, magán- vagy közvetlen vezeték engedélyese, az (1) bekezdésben nem említett termelői vezeték, magánvezeték vagy közvetlen vezeték idegen ingatlanon történő elhelyezésére az idegen ingatlan tulajdonosával a Ptk. rendelkezései szerint kötött megállapodás birtokában kérheti a Hatóságtól az építési engedély megadását.”

(15) A VET 142. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(10) A kihirdetett rendszerhasználati díjakat legmagasabb áraknak kell tekinteni. A legmagasabb ártól lefelé megkülönböztetés-mentesen, előre nyilvánosságra hozott módon el lehet térni. A legmagasabb ár a villamosenergia-rendszer használatát biztosító szolgáltatás színvonalának, minőségének megfelelően külön jogszabályban meghatározott módon alkalmazható.”

(16) A VET 159. §-ának c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A Hivatal a villamosenergia-ellátással, a villamosenergia-ellátás biztonságának és a villamosenergia-piac hatékony működésének felügyeletével, továbbá az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítésével, és a hatásos verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai körében]

„c) jóváhagyja a villamosenergia-ellátási szabályzatokat, a szervezett villamosenergia-piaci szabályzatot, valamint azok módosítását, illetve e törvényben meghatározott esetekben hivatalból módosítja, vagy visszavonja azokat,”

(17) A VET 168. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezése lép:

„(4) A Hivatal eljárása során az ügyintézés határideje

a) amennyiben e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz, 90 nap,

b) amennyiben a Hivatal

ba) a hálózathoz való csatlakozásra, vagy a hálózathoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezések megsértése ügyében, valamint

bb) a 159. § s)-sz) pontjaiban meghatározott hatáskörében, jár el, 60 nap,

c) a korlátozott villamos energia kereskedelmi engedélyezési ügyekben 30 nap,

d) amennyiben a Hivatal a határkeresztező kapacitások elosztásának, az 1228/2003/EK rendelet 6. cikke szerinti kezelésére vonatkozó eljárással összefüggésben a rendszerhasználó kérelmére indult eljárásban jár el, 30 nap,

e) amennyiben a Hivatal a 107. § (2) bekezdés vagy a 108. § alapján jár el 180 nap, amely egy alkalommal 90 nappal meghosszabbítható.”

(18) A VET 170. §-a (1) bekezdésének 18. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„18. a jelentős piaci erő megállapítása szempontjából releváns piacok területi meghatározására, a piaci verseny hatékonyságának elemzésére, a nem kellően hatékony piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező engedélyesek azonosítására és a 110-111. §-ok szerinti kötelezettségek tartalmára, alkalmazási feltételeire, valamint a 106. § szerinti értékesítési kötelezettség teljesítésére, a teljesítés ellenőrzésére, az értékesítési szabályok kötelező formai és tartalmi elemeire vonatkozó részletes előírásokat,”

[rendeletben állapítsa meg.]

(19) A VET 170. §-a (1) bekezdésének 20. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„20. a szervezett villamosenergia-piac működésére, engedélyezésére, a szervezett villamosenergia-piaci engedélyesnek az energiakereskedelem fizikai teljesítésű ügyleteivel összefüggő feladataira, jogaira és kötelezettségeire vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a szervezett villamosenergia-piaci szabályzat elkészítésének, közzétételének rendjét, a szervezett villamosenergia-piac engedélyese és az átviteli rendszerirányító együttműködésének szabályait,”

[rendeletben állapítsa meg.]

(20) A VET 170. §-ának (1) bekezdése a következő 41. ponttal egészül ki:

[Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

„41. Az egyetemes szolgáltatás keretében történő villamosenergia-vásárláshoz való jogosultság szempontjából az egyetemes szolgáltatóhoz tett igénybejelentésük esetén közszolgáltatásra jogosult központi költségvetési szervek és közfeladatot ellátó intézmények, helyi önkormányzatok közfeladatot ellátó költségvetési intézményei, közfeladatot ellátó egyházi jogi személyek, valamint közfeladatot ellátó alapítványi fenntartású intézmények körét”

[rendeletben állapítsa meg.]

(21) A VET 170. §-a (2) bekezdésének 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Felhatalmazást kap a miniszter, hogy]

„11. a csatlakozási díjakat, a rendszerhasználati díjakat, a hálózati engedélyesek által nyújtott szolgáltatás minőségének a rendszerhasználati díjakon keresztül történő ösztönzése szabályait, a szolgáltatásminőség romlása esetén az elosztó hálózati engedélyesek által alkalmazható alacsonyabb rendszerhasználati díjakat, az elosztási díjból származó bevétel elosztó hálózati engedélyesek közötti megosztására vonatkozó kiegyenlítő mechanizmus részletes szabályait, valamint az egyes díjak alkalmazásának feltételeit.”

[rendeletben állapítsa meg.]

(22) A VET 170. §-ának (2) bekezdésének 9-10., valamint 12. pontja hatályát veszti.

(23) A VET 170. § a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy

1. a csatlakozó-, összekötő és felhasználói berendezések, valamint a potenciálisan robbanásveszélyes közegben működő villamos berendezések és védelmi rendszerek műszaki-biztonsági minőségének, megfelelőség-értékelésének, forgalomba hozatalának, valamint üzembe helyezésének szabályait,

2. a műszaki-biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzést és gyakorlatot,

3. a villamosmű, termelői, felhasználói vagy közvetlen vezeték műszaki-biztonsági követelményeit rendeletben állapítsa meg.”

(24) A VET 176. § (6) bekezdése hatályát veszti.

(25) A VET 177. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„177. § Amennyiben a szervezett villamosenergia-piac működtetésére 2008. június 30. napjáig engedélykérelmet nem nyújtanak be, úgy a Hivatal az átviteli rendszerirányítót határozatban az engedélykérelem benyújtására kötelezheti. A Hivatal kötelezésének az átviteli rendszerirányító az általa alapított egyszemélyes vagy közvetlen befolyást biztosító többségi tulajdonában levő jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság útján köteles eleget tenni. Ebben az esetben az 54. § (1)-(2) bekezdésekben előírt tulajdonosi korlátok átmenetileg nem érvényesülnek. A szervezett villamosenergia-piac első pozitív mérleg szerinti eredménnyel lezárt üzleti évét követően a Hivatal évente megvizsgálja az átviteli rendszerirányító szervezett villamosenergia-piac létrehozásával összefüggő befektetéseinek megtérülésének alakulását. Amennyiben a Hivatal megállapítja az átviteli rendszerirányító szervezett villamosenergia-piac létrehozásával összefüggő befektetéseinek megtérülését, határozatban kötelezi az átviteli rendszerirányítót részvényeinek elidegenítésére oly módon, hogy megfeleljen az 54. § (2) bekezdés rendelkezéseinek.”

153. § A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 52. § 31. pontjának c) pontjában és Mellékletének 2.2. pontjának felvezető szövegében a „közüzemi szolgáltató” szövegrész helyébe az „egyetemes szolgáltató” szövegrész lép, egyidejűleg a Melléklet 2.2. pontjának a) alpontjában a „vagy közüzemi” szövegrész hatályát veszti.

154. § (1) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 56. §-a (2) bekezdésének d)-g), valamint i) pontja hatályát veszti.

(2) A földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 56. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az iparügyekért felelős miniszter rendeletben állapítja meg:

a) a gázszerelők és a gázkészülék javítók nyilvántartásba vételének feltételeit és eljárási rendjét,

b) a műszaki biztonsági szempontból jelentős munkakörök betöltéséhez szükséges szakmai képzést és gyakorlatot,

c) egyes gázfogyasztó készülékek megfelelőségének tanúsítási, illetve jóváhagyási rendjét és a forgalomba hozatal szabályait,

d) a csatlakozóvezetésekre és fogyasztói berendezésekre vonatkozó műszaki-biztonsági előírásokat,

e) a cseppfolyós propán-, butángázok és ezek elegyei tartályban vagy palackban történő forgalmazásának szabályait és hatósági felügyeletét.”

155. § (1) Az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Etv.) 2. §-ának 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. *felhasználó*: energiát saját felhasználás céljára beszerző személy, beleértve azt a személyt is, aki villamos energiát a külön jogszabály szerint megengedett továbbadás, valamint földgázt a külön jogszabály szerinti telephelyi szolgáltatás céljára is beszerz;”

(2) Az Etv. 2. §-ának 14. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. *lakossági fogyasztó*: az a felhasználó, aki a külön jogszabály szerint saját háztartása fogyasztásának céljára vásárol energiát és a vásárolt energiával nem folytat jövedelemszerzés céljából gazdasági tevékenységet;”

(3) Az Etv. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az adó alanya az (1) bekezdés *b*) pontja esetében az energiakereskedő, az (1) bekezdés *c*)-*e*) pontja esetében a felhasználó, az (1) bekezdés *f*) pontja esetében az előállító, az (1) bekezdés *g*) pontja esetében az energiakereskedő, illetve a hálózati engedélyes, az (1) bekezdés *h*) pontja esetében a felhasználó (a továbbiakban együtt: adóalany).”

(4) Az Etv. 5. §-ának *a*) pontjában „a 3. § (1) bekezdés *a*)-*c*) és *h*) pontja esetében” szövegrész helyébe „a 3. § (1) bekezdés *b*)-*c*) és *h*) pontja esetében” szövegrész lép.

(5) Az Etv. 2. §-ának 7., 12., 13. és 22. pontja, 3. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja, 3. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában a „feljogosított fogyasztónak vagy” szövegrész, 3. §-a (1) bekezdésének *c*), *d*) és *e*) pontjában az „a feljogosított fogyasztó vagy” szövegrész, 3. §-a (1) bekezdésének *g*) pontjában az „a közüzemi szolgáltató,” szövegrész és 3. §-a (1) bekezdésének *h*) pontjában az „a végfogyasztó vagy” szövegrész hatályát veszti.

156. § (1) A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 243. §-a a következő *f*) ponttal egészül ki:

[E fejezet szerinti eljárást nem kell alkalmazni]

„*f*) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény szerint közüzemi szolgáltatásra jogosult, de a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény szerinti egyetemes szolgáltatásra nem jogosult ajánlatkérők földgáz-szolgáltatásra, valamint földgázellátásra irányuló,

fa) a 100 m³/óra fogyasztást meghaladó földgáz felhasználók esetén a 2009. július 1-je és a 2010. június 30-a közötti időszakra vonatkozó, 2009. szeptember 30-ig,

fb) a 20 m³/óra fogyasztást meghaladó, de a 100 m³/óra fogyasztást el nem érő földgáz felhasználók esetén a 2010. július 1-je és a 2011. június 30-a közötti időszakra vonatkozó, 2010. szeptember 30-ig megkötött szerződéseiben”

(2) A Kbt. 296. §-a a következő *m*) ponttal egészül ki:

„*m*) a 243. § *f*) pontja szerinti kivétel esetében”

(3) A Kbt. - az (1) és (2) bekezdéssel megállapított - 243. §-ának *f*) pontját és 296. §-ának *m*) pontját a 2009. április 1-jét megelőzően megkezdett [Kbt. 35. §-ának (2) bekezdése] közbeszerzésekre nem lehet alkalmazni.

157. § A Get. 47. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jegyző a határozatát a Ket. 101. §-a (3) bekezdésének *c*) pontja alapján fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilváníthatja.”

Hatályukat veszítő jogszabályok

158. § Hatályát veszti

a) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény;

b) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXIII. törvény;

c) az egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi XXXII. törvény;

d) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény módosításáról szóló 2007. évi LVI. törvény.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

159. § (1) Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/55/EK irányelve (2003. június 26.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 98/30/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről;

b) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/67/EK irányelve (2004. április 26.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről 4. és 8. cikk (98-99. §)

(2) Ez a törvény a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 2005. szeptember 28-i 1775/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3-8. cikk és 10. cikk [10. §, 12. §, 73. §, 75. §, 106. § 128. § z)] végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.